

Op de Koffie Bij...

Dit document is een verzameling van alle artikelen uit de rubriek “Op de Koffie Bij...”, een initiatief van onze verslaggever Frans Witteman.

Het leek ons leuk dit document samen te stellen omdat deze artikelen belangrijke en interessante verhalen bevatten. Deze verhalen dienen niet alleen als geschiedenis van de parochie maar ook van de Haarlemmermeer en hoeven niet verloren te gaan; bovendien zijn ze erg leuk om te lezen.

Gezien het feit dat de huidige website van de Meerliedeparochie geen archief bijhoudt van de artikelen noch van de parochiebladen, vonden wij dit document een mooi alternatief.

De artikelen beginnen bij de laatste en gaan terug in de tijd.

De redactie van Vijfhuizen.

Inhoud

Rob en Olive Christiaans-Prior	5
Eja van Leuven-Tulleken	7
Rob en Ellen van Haaster-Blauwhof.....	9
Gerard Dirken en Marjolein Bierman.....	11
Ton en Riet Mesman-Verdegaal.....	13
Hans en Rina Putters-Aarsen	15
Peter en Joke Post-Huiberts	17
Izabella en Marcuz Nooitmeer	19
Jaap en Thérèse Stokman-Breij.....	21
Ton en Anneke van Ruiten-Olsthoorn.....	23
Gerard en Dora van den Berg-de Hertog	25
Rob en Nelke van der Riet-Schrama.....	27
Alita Vink-Van den Raadt.....	29
Peter en Toos de Lange	31
Robin van Haaster.....	33
Frans Akersloot	35
Els Speelman-Bakker	37
Piet en Ria Beelen-Vester	39
Arno Ruiter	41
Herman Driessen	43
Annemarie Hondius	45
Mathieu en Ria Stokman-Celie.....	47
Julia op 't Root	49
Paula Roeffen-Smit	51
Peter Blom.....	53
Maria Hesloot-Oudshoorn.....	55
Wim van 't Erve.....	57
Delfina Gozalez Lopez	59

Leen Kramer	61
Barbara en Tess Burgers.....	63
Gerard Broersen	65
Gré de Koning-Hulsbosch	67
Elly Jongeneelen.....	69
Jaap Zuurbier.....	71
Marianne Klaver.....	73
Anton en Simone Stokman – Molenaar	75
Fred Boon	77
Dim Schoorl	79
Dalva Marcal da Cruz en Myra van der Eerden-Hilsum	81
Adri Spanjer – van den Ochtend.....	83
Gerard Olsthoorn.....	85
Bep Beers – van Schie	87
Jan van der Veldt.....	89
De Bezoekgroep.....	91
Herman en Marian Gieske-Moison	93
Riek Teeuwen-Hoenderdos	95
Frits Duker	97
Cees Willemse.....	99
De engelen van het AugustinusNieuws	101
Netty Paardekooper - Van Winden.....	103
Annie Ligtenberg-van Leemput.....	105
Ton Overgaag	107
Corina Klaver.....	110
Ton Doeswijk.....	112
Marina Kuiper	114
Nettie Kester	116
Frans Witteman	118
Ria de Koning	121

Johan en Annie van Woerkom-Köns	123
Ans de Koning en Wil Hendriks	125
Piet de Wit	127
Dirk van der Eerden	129
Broeder Bernard Zweers	131
Peter en Truus Jansen – Hulsbosch	133
Atie van den Raadt-Bakker	135
Nel Karremans	137
Henk en Pop Hulsbosch–de Bruin	139
Jan en Aga Huijg-Meijer	141
Jan van der Vlucht	143
Bisschop Punt	145
Gré Stokman-Out	147
Jan Engele	149
Pastor Fons Litjens	151
Ad Jacobs, organist	154
De houten vloer	156
De redactie	157
Kinderwoorddienstgroep	158
De Eerste-Communiegroep	159
De sneeuwruimer	160
De Bloemversiergroep	161
De Doedag	162
Evelien, ontwerpster voorpagina AugustinusNieuws (2010-2017)	164
De Ansichtkaartengroep	165
De Bezoekgroep	166
Aktie kerkbalans	167
De Ledenadministratie	169
De Stencilgroep	171

Rob en Olive Christiaans-Prior

2024 nr. 1

“Droog overgekomen”, vraagt Rob Christiaans in de deuropening. “Wij hebben net de glazenwasser gehad en als die is geweest gaat het altijd regenen”, vervolgt hij. Ik bof. Deze keer dus niet.

Ik bof nog meer. Aan de keukentafel blijkt dat het gesprek plaatsvindt op de dag na Robs 78ste verjaardag. En ook dat er nog een ferme punt hazelnoottaart is overgebleven. En ook dat het heerlijk de koffie vergezelt.

Rob Christiaans uit Haarlem en Olive Prior uit Londen. Hoe zit dat? Nog voordat de vraag volledig gesteld is ligt het antwoord al op tafel. “We hebben elkaar in 1966 op Mallorca leren kennen. In de zomervakantie”, klinkt het gelijktijdig. Olive (79): “Ik weet dat zo goed omdat Engeland in dat jaar de WK-finale voetbal won van West-Duitsland met Bobby Moore als aanvoerder. Het staat in het Engelse collectieve geheugen gegrift.” Olive was met drie vriendinnen op vakantie, Rob met negen vrienden. In de bestelbus van hun woninginrichting My Home hadden ze slaapplekken gebouwd en gingen met de veerboot van Barcelona naar het vakantie-eiland. Hij: “In nachtclub The Big Apple in El Arenal hebben we elkaar ontmoet.” Zij: “Toen hij vertelde dat hij uit Holland kwam was er direct een klik.

Mijn vader heeft in september 1944 gevochten in de Slag om Arnhem. Gelukkig heeft hij het overleefd. Hij was ingekwartierd bij een familie in Nijmegen waar we steeds contact mee hebben gehouden. Ze zijn zelfs op onze bruiloft geweest."

Ondanks dat ze door de Noordzee van elkaar gescheiden waren, bleef het aan. Na een jaar volgde een paar stevige gesprekken. Hoe gaan we verder? Rob naar Engeland? Olive naar Holland? Het werd het laatste, legt Olive uit. "Ik had een goede baan als kapster bij de Britse omroep BBC met veel bekende tv-mensen onder mijn schaar. Zo was de bekende zangeres Dusty Springfield een van mijn klanten. Rob werkte thuis in de zaak van zijn ouders en kon niet weg. Zou het op niets uitdraaien dan kon ik probleemloos terug naar de BBC.

Ik kwam in 1967 naar Nederland en ben in Haarlem op kamers gaan wonen. Al snel had ik een baan als kapster. Daarom mocht ik blijven. Totdat we in december 1968 voor de wet trouwden moest ik mij regelmatig melden bij de Vreemdelingenpolitie. Bij binnenkomst in Nederland had ik al de terugreis moeten betalen voor het geval ik het land uitgezet zou worden. Heel andere tijden toen." Maar zover kwam het niet. Rob en Olive trouwden op 3 maart 1969 in de St. Jan in de Amsterdamstraat en gingen boven de zaak in de Hanny Schaftstraat wonen. Dit nadat Robs ouders waren verhuisd naar de Woudweg 19 in Vijfhuizen.

In 1974 kwamen Rob en Olive ook naar Vijfhuizen: Woudweg 17. Toen hun oudste dochter Esther 4 was en naar de kleuterschool moest was er op Wildemanskruid geen plaats. Olive pikte het niet. "Op onze katholieke school, Frits Duker was hoofd, zaten ook niet-katholieke kinderen. In mijn ogen hielden zij het plekkie van Esther bezet. Ik heb de toenmalige pastor Suidgeest ingeschakeld die ervoor gezorgd heeft dat onze dochter er tóch heen kon", vertelt Olive die toen al de handen vol had aan het in 1948 door Robs vader opgerichte My Home. In 2016 hield het succesvolle bedrijf op te bestaan.

De naam leeft voort in het feestweekteam My Home waarvan hun dochter Miriam nog immer de motor is en waarvan Rob 25 jaar lang coach is geweest. Nu is hij een verdienstelijk lid van de DSOV-knarrenploeg. Zoals Olive heel lang actief is geweest bij DSOV-handbal. Dezelfde Miriam aan wie Olive de kapstergenen heeft doorgegeven. In juni 2017 verhuisden Rob en Olive naar een nieuwbouwhuis aan het Floriadepark. Aanvankelijk uitgeloot kon later tóch de champagne knallen. "Alles gelijkvloers en een prachtig uitzicht op groen. We wonen hier fantastisch. We hebben de afgelopen jaren ziekte gekend, maar hebben geluk gehad. Het was kennelijk onze tijd nog niet. Fijn, want we willen nog lang niet weg."

Eja van Leuven-Tulleken

2023 nr. 7

“Kom binnen. Keukentafelgesprek hè? Dan gaan we dáár heen”, gebaart Eja van Leuven. “Je mag op die stoel gaan zitten, het was het vaste plekje van Wil.” Achter die stoel een prachtige foto van hem. Zijn pretogen stralen humor uit. Humor waar Wil zo van hield en zo van kon genieten.

Eja mag dan 91 zijn, ze is een voortreffelijke gastvrouw. Of ik thee of koffie wil en of ik er wat bij wil. “Ik heb worteltjestaart, zelf gemaakt door een vriendin.” We lachen om het bekende mopje van de man die bij de bakker om worteltjestaart vraagt. Terwijl we smullen van het lekkers komt een waterval aan herinneringen boven. Haar geboortehuis in de Achillesstraat in de Amsterdamse Stadionbuurt, de verhuizing naar de Valeriusstraat met om de hoek zilversmid Witteman. Met haar plechtige communie kreeg ze een door hem gemaakt kruisje. Ze lacht: “Schuin tegenover ons woonde Myra Hilsum, de vrouw van Dirk van der Eerden. Het was grappig om haar veel later in Vijfhuizen en in onze parochie weer tegen te komen.” De Agneskerk, waar ze is gedoopt, haar communie heeft gedaan en is getrouwd.

Eja heeft een mooie jeugd gehad al heeft ze, geboren in augustus 1932, de oorlog heel bewust meegemaakt. “Ik herinner me geen honger, wel kou.

Mijn vader die een elektrotechnisch installatiebureau had, ging op de fiets Noord-Holland in om zaken als lampen en dynamo's te ruilen voor eten. Wij jatten de geteerde blokjes hout die tussen de tramrails lagen. Ze brandden als een lier. En weet je, ik hoor nóg het geronk van de geallieerde bommenwerpers die richting Duitsland vlogen."

Eja is niet bepaald een alledaagse naam. Als ik wil weten waar die naam vandaan komt legt ze uit: "Ik heet officieel Eva, vernoemd naar mijn oma. Ik kon blijkbaar de V niet zeggen en heb er zelf Eja van gemaakt. En da's altijd zo gebelevén." Weten we dat ook weer. Eja, een vroege leerling, is 16 als ze met het diploma HBS naar de kweekschool voor onderwijzers aan de Lauriergracht gaat. Ze is net een paar weken 20 als ze op de lagere school naast de kerk De Boom aan de Admiraal de Ruijterweg haar onderwijsloopbaan begint. Met liefst 50 kinderen in de klas.

Op een verjaardag leert ze Wil van Leuven kennen. Een echte Haarlemse Mug die na zijn opleiding HTS-elektrotechniek eerst in militaire dienst moet om daarna te gaan werken bij Honeywell. Het bedrijf was klant bij Wils vader die een autobedrijf had aan de Nieuwe Gracht in Haarlem. Na een paar jaar zegt Wil Honeywell vaarwel en komt bij zijn vader in de zaak. In april 1957 trouwen ze. Om die reden wordt Eja ontslagen. "Dat was toen nog zo. Een getrouwde vrouw hoorde thuis te zijn. Daar zat ik dan, boven de zaak niks te doen." Wil en Eja krijgen vier kinderen die aan de Nieuwe Gracht opgroeien. Als de zaak wordt verkocht en het gezin het huis uit moet vinden ze een nieuwe stek aan het Vliegersplein in Vijfhuizen.

Eja: "Ik vergeet nooit de opmerking van onze zoon Huub die toen een jaar of tien was. Mam, zei hij, koeien bestaan echt."

Ze worden lid van onze parochie en als de kinderen groter worden pakt Eja de draad weer op en gaat weer lesgeven. Eerst lagere school en later op de mulo aan de Kleine Houtweg die naar Schalkwijk verhuisde en waar ze een collega werd van Ank Duker. Op haar 57-ste gaat Eja met pensioen. Wil stopt op zijn 62-ste en dan is het tijd voor leuke dingen als fietsen en vakantie vieren en voor Wil het shantymoor VOC.

Met de melodieën uit hun jeugd nog in hun hoofd is het voor hen genieten als in onze kerk de Gregoriaanse Cantorij zingt. Eja roert in haar koffie. "Wil is in 2019 overleden. We zijn 62 jaar getrouwd geweest. Gelukkig hebben we ons 60-jarig huwelijk groots gevierd met kinderen en kleinkinderen. En wat zo mooi is: inmiddels heb ik twee achterkleinkinderen. Suus van 4 en Teun van 3. Ze zijn zó leuk. Daar kan ik echt van genieten."

Rob en Ellen van Haaster-Blauwhof

2023 nr. 6

“Je wil vast wel wat lekkers bij de koffie. Dat lees ik regelmatig”, lacht Rob van Haaster bij het maken van de afspraak. Op de maandag direct na afloop van de Vijfhuizenfeestweek, zitten we aan de koffie. Heerlijk buiten onder de veranda. Stroopwafels en gevulde koeken binnen handbereik. Mij hoor je niet klagen.

Met het 42ste dorpsfeest nog helder op het netvlies komt het gesprek al snel op het roemruchte team De Harko's bestaande uit de drie broers Van Haaster (Rob, Jacques en John) en aanverwante vrienden. “We waren in oktober 1987 in Vijfhuizen komen wonen en meedoen aan de feestweek leek ons goed voor de integratie”, kijkt Rob terug.

“In 1992 wonnen we de Super Cup. Het jaar ook dat onze moeder Wil ziek werd. In 1993 hebben we de Cup teruggebracht, samen met de Monster Meiden die de vrouwen-bokaal had gewonnen. Met de praalwagen hebben we een rondje over het bedrijf gereden. Vanuit haar stoel heeft Wil nog zitten zwaaien. Een maand later is ze overleden.”

Rob is nog steeds actief. Al is het nu in De Tweede Jeugd. Ook Ellen heeft een imposante carrière. Vijfhuizer Girls, Ollies, Made in the Sixties, de contracten werden steeds lucratiever. Het feestweekvirus hebben ze doorgegeven aan hun drie kinderen Han, Nadine en Lex. De bloembollengenen en die van de maatschappelijke betrokkenheid en de sport trouwens ook.

Vanuit zijn geboorteplaats De Zilk is Rob (54) naar de Spieringweg gekomen, waar zijn vader Johan, na de splitsing van het bedrijf in De Zilk, een bloembollenbedrijf begon. Rob: "Een groot avontuur. Hij was 58 en had geen opvolger. Ik zat weliswaar op de tuinbouwschool, maar had niet het idee hem op te volgen. Vader had pittig geïnvesteerd, de handen moesten uit de mouwen en zo ben ik er ingegroeid. Toen mijn moeder ziek werd en mijn vader haar ging verzorgen kreeg ik min of meer de leiding. Ik heb toen Jacques erbij gevraagd en samen hebben we het bedrijf stapje voor stapje uitgebreid. Met vader Johan met raad en daad op de achtergrond. Mijn broer en ik zijn totaal verschillend en we vullen elkaar daardoor prima aan." Ellen ervaart het dagelijks: "Het is een gouden duo."

Ellen was 1,5 toen ze vanuit het Amsterdamse Sloten naar de Spaarnwouderweg verhuisde waar haar vader Cor een varkensmesterij begon. Tot er een verbod kwam op het voeren van kliek (etensresten en schillen) en hij met het bedrijf stopte. Ellen en handbal, nog zo'n gouden duo. Ze zat in de zesde van Wildemanskruid toen een handbaltoernooi voor de drie(!) Vijfhuizense basisscholen werd gehouden. Ellen was van de partij. Dankzij het toernooi werd door Aga Huijg bij DSOV-handbal nieuw leven ingeblazen en Ellen zou tot haar 45ste blijven spelen. En hoe. Als keepster van het eerste werd ze in de pers geroemd om haar uitschuifbare benen. Er gebeurde meer bij DSOV. Rob, die er op zijn 18de ging voetballen en liefst 15 jaar in de hoofdmacht heeft gespeeld, werd er naar eigen zeggen versierd. Door Ellen. "Toen ik eens stond uit te hijgen na een zware wedstrijd, zei ze, als ik het goed onthouden heb, dat ik er goed uitzag", grijnst Rob die uiteindelijk inging op Ellens verzoek een keer mee uit te gaan in Haarlem. "Het klikte en nu zijn we zomaar 34 jaar verder."

De bloembollengenoten. Han (27) werkt al langer in het bedrijf, staat op het punt meer verantwoordelijkheden te nemen en wil serieus werk maken van robotisering.

Nadine (25) is samen met haar vriend Lars onlangs gestart met een bedrijf in unieke bloembollenboxen. Lex (23) zit in de afrondende fase van zijn studie aan de middelbare tuinbouwschool in Aalsmeer. Ook hij heeft het bloembollenvak in zich. Eerst maar eens verder kijken en elders ervaring opdoen alvorens mogelijk thuis in het bedrijf te komen, is het advies van Ellen en Rob.

Gerard Dirken en Marjolein Bierman

2023 nr. 5

Ding, dong. Ding, ding, ding dong. "Haha, je vindt de bel vast leuk. Kom verder." De uitnodiging van Marjolein Bierman sla ik niet af. En dat is maar goed ook, want we zitten amper aan de eettafel of vanuit de keuken klinkt: "We hebben ook wat lekkers bij de koffie." Heerlijk aardbeiengebak. Geen eigen maaksel, bekent Marjolein. "Maar ik kan het wel hoor. Met de feestdagen sloof ik me uit. Mijn broer zegt altijd dat ik van de kerst ben. Heerlijk om de hele kamer in kerstsfeer te brengen." Haar partner Gerard Dirken zucht. "Direct na sinterklaas al sleept ze de rotzooi naar beneden." Marjolein: "Maar als alles staat vindt hij het leuk. We hebben de prachtige kerststal van Gerards ouders uit 1937. Nog gekocht bij de religieuze winkel van Mia Maas aan het Verwulft. Kom met kerst maar kijken." Het is beloofd.

De eettafel staat op een strategische plek met uitzicht op de in volle bloei staande achtertuin met daarin prominent een Buddleja. Anders gezegd: een vlinderstruik. De heester doet zijn naam alle eer aan. Het is een komen en gaan van vele soorten vlinders. De tuin is het domein van de 69-jarige Marjolein, duidelijk gezegend met tien groene vingers. Niet zo vreemd dus dat de geboren en getogen Haarlemse koos voor het tuinbouwonderwijs dat ze volgde aan de bekende Zocherschool. Destijds gevestigd op landgoed Elswout in Overveen. Dat Marjolein geen kantoortype is wordt nog eens duidelijk als ze met haar cijferlijst, behorend bij haar diploma, van boven komt. Voor boekhouden heeft ze een 5, voor bloemsierkunst een dikke 8. Haar talent en haar liefde voor groen kan ze in diverse bloemenzaken kwijt.

Ook Gerard (74) houdt van werken met zijn handen, beter gezegd van werken met zijn vingers. Na de Broederschool in Haarlem-Oost en de vglø gaat hij aan de slag bij een horlogemaker in Noord en leert in de praktijk het vak. Na 2 jaar stapt hij in 1968 over naar een horloge-importeur in Amsterdam om 12 jaar later naar Alma Klokken in Heemstede te gaan. Zijn laatste werkgever. Gerard maakt op zijn zestigste gebruik van de vut. Vervelen doet hij zich niet. Ook al omdat hij vanaf zijn veertiende een prachtige hobby heeft: automodelbouw. Priegelwerk, net als horlogemaker. Naar schatting heeft Gerard er inmiddels een kleine 300 gebouwd. In alle soorten en maten.

Dat Gerard en Marjolein een stel geworden zijn hebben zij te danken aan tante Greet, een zus van Marjoleins moeder die in de Poortstraat naast Gerard woonde. En waar Marjolein en haar ouders in de vakantie logeerden in de vijf jaar dat het gezin in Barneveld woonde. Marjolein weet het nog goed: “We waren er eind jaren 70 weer eens toen mijn horloge het begaf. Tante Greet wist wel een horlogemaker. Gerard dus. Ze heeft ons vakkundig aan elkaar gekoppeld.” In 1982 maken ze een samenlevingscontract op en de zolder van het ouderlijk huis van Gerard wordt hún huis. Met uitzicht op de in 1486 gebouwde Amsterdamse Poort die als enige nog over is van de oorspronkelijke veertien Haarlemse stadspoorten. Totdat ze op zoek gaan naar iets anders en dat vinden aan het Vliegersplein in Vijfhuizen. “We hadden daar een paar opties, maar vanwege de uitbouw viel ik als een blok voor nummer 97. Het was direct mijn huis”, verklaart Marjolein. “Op 28 juni 2011 zijn we verhuisd. Het was die dag 31 graden.” Voor Gerard ligt het iets anders. “Ik moest erg wennen. Nog steeds mis ik de stad met haar vele winkels.” In tegenstelling tot Marjolein is het hem hier net even té rustig.

De volbloed Haarlemse Muggen, gezellige praters, hebben geen kinderen. Wel een dikke rooie kater die regelmatig dik onder de blubber thuiskomt wanneer hij op het nabij gelegen weiland weer eens op muizenjacht is geweest. Dierenliefhebbers als ze zijn lachen ze erom. Ook de burens zijn blij. Die hebben geen last meer van muizen.

Ton en Riet Mesman-Verdegaal

2023 nr. 4

“Komen we niet meer achterom?” klinkt het als de voordeur openzwaait. “Dat is natuurlijk omdat het officieel is. We gaan aan de keukentafel zitten”, laat Ton (75) erop volgen. Gelijk heeft hij wel. Vroeger, tijdens de gezamenlijke activiteiten voor de parochie, gingen we gewoon door de achterdeur naar binnen.

Als we aan de koffie zitten, met door Riet (73) erbij getoverde knabbelkoekjes uit Italië, komt al snel de geschiedenis ter sprake. Hun huis aan de Zwarteweg staat op ‘oud land’. De huidige Kromme Spieringweg was vroeger de oever van het Haarlemmer Meer en de huidige Zwarteweg was het laatste stuk van het eeuwenoude weggetje dat door de Vijfhuizerpolder naar het meer liep. Het werd bij de aanleg van de Ringvaart doorgraven. Ga bij de ophaalbrug staan. Daar is goed te zien dat het weggetje naar Schalkwijk en de Zwarteweg in elkaars verlengde liggen.

Oud land. Veengrond. Ene Volkers, de vorige bewoner van het in 1927 gebouwde huis, had er een tuinderij die van de Zwarteweg doorliep tot voorbij de huidige d’Yserinckweg. die eind jaren ’50 van de vorige eeuw werd aangelegd. Het huis dat Ton en Riet kochten was klein, maar Tons vader Frans, timmerman van beroep, wist er wel raad mee en na een half jaar van verbouwen en opknappen konden Ton en Riet erin nadat zij in 1969 waren getrouwd. Waarmee Riet, geboren en getogen in Vogelenzang, Vijfhuizense werd.

Ton was dat al vanaf zijn tweede toen zijn ouders van Zwanenburg naar Vijfhuizen verhuisden naar het dubbelwoonhuis aan de Klugt. Het staat nu op instorten. Gebouwd door de firma De Koning en bestemd voor de in de zaak werkende broers Bert en Harry de Koning. Doordat Berts verkering uit raakte kon werknemer Frans Mesman het deel betrekken dat voor Bert bestemd was.

Al op betrekkelijk jonge leeftijd kreeg Riet een oogje op Ton. Mijn gastvrouw gaat er eens goed voor zitten en vertelt dan met pretoogjes: "Ik wilde kraamverzorgster worden. Om aan de opleiding te kunnen beginnen moest je 18 zijn. Ter overbrugging ging ik op mijn 16de in de Mariastichting werken als voedingsassistente. Ik was er nog maar kort toen ik op een dag Ton zag staan in zijn gestreepte pyjama. Hij was net daarvoor opgenomen. 'Die is voor mij' wist ik zeker. Ik heb hem nooit meer losgelaten. En hij mij ook niet."

Riet werd kraamverzorgster en is dat werk blijven doen tot ze zelf zwanger werd. Om later als zorgassistente in het ziekenhuis te gaan werken. Na eerst de Belastingdienst werd Ton beleidsmedewerker bij de gemeente Haarlemmermeer op de afdeling Welzijn. Hij zwaaide na 42 dienstjaren op 58-jarige leeftijd af. "Ik heb me daarna geen tel verveeld." Niet zo vreemd, want het woord vervelen komt in hun beider woordenboek niet voor. Vrijwilligerswerk bij DSOV en voor de basisschool. Noem maar op. Ook voor de parochie hebben ze zich een lange reeks van jaren ingezet. Zo is Riet lid geweest van de bezoekgroep en heeft Ton heel lang in het bestuur gezeten.

Prachtige herinneringen hebben ze aan de periode dat ook zij gastouder waren ten tijde van de gespreksgroepen voor jongeren tot 16 jaar. "Zo'n tien jaar hebben we dat gedaan. Zowel voor de vele jongeren als voor de gastouders is het een waardevolle periode geweest die nooit meer terugkomt. Geloofszaken, dood, drugs, aan een breed scala aan onderwerpen is aandacht besteed. Als seizoenafsluiting barbecueën bij pater Jan Woolderink in Halfweg, met alle groepen en gastouders op 25 juni de finale van het EK-voetbal 1988 kijken bij Marleen Milatz om daarna in één lange file en luid toeterend naar Zandvoort te rijden om daar het door Nederland gewonnen kampioenschap te gaan vieren, we bewaren mooie herinneringen aan die tijd."

Ton en Riet zijn allebei goed gezond, zijn sportief en genieten van hun drie (schoon)kinderen en acht kleinkinderen. "Schrijf maar op dat we ons rijk voelen", zeggen ze. Waarvan acte. Via de achterdeur ga ik naar huis.

Hans en Rina Putters-Aarsen

2023 nr. 3

Aan de muur naast de voordeur een fraaie gepottenbakte regenput met daarop de namen van Hans en Rina en hun kinderen. Net als ik me bedenk dat het een treffende verwijzing is naar de familie Putters die hier woont, zwaait de deur open. “Ik was nog aan het gymmen bij de televisie. Met Olga Commandeur, je weet wel”, zegt Rina (81) opgewekt. Nu weet ik dat niet, maar dat maakt niet uit. We zoeken de grote eettafel op die uitzicht biedt op de keuken en de fraaie tuin die Hans (83) nog zelf bijhoudt, vertelt hij als ook hij is aangeschoven. Bewegen is goed voor een mens en dat brengen ze in praktijk. Hans tennist en maakt ‘s morgens de nodige kilometers op de hometrainer, Rina beweegt dus voor de tv en is bovendien lid van de gymclub in het dorp. Dat de koffie vergezeld gaat van een grote stroopwafel is dan ook geen probleem.

Hans, geboren in de Haarlemse Kleverparkbuurt, begint na de mulo op een accountantskantoor en na een tussenstap als etaleur gaat hij werken bij een groothandel in de doe-het-zelfbranche. Zijn loopbaan laat zich lezen als een spannend jongensboek. Vanaf de onderste trede klimt hij op tot directeur. Totdat het bedrijf in 1996 wordt verkocht en Hans op zijn 57-ste het huis aan de Kooikersweg kan gaan opknappen. “En zolang heb ik hem al over de vloer”, grapt Rina die eveneens een geboren Haarlemse is. Haar wieg stond in de Drapenierstraat in de Vijfhoek. Toen een volksbuurt nu een buurt waarvoor yuppen elkaar overbieden op jacht naar een huis. “Wij woonden destijds in een onbewoonbaar verklaarde woning”, vertelt Rina. “We konden naar een nieuw huis in Schalkwijk, maar mijn vader wilde niet. Hij was een echt stadsmens.”

Rina gaat haar geld verdienen achter een naaimachine. “Na twee jaar huishoudschool zei m’n vader tegen me ‘je bent nu 15, tijd om te gaan werken.

Ga de hele stad maar door en waar je het meest kan verdienen ga je beginnen'. Het werd Kerko in de Stephensonstraat waar ik overhemden ging naaien. Ik had het snel onder de knie. Mijn loon kreeg ik elke week in een zakje." Rina is 18 als ze Hans ontmoet op een dansavondje. De vonk slaat over en ze krijgen verkering. Als Hans Rina voor de eerste keer naar huis brengt schrikt hij zich rot vanwege het huis en de buurt waarin ze woont. Maar hij kijkt er doorheen. Rina: "Op een avond zei m'n vader dat er een jongen aan de deur was geweest die een grammofoonplaat voor me had gebracht. Ik weet het nog goed. Een lp van Jacques Brel." Hans knikt. "Klopt precies. Het was een rib uit m'n lijf."

Ze vinden een huis in Westzaan. Hij is de eerste in de familie die een huis koopt. Hans' vader vind het maar niks. 'Je gaat snel failliet', voorspelt hij. Gelukkig gebeurt het niet. Na 1,5 jaar verkering trouwen ze in november 1963. Hans werkt in Amsterdam. Er zijn nog geen tunnels, al het verkeer moet met de pont het IJ over. Het wordt almaar drukker en daarom kopen ze een nieuwbouwwoning in Schalkwijk. Handig ook aangezien het bedrijf naar Rijsenhout was verhuisd. Tot ze in verwachting is blijft Rina werken op het jurkenatelier van Kerko in Amsterdam. Ze rijdt met Hans mee. Rina: "Als groen meisje kwam ik tussen alleen maar Amsterdammers terecht. Het was lachen, elke dag weer."

Op een dag horen ze dat er aan de Kooikersweg kavels te koop staan. Er is veel animo. "We hadden geluk en zijn het avontuur aangegaan", vertelt Hans. "Hypotheek, architect, aannemer, het heeft heel wat stress gekost, maar wat waren we blij toen we half mei 1977 konden verhuizen. We zitten er nog steeds en willen niet weg."

Rina werd in januari 2008 lid van het Gemengd Koor. "Dirk van der Eerden had het al eens eerder aan me gevraagd totdat hij een keer in de winkel van Kemp achter me stond en het opnieuw vroeg. Ik kan helemaal niet zingen zei ik, waarop Dirk antwoordde 'je mag ook playbacken'. Dat kan ik me nu niet meer voorstellen. Ik ben wezen kijken en gebleven. Het is leuk en gezellig. Net zoals de 65+dag waar we samen naar toe gaan."

Peter en Joke Post-Huiberts

2023 nr. 2

“Kom maar hier” klinkt het om de hoek bij de keukendeur. En in één adem zegt Joke: “Ik zet gelijk de koffie aan.” Een goed plan, want het is wat je noemt waterkoud als ik op de bel van hun huis aan de Stevensweg druk. We zitten amper aan de koffie – mét gevulde koek – of de verhalen barsten los. Het wordt me snel duidelijk: wie Huize Post zegt, zegt ook creativiteit techniek en gastvrijheid. En zegt ook groene vingers. Joke draait zich om en wijst op een clivia. “Hij is al zestig jaar oud en een erfstuk. Elk voorjaar speur ik naar knoppen. En als ik een bloem zie, zeg ik tante Annie, je bent er weer hoor. Mijn overleden broer Nico krijgt ook aandacht als zijn 20 jaar oude lidcactus bloeit.” Peters trots is de grote kerstboom achter in de tuin. Zo’n 15 jaar geleden na de feestdagen met kluit en al in de grond gezet, veel tegen gepraat en nu een ware blikvanger.

Peter en Joke zijn van geboorte Haarlemse Muggen. Twee maanden na elkaar zagen ze in 1943 het levenslicht. In dezelfde buurt. Ze moeten elkaar toen al gezien hebben, laat Peter lachend weten. “De ouders van Joke hadden op de Rijksstraatweg banketbakkerij Huiberts. Heel beroemd. Volgens overlevering hebben de beide kinderwagens in de winkel vaak naast elkaar gestaan en is de vonk daar al overgeslagen.” Een hele tijd is het rustig geweest. “Tot de Vernieuwing van de Doopbeloften in de Zeven Smartenkerk, later Mariakerk”, vervolgt Peter. “We waren dertien. Ik had een mooi uitzicht op haar prachtige benen. Om verliefd op te worden. Ik heb letterlijk voor Joke moeten vechten.

In een schuurtje op de speelplaats van de school heb ik met een concurrent een partijtje geknukt. En gewonnen. Toen moest Joke nog ja zeggen. Het kostte wat moeite, maar ze heeft het gelukkig wél gedaan.”

De periode die volgt omschrijft Joke als ‘knipperlichtrelatie’ en Peter als ‘kalverliefde’. Tot ze 19 zijn en Joke naar eigen zeggen ‘haar verstand krijgt en tot het inzicht komt dat er geen betere vent op de wereld is dan Peter Post’. Maar dan heeft zij al de opleiding tot coupeuse gedaan en studeert Peter werktuigbouwkunde aan de HTS. Het wordt 1966. Peter zit in militaire dienst. Joke is nog niet van mening veranderd en er wordt een huwelijksdatum geprikt. Getrouwd zijn levert meer soldij op. Ook krijgen ze woonruimte aangeboden. Als het klussen en inrichten achter de rug is, wordt hun huwelijk kerkelijk ingezegend en kunnen ze gaan denken aan het stichten van een gezin. Lang denken? Al in 1967 wordt hun eerste kind, een dochter, geboren. Later volgen nog een meisje en vervolgens twee jongens. Inmiddels zijn ze trotse grootouders van negen kleinkinderen en één achterkleinkind. Peter troont me mee naar een kast en wijst op 23 houten poppetjes. De hele club. Door dochter Jeannette geschilderd aan de hand van foto’s. Een creativiteit die ze van haar moeder heeft. “Ik kreeg ze afgelopen 4 december toen we hier sinterklaasfeest vierden en ik ’s morgen in de kerk werd gehuldigd vanwege 25 jaar dameskoor” vertelt Joke. “Een dag om nooit te vergeten.” Peter: “Het was een soort adventskalender. Elke dag mochten we één pakje openmaken en raden wie het voorstelde. De meeste hadden we goed.”

Na zijn dienstitijd gaat Peter werken bij ingenieursbureau Fluor en gaat zich uiteindelijk bezighouden met utiliteitsbouw als gasturbines en elektrische voorzieningen over de hele wereld. Voor hem en Joke wordt Haarlem te klein en als ze in 1987 gaan kijken bij een te koop staande twee-onder-een-kapwoning aan de Stevensweg is Joke direct verkocht.

Het huis ook. Spijt van hun overstap hebben ze geen tel gehad. “Namens de parochie kwam Dirk van der Eerden ons verwelkomen”, weet Peter nog goed.

“Nou dan weet je het wel. Binnen de kortste keren zat ik in het schoolbestuur.” Joke vult aan: “En hielp ik de gezinsvieringen voorbereiden, dat had ik in Haarlem ook gedaan.” En nog steeds zijn ze actief. “Verhuizen? We moeten er niet aan denken.”

Izabella en Marcuz Nooitmeer

2023 nr. 1

Wie bij huize Nooitmeer op de bel drukt wordt steevast verwelkomd met enthousiast geblaf van Jack en Nora, twee hondjes van het ras Pomeriaan, ook wel dwergkeesjes genoemd.

Deze keer blijft het stil. “Ze zijn boven en kijken televisie”, verklaart Izabella (14) in de deuropening. “Daarom is het zo rustig.” Uh? Hondjes die televisie kijken? “Ja hoor, dat doen ze wel vaker. Vooral sport vinden ze erg leuk”, vult Marcuz (12) aan.

Broer en zus ontpoppen zich als een prima gastheer en gastvrouw. Of ik thee wil? De trommel met allerlei smaken komt op tafel. Ik heb maar voor het uitkiezen. Het grote glas dampende thee gaat er goed in. Lekker voor de inwendige mens met die kou. Lekker ook voor de handen om ze even te warmen.

In september 2018 zijn Marciano, Rosemary en hun beide kinderen vanuit Diemen naar Vijfhuizen gekomen. De flat op 3-hoog met slechts twee slaapkamers wordt te klein met de groter groeiende kinderen die dolgraag een eigen kamer willen hebben. Bovendien wil Marcuz graag weg vanwege het alsmaar drukker wordende verkeer.

Vijfhuizen? Hij had er nooit eerder van gehoord. Izabella: “Toen bekend werd dat we naar Vijfhuizen gingen verhuizen en hoorde over de ramp met de MH17 dacht ik hé, daar gaan we dus naar toe. Marcuz en ik gaan regelmatig bij het monument kijken. We vinden het heel mooi daar.”

Broer en zus gaan allebei naar De Tweemaster en inmiddels zitten ze allebei op de Haemstede-Barger Mavo in Heemstede. Marcuz in de brugklas en Izabella in de derde. Haar plan is om psychologie te gaan studeren.

Ze zijn nog maar kort parochiaan als een kinderkerstkoor van start gaat. Een van de sterke trekkers is Brigitte Witteman wiens dochter Tess een vriendin is van Izabella. “En zo ben ik bij het koor gekomen”, lacht ze. Marcuz: “En ik ben toen gezellig met mijn zus meegegaan.” De gezinsviering op 24 december dat jaar staat ze nog goed bij. Het is een bijzondere ervaring voor ze om in een volle kerk, waar ze ook nog eens de nodige schoolgenootjes zien, te zingen. Nadat Izabella en Marcuz op 19 mei 2019 in onze kerk hun Eerste Communie hebben gedaan, worden zij allebei acoliet. Een acoliet assisteert de voorganger tijdens de kerkdienst. Gestimuleerd door hun moeder en enthousiast gemaakt door pastor Fons Litjens. Ze worden wegwijs gemaakt door Tess en haar zus Barbara die al langer acoliet zijn.

Een mooie herinnering bewaren Izabella en Marcuz aan zondag 4 december 2022 toen in de viering de 10-jarige Rosa Tilborg gedoopt werd. “We stonden er met onze neus bovenop en het was heel bijzonder om er op die manier bij betrokken te zijn”, klinkt het. “En toen kregen ook nog eens vier leden van het dameskoor een onderscheiding.” Al met al een lange viering. Op de vraag aan Marcuz of hij het niet te lang vond duren schudt hij resoluut zijn hoofd. “Nee hoor. Het viel wel mee.” Tijdens het gezellige gesprek wordt duidelijk dat ze allebei uitkijken naar Kerstmis Eindelijk acoliet in de nachtmis.

De deadline van dit parochieblad laat net toe te vragen naar hun ervaring. “Die viering is toch iets speciaals en we vonden het bijzonder om mee te maken. Het was een nieuwe ervaring voor ons. De voorganger was pater Timmermans en hij heeft het heel mooi gedaan.”

Duidelijk is dat Izabella en Marcuz hun werk met veel plezier doen. Aan stoppen willen ze niet denken. Ze hopen op uitbreiding. “Het zou leuk zijn als we wat versterking krijgen. Aan jongens en meisjes die acoliet willen worden zullen we vertellen hoe leuk het is en we zullen ze met plezier inwerken.”

Jaap en Thérèse Stokman-Breij

2022 nr. 7

Geen hond, maar de vrolijk kwakende eend Donald die mij begroet. Een fenomeen. Hij slaapt tussen de katten en vlooit de grote bouvier die voor de schoonmaakbeurt uitgebreid gaat zitten. Donald verliest Thérèse geen moment uit het oog en waggelt haar op zijn zwemvliezen achterna. Ze kreeg hem vier jaar geleden als pulletje en bracht het pluizenbolletje met veel liefde en geduld groot. “Hij ziet mij daardoor als zijn moeder.”

Jaap en Thérèse wonen aan de Kromme Spieringweg. Naar eigen zeggen op een paradijselijk stukje aarde. Groentetuin, eigen fruit, schapen, kippen en met aan de voorzijde een prachtig uitzicht op weilanden met koeien, de eeuwenoude Eendenkooi Stokman en op de plek waar Jaap 69 jaar geleden het levenslicht zag. Zijn geboortehuis, de oude kooiboerderij, staat er niet meer. Gebleven is het handvuurwapen dat hij laat zien. Ooit opgegraven bij de boerderij en daterend uit de tijd van het Beleg van Haarlem (1572). Dat hij, wat wonen betreft, niet meer van de wereld gezien dan de weg die eens de oever vormde van het Haarlemmer Meer, noemt Jaap niet saai. “We wonen hier fantastisch. Het uitzicht is toch net een schilderij?”

Jaap is politieman geworden. Na vier jaar kleinseminarie Hageveld beseftte Jaap dat hij geen priester wilde worden. 1 jaar mts volgde evenals werken op de ouderlijke boerderij waar alle handen welkom waren nadat Jaaps vader op veel te jonge leeftijd was overleden. Tien kinderen telde het gezin toen het noodlot zich voltrok. Jaap was pas 14. Op aanraden van zijn moeder solliciteerde Jaap met succes bij de gemeentepolitie Haarlemmermeer en werd in 1971 beëdigd.

Ook Thérèse werd 69 jaar geleden geboren en ook op een boerderij. In Nieuwebrug op de plek waar nu de tennishal staat. Haar liefde voor dieren is dus niet zo vreemd. Thuis al had ze van de veearts geleerd hoe je biggetjes op de wereld moest helpen, nu helpt ze haar eigen lammetjes geboren worden. Net als Jaap had Thérèse moeite met het kiezen van een beroep. Na de lagere school in Haarlem – haar moeder vond het te gevaarlijk om langs de dijk naar Vijfhuizen te gaan - ging ze van opleiding naar opleiding en werk. Haar laatste broodheer was acteur Bram van der Vlugt, jarenlang de nationale sinterklaas, waar zij zijn kinderen en zijn paarden verzorgde.

Hoewel in Haarlem op school, deed Thérèse in Vijfhuizen haar Eerste Communie. “Ik liep toen naast Jaap Stokman, niet wetend dat we elkaar zo’n tien jaar later bij dansschool Schröder opnieuw zouden ontmoeten, verkering zouden krijgen en op 28 januari 1977, mijn verjaardag, zouden trouwen”, lacht ze. “Jaap wilde in de buurt blijven wonen en toen de kans kwam hebben we dit huis van aardappelhandelaar Ploeg gekocht. Met de afspraak dat hij mocht blijven wonen totdat hij vanwege zijn houten been een aangepast huis had gevonden. We hadden de pech dat het nog zes jaar duurde.” Getrouwd, het huis mooi opgeknapt, zoon Ronnie en dochter Kitty geboren, het leven ziet er zonnig uit. Tot die nacht in april 1993. Tijdens zijn werk krijgt Jaap een zwaar verkeersongeval. Collega’s bellen Thérèse uit bed, ze moet mee naar het ziekenhuis waar artsen voor het leven van Jaap vechten. In alle ontredde krijgt Thérèse een heldere ingeving. “Van een bevriende acupuncturist had Jaap voor in zijn werk wat pilletjes gekregen om interne bloedingen te stoppen. Van oorsprong komen ze uit China. Tijdens de Vietnamoorlog hadden de Noord-Vietnamese soldaten ze bij zich. ‘Voor je weet maar nooit’ had hij gezegd. Nu had Jaap ze zelf nodig. De opererende arts ging akkoord. De bloedingen stopten, het pilletje is zijn redding geweest.” Hoewel Jaap blijvende schade heeft opgelopen genieten hij en Thérèse volop van alles wat ze kunnen. Hun kinderen en drie kleinkinderen spelen daarin een grote rol. “Ze zijn goud waard.”

Ton en Anneke van Ruiten-Olsthoorn

2022 nr. 6

Gealarmeerd door fietsbanden op het grind komt Jackie naar buiten. Kennelijk heeft de gitzwarte labrador het idee ‘goed volk’ want hij gaat direct op m’n schoenen zitten, zijn ogen vragend naar boven. Als ik hem onder zijn kop krabbel krijg ik een poot en is het helemaal feest. Ik heb er een vriend voor het leven bij.

Gevulde koek bij de koffie hoor, zegt Anneke (57) als we aan de grote tafel in de keuken hebben plaats genomen. De plek waar zij en hun kinderen Dennis en Sanne graag zitten. Maar niet voordat we vanuit de woonkamer naar de vanaf de Polderbaan opstijgende luchtreuzen hebben staan kijken. Het blijft een fascinerend gezicht, hoelang je ook vlakbij Schiphol woont. Binnen hoor je niks. De maatregelen die de luchthaven heeft getroffen doen hun werk, wijst Ton (59) naar het dikke isolatieglas.

De keuken is onderdeel van de familieboerderij aan de Kromme Spieringweg 253 waarin de Van Ruitens sinds februari 2004 wonen. De boerderij is naamloos; in oude geschriften wordt gesproken van Anna’s Hoeve en Abramina’s Hoeve. Hoe het precies zit weet Anneke niet. Mogelijk dat de naam Anna’s Hoeve een verwijzing is naar haar oma Anna Stokman. De hoeve is gebouwd in 1875. Een met een echte opkamer inclusief bedstee. Ton opent een deur en een trap naar de opkamer wordt zichtbaar. Als hij ‘m heeft opgeklapt kijken we in de manshoge kelder. Voor de geschiedschrijving gaan we een kleine honderd jaar terug. In 1930 komen de broers Nico (1903) en Bert (1904) vanuit Wateringen naar Haarlemmermeer.

Twee melkveehouders. Nico begint op de boerderij op 253, Bert even verderop op 267. Nico trouwt met Anna Stokman van de Zuid-Schalkwijkerweg. Ze krijgen 12 kinderen. Later zetten hun twee zonen Tinus en Toon het bedrijf voort. Tinus blijft ongehuwd, Toon trouwt in 1963 met Agnes Munsterman en zij betrekken een nieuw gebouwde woning op 257. Er worden drie kinderen geboren: Anneke, Petra en Nico. Als Tinus in 1995 overlijdt zet Nico het bedrijf voort. Graag wil hij uitbreiden maar omdat de mogelijkheden te beperkt zijn emigreert Nico in 2002 naar de Amerikaanse staat Ohio waar hij een bedrijf heeft met 600 koeien.

Anneke, geboren en getogen Vijfhuizense doorloopt de lagere school met meester Duker, volgt de Theresia Mavo waar zij onder meer les krijgt van zijn vrouw Ank en van Eja van Leuven en na 4 jaar Middelbaar Laboratorium Onderwijs gaat ze werken als medisch analiste. In 2020 begint ze bij de bloedafnamedienst van Atalmedial en mag ze elke donderdagmorgen in de Poterne bij haar dorpsgenoten bloed prikken. Anneke ontmoet in 1984 Ton van Ruiten op een schuurfeest in Spaarndam. Net als Het Gebouw in Spaarnwoude in die jaren populair bij de plattelandsjeugd. Tussen Anneke, boerendochter, en Ton, boerenzoon van de Groeneweg in Vinkebrug, klikt het direct. Herinneringen aan die tijd zijn er genoeg. Ton, geboren in de barre winter van 1963 op de boerderij waar zijn vader net begonnen was en de zorgen om de paar koeien en de bevroren waterleidingen groot waren, vertelt met pretogen over Het Gebouw. “Bierdrinken en feestvieren, we konden er wat van. Het was dé ontmoetingsplek. Heel Vijfhuizen en Spaarndam kwam er.” Anneke knikt. “Wij dus ook. Bij de boerderij van Hans Groot aan het einde van de Kromme Spieringweg verzamelden we ons en gingen via de Bokkeweg naar het viaduct van de A9. Met de fiets achter ons aan klauterden we naar boven en staken via de snelweg de Ringvaart over. Eenmaal weer beneden hadden we nog een stuk fietspad te gaan naar Het Gebouw. Halverwege de jaren 80 was het nog niet zo druk op de A9. Het was inderdaad een hele klim, maar onze sluiproute scheelde wel mooi een half uur omfietsen.”

Het is goed gekomen met ze. Getrouwd in 1990 en gaan wonen in Halfweg, kregen ze 14 jaar later de kans de boerderij te kopen. Er moest veel aan gebeuren. Het dak van de stal was doorgezakt en toen ook nog eens een storm de zijwand eruit had geblazen, volgde een rigoureuze opknapbeurt. Ton heeft niks met het boerenbedrijf. Anders dan zijn jongste broer Hans die in Amerika bedrijfsleider is op een boerderij met het onwaarschijnlijke aantal van 12.000 koeien. Mijn gastheer is uitvoerder bij een bedrijf dat zich bezighoudt met ondergrondse leidingen voor gas, water en licht. Met als hot item het verzwaren van elektriciteitsleidingen en het verwijderen van gasleidingen. Pas vijf jaar geleden is hij met voetballen bij DSOV gestopt en vermaakt zich uitstekend met andere hobby's: de grote tuin en hout zagen en kloven. Ton: “Tot voor kort kwam mijn actieve schoonmoeder van 84 helpen stapelen. Heerlijk vond ze het.” Daarnaast is Ton actief in de onderhoudsgroep van de parochie. “Onder aanvoering van opperhoofd Mathé Vink”, zegt hij lachend. Anneke draagt ook haar vrijwilligerssteentje bij. Zij bezorgt al zo'n 15 jaar het parochieblad en even lang is ze al looper voor de Actie Kerkbalans. Ze zijn uit het juiste hout gesneden. “Als je het met z'n allen doet is het zo gepiept.”

Gerard en Dora van den Berg-de Hertog

2022 nr. 5

“Op de minuut af op tijd. Keurig hoor.” Het is een mooi compliment waar Dora mij deze zonnige ochtend op koffietijd mee begroet. “Ik hoef je vast niet te zeggen waar we gaan zitten.” Dat klopt. Het is de ronde tafel in de keuken. Hoe mooi kun je het hebben voor deze rubriek. En hoe mooi kun je het hebben als de koffie vergezeld gaat van een dikke plak cake. Warm uit de oven. Cake waar de familie Van den Berg beroemd om is geworden in Vijfhuizen en ver daarbuiten.

Bepaald rimpelloos kun je de start van Dora's leven niet noemen. Eén maand voordat zij op Eerste Paasdag 1943 op een boerderij in Willeskop, gemeente Montfoort, wordt geboren krijgt haar vader tijdens zijn werk op het land een ernstig ongeluk. In juni 1944 overlijdt hij. Voor haar moeder, met drie kleine kinderen, is het een zware tijd. En dan zijn er ook nog eens Duitse soldaten op de boerderij ingekwartierd. Maar het verhaal is nog niet af. “Als op een zondag mijn moeder uit de kerk komt, mijn vader was al overleden, lopen de koeien op de weg en staat de huisraad buiten. Inclusief de box waarin ik zit. Werk van de boer waar mijn vader de boerderij van huurde. Die had de huur opgezegd omdat zijn zoon erop moest. De boodschap was duidelijk. Wegwezen. De koeien werden bij familie ondergebracht en mijn moeder kon met haar drie kinderen bij een zus van haar intrekken. Veel hulp heeft ze steeds gekregen van neven en nichten en later ook van een zwager van een broer van haar. Er ontstond iets moois tussen die twee en in mei 1946 zijn ze getrouwd.” Dora pakt er een fotoalbum bij.

“Kijk, hier staan we. Mijn broer droeg een blouse en mijn zus en ik een jurk die gemaakt waren van stof van parachutes van de voedseldroppings”, vertelt Dora die zichzelf een ‘schaduwkind’ noemt. “Vóór mij was er in 1942 al een Dora geboren. En heel bijzonder: óók op Eerste Paasdag. Zij heeft slechts een paar maanden geleefd. Ik kreeg de naam van mijn overleden zusje.”

Dora’s moeder en haar tweede vader gaan op zoek naar een boerderij. Ze vinden er een in Schardam, bij Oosthuizen. Een nieuw probleem doemt op. “Iedereen daar is protestant. Aan een katholiek verkopen is er niet bij. Via een tussenpersoon is het alsnog gelukt.” Uit het huwelijk worden vier kinderen geboren. Er is geen onderscheid. Alle kinderen zijn stapel op elkaar.

Dora is 14 als ze op de VGLO zit en een gezin aanklopt om hulp. Je medemens helpen, daar zijn ze mee opgevoed. ‘Dus’ werkt ze ’s morgens in de huishouding en gaat ze ’s middags naar school. Dora: “M’n eerste baantje. Ik verdiende 2 gulden 50 per ochtend. Wat was ik groos.”

Gerard, eveneens kind van een veehouder, wordt in oktober 1945 geboren in de buurtschap Vrouwenverdriet bij Assendelft. Een echte Zaankanter dus en dat is nóg te horen. Zeven kinderen telt het gezin. Gerard is de enige jongen. Wat niet wil zeggen dat ie in de watten gelegd wordt. “Na de lagere school ging ik, jongen van 12, naar de RK landbouwschool in Purmerend”, vertelt hij. “Op de fiets, 16 km ver. Waarom zo ver? In Assendelft stond er ook een, maar dat was geen katholieke school.” Het is eind jaren 50. Nederland is nog sterk verzuild. “En de pastoors heilig”, zegt Gerard met stemverheffing.

“Ik zie hem nóg komen op zijn damesfiets. Dikke buik, sigaar in het hoofd. Om te laten weten dat wij niet met de buurkinderen mochten spelen omdat zij niet katholiek waren. Ik begreep er niks van en heb mijn ouders naar het waarom gevraagd. Er mankeerde toch niks aan die kinderen?”

Schoolbanken, ze zijn aan Gerard niet besteed. Liever gaat hij werken. Hij maakt de landbouwschool niet af en op zijn 14de al melkt hij bij zijn buurman de koeien. Een eigen bedrijf zit er niet in, maar Gerard blijft wél in de zuivel. Melkboer wordt hij. Eerst rond 1968 als invaller, maar al snel komt hij via de Haarlemse Melkhandel in aanmerking voor een eigen wijk in Schalkwijk waar de huizen als paddenstoelen uit de grond schieten. Gerard en Dora wonen op dat moment op een flat in Zaandijk die ze betrokken hebben na hun huwelijk in 1969. Dit nadat zij elkaar op Valentijnsdag 1965 hebben ontmoet op het Midvastenbal van de Katholieke Plattelands Jongeren in het Amsterdamse Marcanti. Wonen in Zaandijk, werken in Haarlem. Het is niet ideaal en Gerard is nog steeds blij dat hij op een cursus zijn collega Fred Ziere spreekt. Die hem tipt dat ze in Vijfhuizen een nieuwe wijk aan het bouwen zijn. Gerard: “We zijn gaan kijken en waren verkocht. In oktober 1971 was ons huis aan de Zijdewinde klaar. We zijn geen echte Vijfhuizenaren, maar voelen ons wél Vijfhuizenaren.” Door zich open te stellen worden zij en ook hun kinderen opgenomen in het dorp en in de parochie waar Dora gaat zingen in twee koren, Gerard collectant wordt en altijd een beroep op ze gedaan kan worden. Er zijn voor je medemens. Dora en Gerard kregen het met de paplepel ingegoten. Het resulteert in april 2006 in de toekenning van de Princess Hoffelijkheidsprijs. Een grote verrassing voor het stel dat zich voor veel mensen mantelzorger voelt. Nog steeds.

Rob en Nelke van der Riet-Schrama

2022 nr. 4

“Ik doe open meneer”, laat Rob van der Riet door de intercom weten nadat ik op Vesting 120 op de bel gedrukt heb. Na een reis door het trappenhuis staat Nelke in de deuropening te wachten. “Welkom in ons appartement”, zegt ze met een ferme handdruk. “Laten we aan de grote tafel gaan zitten. Je moet vast en zeker iets opschrijven of neem je het gesprek op?” Het eerste is het geval en terwijl Rob in de keuken in de weer is met de koffie heb ik tijd om vanaf de bovenste verdieping te genieten van het prachtige uitzicht. De busbaan, Waterlinie en daarachter de Groene Weelde. Het recreatiegebied doet zijn naam alle eer aan. “Iets van de bakker erbij”, vraagt Rob met koffie en mega mergpijpen in zijn handen. Een vraag om geen nee tegen te zeggen.

Met de koop van het appartement is voor Rob (72) en Nelke (69) de cirkel rond. Rob legt een map op tafel. “Vanwege de verhuizing naar hier heb ik veel moeten weggooien, maar deze map met Floriadestukken en B en W-stukken heb ik zuinig bewaard. Kijk, hier is uit mijn laatste B en W-vergadering het Raadsvoorstel om een stuk grond te verkopen aan een projectontwikkelaar. De grond waar nu het complex staat waar wij wonen. Mooier kan toch niet”, straalt Rob die van 1995 tot 2006 wethouder was en de polder, en daarmee ook Vijfhuizen, verliet om burgemeester van Drechterland te worden. Een gemeente die bestaat uit acht dorpen waarvan Hoogkarspel er één is. Maar daarover straks meer.

Nelke, boerendochter en geboren aan de Hoofdweg in Lijnden, is daarmee een echte Meerbonk. Kleindochter van de legendarische organist Klaas Stokman die eerst in Lijnden en vervolgens tot op hoge leeftijd in Vijfhuizen de kerkdiensten ondersteunde. Robs wieg stond in Haarlem en mag zich dus Mug noemen. Ze trouwen in september 1972 en gaan wonen in Haarlem. Rob, sterk in taal: “We wilden meer en dan kom je vanzelf in Haarlemmermeer.” Het wordt in 1975 de Hoofdweg in Lijnden, schuin tegenover het geboortehuis van Nelke. Maar het dorpje vergrijst, de voorzieningen verdwijnen en de beide kerken gaan dicht. Nelke die eerder al lid geworden was het dameskoor van onze parochie, gaat samen met Rob op zoek naar een huis in Vijfhuizen. Uiteindelijk wordt het een nieuwbouwhuis aan Arsenaal dat ze met vertraging in het najaar van 2002 betrekken. Vertraging aangezien er ten tijde van de Floriade niet gebouwd mocht worden. Rob is dan al wethouder met de Floriade in zijn portefeuille.

Rob wil meer. Burgemeester worden wil hij. Nelke ziet het niet zo zitten. Ze heeft het naar haar zin hier. Als ze op een dag met vrienden door het dorp Schellinkhout, gemeente Drechterland, wandelen spreekt ze met een blik op de fraaie oude stolpboerderijen, tot Rob de historische woorden: ‘Deze mag op de lijst’. Niet lang daarna komt Rob thuis met de Staatscourant met daarin een advertentie van Drechterland. Ze zoeken een burgemeester. Bestaat toeval? Rob solliciteert en wordt aangenomen. Ze gaan wonen in Hoogkarspel en worden in de parochie en in de dorpen van de gemeente bekende verschijningen. Huwelijksjubilea zijn er genoeg. Ruim 600 felicitatiebezoeken legt hij als burgemeester af. Mensenmens als Rob is noemt hij dergelijke bezoeken ‘de mooiste kant van het vak’. Nelke gaat altijd mee. Omdat het gebruikelijk is daar, maar vooral ook om mensen te leren kennen. Nelke: “Het zong al snel rond dat de nieuwe burgemeester zijn vrouw meeneemt. De mensen vonden het leuk. En ik ook.” Een tsunami aan kostbare herinneringen en anekdotes volgt. De een nog mooier dan de ander. Er een compleet parochieblad mee vullen zou weinig moeite kosten.

Na bijna 10 jaar draagt Rob in maart 2016 de ambtsketen over en gaat met pensioen. Vertrouwd als zij zijn geworden met de vriendelijke mensen en het leuke taaltje blijven ze in Hoogkarspel wonen. Hun kinderen en kleinkinderen wonen in deze omgeving. Het heen en weer rijden worden ze zat. In 2019 betrekken ze een huis in Nieuw-Vennep, maar wennen wil niet lukken. En daarom blijven ze dochter Lilian eeuwig dankbaar dat ze op een mooie ochtend belt met de mededeling dat er aan Vesting een appartement te koop staat. Rob en Nelke zijn op slag verliefd op de woning waarvan ze op Driekoningen 2021 de sleutel krijgen.

Ook al zijn ze er inmiddels zo’n drie jaar weg, beiden gaan nog zeer regelmatig en met veel plezier richting West-Friesland. Rob omdat hij nog steeds penningmeester is van de parochie van Hoogkarspel en om wekelijks naar de treinenclub in Obdam te gaan, Nelke om maandelijks de breiclub in Wijdenes te bezoeken. Rob die ooit treinmachinist wilde worden, bouwt thuis aan een prachtige modelspoorbaan. Nelke heeft zich bekwaamd in het kralen breien, een West-Friese traditie. Bekende verschijningen zijn het inmiddels ook hier (weer): Rob is parochie-penningmeester en Nelke zingt weer in het dameskoor.

Alita Vink-Van den Raadt

2022 nr. 3

“Niet eens op de fiets? Kom gauw binnen”, begroet Alita mij. Nee, niet eens op de fiets. Het regent dat het giet. Fietsen moet wel leuk blijven. Boyd, een Friese Stabij, blaft mij een welkom toe. We gaan aan de grote tafel in de woonkeuken zitten. De taken zijn keurig verdeeld. Heer des huizes Mathé verzorgt de koffie, Alita de koek. Niet zomaar koek. “Het zijn speciaaltjes uit Den Bosch, meegebracht door de vriend van Veron”, legt Alita uit. Dochter Veron woont nog thuis, net als zoon Matt. Tara is het huis uit en woont in Haarlem. Het uitzicht vanuit de achterkant van het huis aan de Vijfhuizerdijk is prachtig. Eén groene oase met op het gras tussen de bomen twee Alpaca’s en soms komt ook de schuwe Wagyu koe even kijken. Ook is een hoge ooievaarspaal te zien. Met het goede nieuws dat deze kort geleden is ontdekt door een ooievaarspaar én dat het stel het druk heeft met broeden.

Het groene uitzicht past uitstekend bij Alita en Mathé die allebei zijn opgegroeid op een boerderij. Mathé in Vinkenbrug dat ooit bestond uit een verzameling boerderijen en huizen tussen Haarlemmerliede en Halfweg. Alita in Vijfhuizen aan de Kromme Spieringweg pal naast de later gebouwde wijk De Mient. Alita (1964) bezoekt de St. Annaschool. Zij en haar drie broers hebben op de boerderij elk hun eigen taak: na schooltijd de koeien ophalen uit het land wanneer het tijd is om te melken, de melkbussen aan de weg zetten. Later woont ze er zelfs een aantal jaren.

Maar eerst is er die disco-avond in Spaarnwoude. De ene zaterdag daar, de andere zaterdag bij DSOV. Prachtige feesten altijd en ook druk bezocht door jongeren met een agrarische achtergrond. Zo ook door Alita en Mathé. De eerste kus mondt uit in een huwelijk. Op een ietwat ongebruikelijke datum, laat Mathé weten die ons van een verse koffie komt voorzien. “We zijn getrouwd op 2 november 1989. Hoe kun je dat nou doen, trouwen op Allerzielen, kreeg ik thuis te horen. Maar simpel, het was de enige datum die op het gemeentehuis van Halfweg nog vrij was.” Aansluitend is in de Augustinuskerk de inzegening van hun huwelijk. Alita: “Door pastor Jan Woolderink. Het was zijn eerste huwelijksinzegening in Vijfhuizen.”

Ze wonen een kleine vijf jaar in het huis dat deel uitmaakt van de ouderlijke boerderij van Alita als Mathé thuiskomt van koffiedrinken bij Han Blauwhof aan de Spaarnwouderweg.

“Doodleuk vertelt Mathé dat hij het huis heeft gekocht aangezien Han een nieuw huis ging laten bouwen aan de Vijfhuizerdijk”, vertelt Alita. “Het betekende meer ruimte, dat wel, maar van lieverlee kwam er steeds meer vrachtverkeer door de weg en nadat in februari 2003 de Polderbaan was geopend kwamen de vliegtuigen nagenoeg over ons huis. Kort nadat Schiphol onze woning volledig had geïsoleerd kregen we bericht dat we uitgekocht zouden worden vanwege een herinrichting van de Spaarnwouderweg.” Ze gaan op zoek naar een nieuwe stek en hun huidige huis komt op hun pad. Er moet heel veel aan gebeuren. Gelukkig is Mathé handig en doet nagenoeg alles zelf tijdens de negen maanden durende verbouwing. In 2010 verhuizen ze.

Drie jaar daarvoor is Alita weer gaan werken. En wel bij drukkerij De Bij in Amsterdam, het bedrijf van Norbert van Schie uit Haarlemmerliede. En laat nou juist De Bij de opdracht binnenhalen om dit parochieblad te drukken? Daarnaast doet ze één dag in de week de administratie van het melkveebedrijf van haar broer Gerry die op de ouderlijke boerderij een prachtig bedrijf heeft met zestig melkkoeien en jongvee. Gerry heeft inmiddels een melkrobot. Dat was vroeger wel anders toen alle koeien met de hand gemolken moesten worden. Alita ervaart het als een leuke combinatie. “Aan de administratie van een boerderij zit heel veel vast”, vertelt ze. “Alles moet punctueel bijgehouden worden. Mest, energie, melkproductie, registratie van de koeien en ga zo maar door. Gerry had graag willen uitbreiden, maar vanwege de locatie van de boerderij in samenhang met de stikstofuitstoot, kreeg hij geen toestemming. Een beetje krom is het wel. De boerderij was er tenslotte eerder dan de Mient. Het is niet uniek. Op veel meer plekken lopen boeren hier tegen aan.”

Peter en Toos de Lange

2022 nr. 2

“Goedemorgen meneer Witteman. Komt u boven. Tweede verdieping”, klinkt het door de intercom als ik op de bel gedrukt heb. Boven staat Toos de Lange-van Houten (79) me op te wachten. Binnen is de praattafel al in gereedheid gebracht. En terwijl Toos druk in de weer is met het maken van een voortreffelijke cappuccino onderstreept gastheer Peter (78) het prachtige uitzicht aan de zuidrand van Hoofddorp. “Kijk daar links ligt het sportcomplex Koning Willem-Alexander en daar aan de overkant van de Bennebroekerweg het grote groengebied dat onderdeel is van Park21. Wij wonen hier mooi.” Hij miszegt er niks aan.

Als de koffie, in gezelschap van vers gemaakte Hoofddorpse soesjes, op tafel staat klinkt de vraag ‘waar zullen we beginnen’. Na het advies ‘begin maar bij het begin’ belanden we in Heemstede waar zowel Peter als Toos zijn geboren en getogen. Toos stamt uit een wasserij-familie. “Mijn vader was bleker en we woonden op de Blekersvaartweg. Ik kom uit een gezin van tien kinderen. Mijn vader is vroeg gestorven. Hij was pas 49. Hij overleed precies één dag voor de veertigste verjaardag van mijn moeder. Ik was 6 en ben dus opgevoed door een alleenstaande moeder. Nog steeds heb ik er diepe bewondering voor. Ik behoorde tot de middenmoot en toen de oudsten de deur uit waren zijn we verhuisd naar de Rijnlaan met uitzicht op de brug over de Leidsevaart.” Dezelfde brug waar ook Peter op uitkijkt vanuit hun huis aan de Leidsevaartweg. De brug waarover Toos met de brommer naar haar werk in Haarlem gaat.

Op een dag volgt Peter haar om te zien waar ze werkt. “Eind van de middag stond hij daar”, weet ze nog goed. “Hallo, ik ben Peter zei hij. Heb je er bezwaar tegen dat ik met je meefiets. Onderweg vroeg hij of ik zin had om zaterdags mee te gaan naar een dansavond in het Concertgebouw in Haarlem. Ik heb ja gezegd en weet nog precies wat hij zei toen hij me thuis kwam ophalen. ‘Wat heb je een mooi kleedje aan’, zei hij.” Peter met een grote grijns: “Het was een schot in de roos.” Het kwam aan en het bleef aan. Al had het ook eerder kunnen gebeuren. Toos: “Ik had Peter vaker zien fietsen, maar hij had meestal een meisje achterop. Jammer, hij heeft al verkering, dacht ik dan. Later bleek dat het zijn zus was.”

Na een paar jaar verkering zijn ze getrouwd in 1967. “Wat niet veel mensen weten is dat we moesten trouwen”, bekent Toos. Vervolgens: “Vertel jij het maar Peter.” En dan komt het. “Ik werkte bij de Belastingdienst in Haarlem, maar had het totaal niet naar m’n zin. Na een tip van een oom die bij de Raiffeisenbank in Hoofddorp werkte, ben ik daar in 1965 begonnen. Twee jaar later werd ik gevraagd om het bijkantoor aan de d’Yserinckweg 3 in Vijfhuizen te gaan runnen. Er zat een huis bij en omdat ongehuwd samenwonen nog uitgevonden moest worden zijn we vanwege het huis getrouwd. En begon ons leven in Vijfhuizen. Een plaats waar we in Heemstede nog nooit van gehoord hadden.”

Het begint gelijk goed. Ze wonen er twee maanden. Peter is jarig. Naar goed gebruik komt pastoor Umans op visite. “Hij krijgt een sigaar en een borreltje en we hebben gezellig zitten praten”, weet Peter nog. “Daarna hebben we hem nooit meer gezien, behalve in de kerk dan. Pas later horen we dat het hier gebruikelijk is dat als de pastoor op visite komt, je hem een gevulde envelop meegeeft. Wisten wij veel.”

In 1969 gaat het bericht door het dorp dat het grasveld op de hoek van de d’Yserinckweg en het Buitenhof een bank krijgt. Iedereen blij. Tot er een bouwboard voor een bankgebouw neergezet wordt. Voor de omwonenden is het even schrikken, maar al snel is iedereen er aan gewend. Mede dankzij Peter die er de scepter gaat zwaaien. “Met name de beginjaren van de dorpsse bank zijn ontzettend leuk geweest. Met mensen voor het loket als Joop Willemse, Piet Vastenhout en Jan Hendriks die altijd op z’n klompen binnenkwam, was het altijd feest.”

Al snel raken zowel Peter als Toos betrokken bij de parochie en de school. Kerkeveiling, parochieblad, parochiebestuur, jubileumboek ‘Een herberg in Vijfhuizen’, schoolbestuur, schoolkrant en ga zo maar door. Ze hebben het ervaren als heel waardevol. En daarom ook dat ze in 2003, toen ze vanwege de pensionering van Peter de dienstwoning moesten verlaten en naar Hoofddorp verhuisden, gezegd hebben ‘wij blijven parochiaan want onze sociale kontakten willen we behouden.’

Peter en Toos kregen twee kinderen. Marc en Barbara. Marc en zijn gezin wonen in Hong Kong. Door de corona zijn ze al 2,5 jaar niet bij elkaar geweest en dat vinden ze een groot gemis. Barbara en Bob en hun twee dochters wonen een stuk dichterbij in Hoofddorp en die zien en spreken ze gelukkig wél regelmatig.

Er volgt een diepe zucht. “We hopen op snel weer het oude normaal.”

Robin van Haaster

2022 nr. 1

Als ik naar de voordeur loop zwaait vanuit de keuken uitnodigend een arm. “Kom binnen, we gaan aan de grote tafel zitten. De koffie is nog aan het pruttelen”, laat Robin van Haaster (20) weten. Als mijn uitstekende gastheer de twee mokken leut heeft neergezet wijst hij op een doos op tafel. Of ik een stukje Chinois bij de koffie wil. Ik beken hem dat ik er nog nooit van gehoord heb, maar graag met hem meedoe. Het is nog lekker ook. Chinois – het komt uit Frankrijk – is zacht, zoet bolvormig wittebrood gevuld met bakkersroom en met glacée bovenop. Het is zo licht en luchtig dat het eerder cake is.

Zo dat weten we ook weer. Hoogste tijd om te weten te komen wie nou toch die Robin van Haaster is die zomer én winter in een korte broek loopt en in een groen Mud Mastersshirt tegenover me zit. Drie keer al volbracht hij de zware modderloop. Sportief dus. Hij zal het van zijn vader John hebben die een paar keer in de week zijn baantjes trekt in de grote plas van het Haarlemmermeerse Bos of de Toolenburgerplas. “Het is bij de auto omkleden. Als je midden in de winter een man in een zwembroek ziet staan dan is het mijn vader”, lacht Robin die er zelf ook niet vies van is. “Ik ga wel eens met hem mee. Opmerkingen krijg je genoeg. Laatst wilde iemand weten of ik misschien de zoon ben van iceman Wim Hof.” En dan die korte broek. Het is zijn handelsmerk geworden. Er zijn mensen die het al koud krijgen bij alleen al de gedachte om ook hartje winter in zo’n kledingstuk te lopen. Robin niet. Als je stevige schoenen aantrekt en je bovenlijf bedekt met een goeie jas heb je het nooit koud, is zijn ervaring.

Ook naar de universiteit gaat hij in korte broek. Als enige. Aan gesprekstof geen gebrek. Altijd wil wel iemand weten hoe het zit.

Robin is een geboren en getogen Vijfhuizenaar die het liefst in zijn dorp wil blijven wonen. Al zal het wel moeilijk worden, beseft hij. Hoofddorp heeft meer, maar is minder is zijn stellige overtuiging. Na de Tweemaster volgt lyceum Sancta Maria. In 2020 doet de vwo-leerling eindexamen. Dat er vanwege corona geen centraal examen was, maar uitsluitend schoolexamens, daar baalt Robin nog steeds stevig van. Ondanks dat hij over zijn cijfers dik tevreden is, had hij veel liever centraal examen gedaan. “Het is niet een bijzonder populaire mening, dat weet ik, maar ik had een weddenschap lopen met mijn docent Engels. Docenten maken ook de examens en scoren meestal hoger dan de leerlingen. Zonder op te scheppen denk ik dat ik een hoger cijfer behaald zou hebben dan hij. Maar helaas, geen centraal examen. Dus ook geen avondje stappen waarbij de verliezer zou betalen.”

Aan de Universiteit Leiden, campus Den Haag, studeert Robin Security Studies. Een internationale studie die volledig in het Engels gaat en een mix is tussen kennis van internationale relaties en crisismanagement. Robin: “Je leert zo breed mogelijk kijken naar internationale gebeurtenissen en daarmee naar de onderliggende factoren van een conflict. Neem Syrië. Pas als je de historie goed kent, kun je het huidige conflict en de effecten daarop begrijpen.” Robin is lid van het Haagsch Studenten Schutters Korps ‘Pro Libertate’ (HSSK) dat als studentenweerbaarheid een unieke positie heeft in de samenleving. Namelijk om kennis te maken met Defensie. “En dat is vet leuk.”

Bij een verse koffie heeft Robin het over het dobbelsteengevoel. “Mijn vader is katholiek, mijn moeder protestant”, legt hij uit. “Zij hebben ons vrijgelaten in onze keuze.

Mijn broer Marijn is protestant geworden, ik katholiek. Maar ik loop net zo makkelijk de Verbondskerk binnen als de Augustinuskerk. Ik voel me in beide kerken welkom. En waarom ook niet? Na mijn eerste communie ben ik misdienaar geworden. Als je toch naar de kerk gaat kun je net zo goed helpen, vond ik. En vind ik, inmiddels als acoliet. Voor eerste kerstdag was ik ingeroosterd, helaas ging de viering vanwege corona niet door. Hopelijk komt er snel een eind aan de beperkingen.”

Frans Akersloot

2021 nr. 6

“Ben je gevaccineerd”, vraagt Frans Akersloot (74) in de deuropening van zijn leuke huis aan Waterlinie. “Ja? Kom binnen. Ontzettend leuk dat je er bent. Weet je, ik vertrouw het niet. Ik geloof niet dat we ooit nog van corona afkomen.” Op de plek aan de grote tafel waar ik mag gaan zitten staat een fraai schaalmodel van een Fokker 100 Cityhopper. Uiteraard in KLM-kleuren. “Kijk, hij heeft een chocoladeletter S voor je laten vallen”, wijst mijn gastheer naar het lekkers. Frans ademt KLM, door zijn aderen stroomt KLM-blauw bloed en na veertig dienstjaren gaat hij op zijn 63-ste met pensioen. Elf jaar geleden inmiddels, maar het vuur is nog niet gedoofd. Frans, een kei in het repareren en inbouwen van vlieginstrumenten, praat met zóveel passie over zijn vroegere werkgever dat het lijkt alsof we bezig zijn met een artikel voor het personeelsblad De Wolkenridder. “Ik werkte op de IRA, de Instrumenten Radio Afdeling. Prachtig werk. Ik heb een betalende hobby gehad, zeg ik weleens.”

Kennelijk vanwege de koffievoorziening – met Zweedse koekjes, geserveerd op een porseleinen KLM-bordje – wil Frans weten hoelang het gesprek duurt. Na het antwoord dat het afhangt van wat hij allemaal gaat vertellen, doet hij een extra greep in de koffiezak. Een goede zet, zou blijken. Frans groeit op aan de Glip in Heemstede en gaat in Bennebroek naar kerk en school omdat de parochiegrenzen nou eenmaal zo liepen. Op de Burgemeester Jansonius LTS in Hoofddorp bekwaamt hij zich in bankwerken en elektrotechniek.

Zijn militaire dienstplicht, liefst 24 maanden lang, brengt hem naar legerbasis Rheine in het toenmalige West-Duitsland waar raketten op de Sovjet Unie staan gericht. Het is immers volop Koude Oorlog. Frans maakt deel uit van de onderhoudsploeg en geniet van de belastingvrije geneugten des levens. In 1969 zwaait dienstplichtig soldaat Akersloot af om kort daarna de prachtige wereld die KLM heet, binnen te stappen.

Frans heeft een aantal tastbare herinneringen aan zijn werkgever. Allemaal met een prachtig verhaal erbij. Het is dan ook een feest om met hem te praten. Herinneringen uit zijn jeugd, zijn diensttijd en zijn KLM-jaren rollen als een tsunami over tafel. Hij komt aanlopen met een schaalmodel van de viermotorige Lockheed Electra, het verkeersvliegtuig dat in 1957 zijn eerste vlucht maakte. "Dit schaalmodel heeft nog bij Albert Plesman, mede-oprichter en eerste directeur van de KLM, op zijn bureau gestaan. Dit toestel was zijn laatste aankoop." Frans is bij de KLM wereldberoemd geworden om zijn plankjes. Dat vraagt om uitleg. En die komt er. "Op plankjes die ik mooi opknapte zette ik afgekeurde instrumenten die collega's bij hun afscheid meekregen. Toen kroonprins Willem-Alexander eens op werkbezoek kwam heb ik als aandenken ook voor hem zo'n plankje gemaakt. En het hem overhandigd. Mijn collega's riepen in koor 'koning, keizer, admiraal, een plank van Frans willen ze allemaal.' De prins had er veel lol in." Een ander pronkstuk maakte hij bij gelegenheid van het afscheid van president-directeur Peter Hartman in 2013. "Ik had ervoor onder andere een stuurknuppel van de iconische Lockheed Constellation op de kop getikt. Hartman was er ontzettend blij mee. Ik kreeg een prachtige bedankbrief van hem."

In 2003 laat Frans Heemstede achter zich. Hij wordt Vijfhuizenaar én Augustijn. Hij kijkt mij aan. "Weet je nog dat je mij namens de parochie bent komen verwelkomen? Dat voelde goed. En het voelt nog steeds goed. We hebben een mooie parochie die steunt op sterke bouwpalen. Want zo noemt hij die vrijwilligers. Zorgen maak ik me wel over hoe het verder gaat nu pastor Fons weg is. Van mij had hij nog niet met pensioen hoeven gaan." Frans noemt zich een gelovig mens. "Weet je waarom? Ik geloof in de schepping. Het is een wonder dat ik in 1983 Patricia kreeg. En behalve een lieve dochter heeft de Heer mij ook veel mooie jaren bij de KLM gegeven."

Dan kijkt hij naar de klok. "We zitten al dik twee uur te praten. En nou moet mijn verhaal nog beginnen. Wil je nog koffie?"

Els Speelman-Bakker

2021 nr. 6

“Aangenaam. Els is de naam. Beginnen we met koffie of wil je eerst mijn paleis zien?” Wie Els Speelman kent weet hoe trots ze is op haar vorig jaar betrokken huis en dus kies ik voor optie nummer 2. Een uitgebreide rondleiding door haar ruime seniorenwoning aan het Vliegersplein volgt. Els praat honderduit. Over hoe ze het naar haar zin heeft hier, over het huis dat als een handschoen om haar heen past, over het gevoel dat ze in een warm bad terecht gekomen is. In de achtertuin wijst ze op een huis aan de overkant van het binnenpleintje. “Kijk, daar wonen Ton en Wil Hendriks. Wil is de spil van ons buurtje en is van onschatbare waarde. Zij verwelkomde mij met een grote bos bloemen. Ik hoop hier mijn ogen te kunnen sluiten. Al moet dat nog wel even wachten hoor want ik ben pas 82 geworden.”

Zoals voor meerdere Vijfhuizenaren was ook voor Els een woonark aan de Cruquiusdijk haar eerste stek. Gebouwd door Leo Ligtenberg voor haar en haar Chris waarmee ze in 1962 trouwde. De ark had een mooie naam: ‘Amor Vincit Omnia’. Liefde Overwint Alles. “Daar geloof ik heilig in”, zegt Els. “De naam was bedacht door een broer van Chris. Die vond het wel bij ons passen.” Chris Speelman dus. Schilder/behanger bij de bekende Han Kemp. Els gaat er eens voor zitten. “Weet je, ik was de eerste met een blind date. Het woord bestond nog niet eens. Ik zat thuis wat te chagrijnen. Zegt juffrouw Geluk van de Oude Kruisweg tegen me ‘je lijkt mijn neef wel. Die zit ook altijd zo’. Ik vraag of neef een brommer heeft. Na een bevestigend antwoord zeg ik dat hij mij mag bellen.

Chris belt en we spreken af voor een bioscoopje. Als hij me komt halen schrik ik me wild. Krullen en een bril. Daar ga ik m'n best niet voor doen, weet ik zeker. Een Ard Schenk-type, dat zocht ik. Dat was Chris duidelijk niet. Later begon ik hem toch aardig te vinden." Els vertelt haar levensverhaal met de snelheid van Max Verstappen. Een sporadische pitstop geeft mij de kans een slokje koffie te nemen.

In 1965 verhuizen Els en Chris naar een nieuwbouwhuis aan d'Yserinckweg 94, op advies van de dokter nadat hun pasgeboren dochter Jolanda door ratten uit de Ringvaart paratyfus heeft opgelopen. Weg van het water wordt Jolanda snel beter. Ze krijgt gezelschap van een broertje: Martin. Het heeft in huize Speelman wel eens gerookt, bekent Els. "Ik was van het type dat smeeet met borden en bestek als iets me niet zinde. Gelukkig was Chris heel anders, die werd nooit kwaad. Hij was de stabiliteit in mijn leven. We vulden elkaar goed aan."

Els kijkt naar buiten. Aan het eind van de straat staat basisschool De Vijfprong. "Mijn kleindochter Jocinta geeft er les. Regelmatig komen kinderen uit haar klas langs en dan roepen ze 'dag oma'. Dat is zó leuk. Ik ben gelukkig hier. In mijn oude huis, waarin ik 55 jaar heb gewoond, was ik dat niet meer. Chris is in 2005 overleden, hij was pas 66. Bij dominee Mieke van Santen heb ik aan een cursus rouwverwerking meegedaan. Ik heb er heel veel aan gehad. Geleerd dat jouw eigen verdriet net zo groot is als dat van een ander. Mijn geloof zegt me dat ik de man waar ik heel veel van gehouden heb, ooit terug zie. Op wat voor manier dan ook."

Els is opgegroeid in Heemstede. Op de vraag wat ze later worden wil antwoordt ze steevast 'gewoon moeder'. "Later ontdekte ik dat het niet zo gewoon is." Maar eerst wordt ze kinderverzorgster en later pedicure. Els heeft hervormde wortels. Die weerhouden haar niet om in 2005 lid te worden van het Gemengd Koor van onze parochie, daartoe aangespoord door Agnes Hoefsmit. Het is een half jaar na het overlijden van haar man. Een beetje afleiding kan geen kwaad. "Ik had het direct naar m'n zin. Een leuke groep. We lachen veel en we leren veel. Dirigent Dirk haalt eruit wat erin zit. De rituelen in de katholieke kerk vind ik heel mooi en ik voel me er helemaal thuis. Ik heb er wel eens over gedacht om katholiek te worden, maar het is er niet van gekomen. En ach, nu is het de moeite niet meer."

Piet en Ria Beelen-Vester

2021 nr. 5

“Reporter Frans, kom binnen”, klinkt het uitnodigend achter me terwijl ik sta te kijken naar de armoedig uitzienende perkjes bij Piet en Ria Beelen in de straat. Het onkruid staat op meer dan kniehoopte. Om er nog iets van te maken heeft Piet het perkje bij hen voor de deur beplant met zelf opgekweekte zonnebloemen. “De Jan van Schoffelaars hebben kans gezien om de destijds geplante hедера compleet te laten verdwijnen. We wonen aan een doodlopende straat. Kennelijk hoeft het hier niet netjes te zijn.”

Hoe anders ziet de ruim 20 meter diepe achtertuin eruit waar we aan de koffie zitten. Mét daarbij door Ria gebakken dadelkruimeltaart. Ze noemt het een probeersel. Ik kan verzekeren dat proefkonijn zijn geen straf is. De tuin. Piets Paradijs. De Hof van Eden moet er zó uitgezien hebben. Van het vroege voorjaar tot diep in de herfst is het één bont kleurenpalet. Ik hou nu eenmaal van kleur in de tuin, laat Piet ten overvloede weten. Het is onder meer vanwege de grotere tuin dat ze in 2006 verhuisden van de Gibsonstraat naar het nieuwbouwhuis aan Bastion.

Het is niet zo vreemd dat Piet blij wordt wanneer zijn groene vingers zwart worden van het wroeten in de grond. Geboren en opgegroeid aan de landelijk gelegen Zuid-Schalkwijkerweg en met een vader die bollenkweker was waardoor hij als kind al moest meehelpen op het bedrijf, kreeg hij de liefde voor alles wat groeit en bloeit met de spreekwoordelijke paplepel ingegoten.

Totdat hij zich na de Middelbare Tuinbouwschool realiseerde dat het administratieve vak hem meer aantrok dan het bollenvak. Piet behaalde alle boekhouddiploma's die er te behalen waren, werkte tot aan de fusie tot Kennemer Gasthuis liefst 35 jaar in het Zeewegziekenhuis in IJmuiden en zwaaide daarna de financiële scepter in verpleeghuis Velserduin. Ook daar een fusie gaf hem de mogelijkheid op zijn 60-ste te stoppen. De tuin werd er alleen maar mooier van.

Na haar voorstel de koffiekopjes nog eens te vullen, vertelt Ria lachend: "Mijn geboorte was heel speciaal. Mijn moeder ging voor de bevalling van mij, hun eerste kind, naar de Mariastichting in Haarlem. Toen ik geboren werd lag mijn vader vanwege een operatie in het Sint Johannes de Deo-ziekenhuis in Haarlem-Noord. Hij kreeg toestemming om even naar mijn moeder te gaan kijken. Eenmaal daar dacht hij totaal niet aan zijn pasgeboren kind. Totdat de verpleging hem vroeg of hij zijn dochter misschien ook wilde zien. Het is allemaal goed gekomen hoor." Er zijn meer dingen goed gekomen. Ria die haar brood in het bankwezen verdiend heeft, raakte op de basisschool al bevriend met een zus van Piet. En ja hoor: naast de vriendschap met Hanneke kwam er een nieuwe bij: die met Piet. Een vriendschap die uitmondde in trouwplannen. Hun zoektocht naar een huis bracht ze in Vijfhuizen waar bouwplan De Baarsjes in volle uitvoering was. Als pas getrouwd stel betrokken Piet en Ria in 1974 hun nieuwbouwhuis aan Gibsonstraat 7.

Als de wittebroodsweken om zijn en het huis op orde, gaan Piet en Ria op een mooie zondag naar de St. Augustinuskerk. "Ik vond het gebouw maar niks, helemaal geen kerk", herinnert Ria zich. "Ik was de Bavo in Heemstede gewend. De grote verbouwing later heeft alles goed gemaakt." Piet keek er heel anders tegenaan. Hier wonen is hier kerken, hield hij zijn kersverse echtgenote voor. Piet: "Achteraf is het een goede beslissing geweest. Mede door de kerk hebben we veel mensen leren kennen. We hebben zelfs met vier stellen op dansles gezeten, al was dit aan mij totaal niet besteed. Daarna zijn we gaan klaverjassen. Eén keer per kwartaal en steeds roulerend. Onze club had zelfs een naam: De Vier Jaargetijden."

In de kerk is altijd werk. Vraag maar aan Ria en Piet. Heel veel vrijwilligerswerk hebben ze gedaan en doen ze nog steeds. Ze hebben ervaren dat corona op de parochiegemeenschap een zware wissel heeft getrokken. "Geen koren, geen Herbergmaaltijden, alle belangrijke contacten zijn weggefallen. En daar kwam de pensionering van Fons ook nog eens bij. De grote uitdaging nu is de club bij elkaar zien te houden."

Arno Ruiter

2021 nr. 4

“Ik heb ze hoor”, zegt Arno Ruiter ter begroeting als het bezoek middels een ouderwetse trekbel heeft laten weten voor de deur van de Cornelia’s Hoeve te staan. Wat ‘ze’ is wil hij niet verklappen, maar als we in de grote woonkeuken aan de tafel gaan zitten en Arno de bekende verpakking van bakkerij Dijkzeul in zijn hand heeft, weet ik dat het wel snor zit. En jawel: gebak bij de koffie.

Geen uitgesproken groene vingers, meer met Ajax dan met koeien en kuilgras en toch bewonen Arno, projectmanager in de it-sector en zijn vrouw Annemarie die oefentherapeut is, samen met hun zonen Lowiek (15), Wesse (12) en de tweeling Dico en Thimas (10) de boerderij aan de Kromme Spieringweg. Dat vraagt om uitleg. En die komt er ook. “Annemarie kende Nettie Kester en toen zij van haar hoorde dat de boerderij te koop kwam hebben we onze spaarvarkens gelegegd. Het kon net allemaal. We hadden direct een klik met deze fantastisch plek. In het najaar van 2007 zijn we van Hoofddorp naar hier gekomen. We hadden totaal geen beeld bij Vijfhuizen. Ik herinner me dat we door iemand van de parochie bij ons thuis welkom zijn geheten. Dat voelde goed en het heeft het overstappen van de Joannes de Doperparochie naar de Augustinusparochie bespoedigd”, vertelt Arno. Eén bekende kwamen ze in hun nieuwe woonplaats tegen: pastor Fons Litjens. Ze kenden hem uit de tijd dat Fons in Hoofddorp werkzaam was.

En om bij de kerk te blijven: Arno bekent lachend dat daar de basis werd gelegd voor zijn verdere leven met Annemarie. “We hebben allebei op het kinderkoor De Zangertjes van St. Jan gezeten, we verloren elkaar daarna uit het oog en kwamen elkaar heel veel jaren later weer tegen bij Volleybalclub Hoofddorp. Van het een kwam het ander, inclusief het ja-woord.”

Voor Arno staat het als een paal boven water: als je ergens lid van bent, moet je ook een bijdrage leveren. Niet alleen halen, maar ook brengen, vindt hij. Daarom geeft hij voetbaltraining bij DSOV en schaakles op basisschool De Vijfsprong. Daarom ook reageerde hij op het bericht in het parochieblad dat er een penningmeester werd gezocht. Arno paste op de centen van 2009 tot 2016 en constateert dat er veel gebeurd is in die periode. “We zijn naar een personele unie gegaan, de Luifel werd gerenoveerd en er kwamen plannen om rond de kerk een tuin aan te leggen. Een urnenwand en een Mariakapelletje waren enkele van de prachtige ideeën die op tafel kwamen. Ik vind het heel jammer dat het niet doorgegaan is. Het was een mooie mogelijkheid om de eigen identiteit te waarborgen.”

Vanwege zijn eerder genoemde instelling raakte Arno ook betrokken bij de gezinsvieringen. Samen met een aantal ouders met kinderen van rond de zes jaar. Kerstvieringen in de kerk voorzien van een door hem gefabriceerde kerststal en beschuit met muisjes na afloop, Halloween en Palmpasen. Hij noemt ook de afscheidsviering van groep 8 met onder andere liedjes uit hun musical. Arno: “Het is belangrijk dat dergelijke vieringen doorgaan. Als je er als ouder uitgroeit doordat je kinderen ouder worden moeten anderen het stokje overnemen. Het mag niet verwateren.” Alleen daarom al vindt Arno het jammer dat pastor Fons met pensioen gaat. “Hij is een praktisch en pragmatisch ingesteld mensenmens die verbindingen kan leggen.”

Eerder al dan deze in 2013 gestarte serie ging Arno een aantal jaren met pen en blocnote bij vrijwilligers op bezoek. “Ik zag mensen waardevolle dingen doen binnen de parochie en vond dat ze het verdienden om door middel van een stukje in het parochieblad, in het zonnetje gezet te worden”, legt hij uit. Met enige bescheidenheid laat hij er op volgen: “Als je die lijn doortrekt vind ik dat ik nog lang niet aan de beurt ben om in ‘Op de koffie bij’ te staan. Ik doe op dit moment geen vrijwilligerswerk binnen de parochie. Er zijn genoeg anderen die dat wél doen.” Hoezeer ik hem er ook van probeer te overtuigen dat het doen van vrijwilligerswerk niet het criterium is, blijft Arno bij zijn standpunt. (Heel kort na dit gesprek werd Arno lid van de verwelkomingsgroep Wickevoort).

De mannen Ruiters ademen Ajax. Arno bekent dat hij vijf seizoenskaarten heeft. “Samen met mijn zonen naar de godenzonen. Hoe mooi wil je het als vader hebben? Ik kan er enorm van genieten.”

Herman Driessen

2021 nr. 3

Op weg naar de voordeur van Herman Driessen in de Hoofddorpse wijk Toolenburg kom je langs een prachtig vogelhuis. Een paleis bijna. Door hemzelf gemaakt. Herman is van het type ‘wat zijn ogen zien, maken zijn handen’. Een gave die hij niet voor zichzelf gehouden heeft.

“Welkom in mijn nederige stulp”, lacht Herman Driessen breeduit. En even later: “Wil je chique zitten of aan tafel?” Ik kies voor de laatste optie en nadat mijn gastheer ons alle twee van koffie met koek heeft voorzien komt direct een waterval aan herinneringen en verhalen op gang. Herinneringen heeft hij genoeg. Neem alleen al de St. Augustinuskerk want wie het parochie-archief er op naslaat komt veelvuldig zijn naam tegen. Bij de verbouwingen in het verleden, groot of klein, altijd wisten ze Herman te vinden. En altijd zei de timmerman, gezegend met twee rechterhanden, ‘ja’.

Herman die in augustus 90 wordt, had het geluk dat hij op z’n 58-ste met de vut kon. Het gaf hem veel vrije tijd. Zich gaan vervelen, daar hoefde hij zich geen zorgen over te maken want al snel stond Piet van Baarsen bij hem op de stoep. “Er waren plannen om het priesterkoor, nu zeggen we liturgisch centrum, grondig te verbouwen en of ik daarbij wilde helpen. Piet, een pracht vent, was een geweldige organisator en als hij je iets vroeg kon je gewoonweg geen nee zeggen”, vertelt Herman.

“Met mannen als Jan Schrama, Piet Baars, Adri Olsthoorn en Wim van ’t Erve voor het elektra hadden Piet en Carlos Ceelaert een gouden ploeg bij elkaar gebracht. Het was een ingrijpende klus die door de groep, aangevuld met tal van andere vrijwilligers in korte tijd werd geklaard. Begin januari 1989 begonnen we en met Pasen was alles klaar. Precies volgens planning.” Het priesterkoor was zeven treden hoger dan de rest van de kerk en bestond uit drie delen. Links een gedeelte met een boog in de muur waar de acolieten zaten en rechts de sacristie. In het midden het eigenlijke priesterkoor met het altaar. Nog precies zoals het in 1923 was gebouwd. Om geld in het laatje te brengen werd op 28 oktober 1988 een kerkeveiling gehouden met de prachtige opbrengst van 20.500 gulden.

Herman is geboren Hoofddorper en is dat volgens de parochiegrenzen altijd gebleven. Fijn voor onze parochie was de praktijk heel anders. In het huis aan de IJweg 761 dat Herman en zijn Jo na hun huwelijk in 1959 betrokken, groeiden hun vier kinderen op en gingen niet naar Hoofddorp, maar naar het veel dichterbij gelegen Vijfhuizen naar school en mede daardoor ontstond er een stevige binding met dit dorp en met de St. Augustinusparochie. Een bijzonder buurtje met grote saamhorigheid daar rond het kruispunt van de Vijfhuizerweg met de IJweg en met op de hoek het café van de familie Van Maasdam. Daar hield de winterklaverjasclub waartoe ook de families Vastenhout en Van Duren behoorden, rond Pasen het eindtoernooi. En het was zo ongeveer het verzamelpunt vanwaar de jeugd op de fiets naar de basisschool ging. “We woonden er fijn”, kijkt Herman terug. “Zelfs openbaar vervoer was er. De bus van Hoofddorp naar Haarlem had een halte op de hoek, maar vaste chauffeur Jaap van Weele was niet zo moeilijk. Ook op andere plekken liet hij je in- en uitstappen. Als je een pakketje had kon je het aan hem meegeven en ook postzakken gingen mee.”

Terwijl Herman druk was met klussen in kerk en Luifel en het, toen al, maken van de gedachteniskruisjes zag Dirk van der Eerden zijn kans schoon en wist Jo te strikken voor het Gemengd Koor, ziet Herman nog voor zich. “En niet veel later vroeg Marina Kuiper haar voor het dameskoor.” Jo hield van zingen en zei beide keren ja. Ze is blijven zingen tot ze in 2013 ziek werd. In 2018 is ze overleden.” Zijn blik gaat naar het dressoir. Bij haar foto staan narcissen. “Er staat altijd een bloemetje bij haar.”

Ruim dertig jaar woonden ze aan de IJweg, ruim dertig jaar geleden verhuisden Jo en Herman naar een seniorenwoning in Hoofddorp. Het huis werd te groot. Steeds zijn ze parochiaan gebleven. Herman: “Ik ben dankbaar dat ik een goede gezondheid heb en hoop van harte dat spoedig de kerk weer opengaat. Ik mis de vieringen met Fons en de contacten.”

Annemarie Hondius

2021 nr. 2

“We gaan aan de keukentafel zitten. Dat moet toch voor de rubriek?”

Annemarie Hondius blijkt goed op de hoogte te zijn. Trouwens, aan de eettafel zou niet mogelijk geweest zijn. Onder het motto ‘je moet toch wat in coronatijd’ knipt Annemarie momenteel uit allerlei tijdschriften leuke bestemmingen, voegt ze in mappen en hoopt vooral er ooit nog eens naar toe te kunnen gaan.

In 1972 geboren in Bussum, getogen in Vijfhuizen en na een kortstondig verblijf in Haarlem-Schalkwijk in december 1994 verhuisd naar Hoofddorp. Een paar verhuizingen later woont mijn gastvrouw vanaf 2003 tot volle tevredenheid op eiland 1 in Floriande. Samen met haar partner Ronald de Wit en twee katten. De verhuizing naar Hoofddorp was noodgedwongen. “Wij zijn van de generatie dat toen we een huis nodig hadden er in Vijfhuizen niets te vinden was. Stellinghof bestond nog niet”, vertelt Annemarie. De verhuizing van eind 1994 vergeet ze nooit meer. Allebei betrokken bij De Spiering zouden ze na afloop van de oud-papieractie van december verkassen naar Hoofddorp. Dankbaar gebruikmakend van materieel en mankracht. “Uitgerekend die dag was het extreem druk en zijn we tot zes uur bezig geweest. Wat doen we: nu nog verhuizen of morgen was de vraag. Besloten werd om door te gaan. Marieke, een zus van Ronald had een grote pan stevige soep gemaakt en na het eten gingen, soms letterlijk, de schouders eronder. Pas om half elf waren we klaar. Iedereen doodmoe, maar wat waren we blij dat we doorgezet hadden”, herinnert Annemarie zich.

Annemarie is in 1976 in Vijfhuizen komen wonen. Haar moeder, Haarlemse van origine, die terug wil deze kant op laat het oog vallen op Dageraadweg 10. De Kooikersweg bestaat nog niet, de Mient is nog weiland. Wildemanskruid, de verre voorloper van De Vijfsprong, is er al wel. Juffrouw Adrie is haar eerste kennismaking met het onderwijs. College Hageveld, HES Amsterdam en de VU in de hoofdstad volgen.

Haar studie Financiële Economie brengt Annemarie naar De Nederlandsche Bank waar zij als beleidsmedewerker op de afdeling betalingsverkeer dienstbaar is aan de samenleving. “Daar ben ik wel van”, laat ze ten overvloede weten. Want wie Annemarie langer kent dan vandaag weet dat ze vrijwilligerswerk hoog in het vaandel heeft staan. Net als Ronald heeft ze totaal geen binding met Hoofddorp en zijn ze in hun hart Vijfhuizenaar en Augustijn gebleven. De Spiering – ze was 7 toen ze als jongste lid het nieuwe clubhuis mocht openen - DSOV, de feestweek en onze parochie waar Annemarie al zo’n 25 jaar lector is en waar ze gezongen heeft in het JeJo-koor van Thérèse Stokman en later Joke Kester, zijn er mooie voorbeelden van. Ze is opgeklommen tot het hoogst haalbare in Vijfhuizen: feestweekmiss. Over het jaartal hoeft ze niet na te denken. “Het was in 1993 met de Caribbean als thema. Je denkt aan zon en warmte, maar het was vreselijk koud die week.” Voor haar een feestweek met een dubbel gouden randje. “Ronald en ik kenden elkaar al van De Spiering, maar tijdens die feestweek is het echt aangeraakt tussen ons”, lacht ze met een verse cappuccino in de hand. Pas veel later realiseerde ondergetekende zich, die net als Ronald destijds in de organisatie van de feestweek zat, dat Ronald zich dat jaar met meer dan gemiddelde belangstelling bekommerde om het welzijn van de Miss.

Net als zovelen hoopt Annemarie dat in de kerk de vieringen weer zonder beperkingen van start kunnen gaan en ze haar taak als lector weer kan oppakken. Wat ze ook hoopt is dat de vorig jaar aangetreden bisschop Hendriks laat zien dat vrouwen van betekenis kunnen zijn in de Kerk van Haarlem-Amsterdam. “Er zijn roepingen genoeg, maar helaas kunnen ze niet tot ontplooiing komen. Heel spijtig.”

Twee zaken zullen haar als lector altijd bij blijven. Zo moest ze eens vlak voor kerst de Herbergmaaltijd aankondigen. Ondanks dat er geen stoel meer vrij was. Annemarie: “Ik heb er toen van gemaakt ‘ik durf het bijna niet te zeggen, maar de herberg is vol’. Ik zei het met een bezwaard gemoed.”

En dan haar band met deken Kas. “Anders dan nu was er vroeger lang niet elke week koffie. Als ik lector was en deken Kas ging voor dan zette ik thuis koffie en nam het in een afsluitbare beker voor hem mee. Hij waardeerde het enorm. Koffie met melk dronk hij.”

Mathieu en Ria Stokman-Celie

2021 nr. 1

‘Kom maar boven. De koffie is klaar. Met wat lekkers erbij’, klinkt de stem van Ria door het microfoontje nadat ik op de bel naast de toegangsdeur van het complex aan Vesting heb gedrukt.

In de woonkamer van hun appartement zit Mathieu Stokman al startklaar. Zoals alle Stokmannen in het dorp achter zijn naam de toevoeging ‘van de eendenkooi uit Vijfhuizen’. Het is een verwijzing naar stamvader Gerrit Arijaans Stokman die met de aankoop in 1757 van de eendenkooi en daarbij behorende boerderij de eerste bewoner met nageslacht werd van de toekomstige Haarlemmermeerpolder. Het is te lezen in de liefst 520 pagina’s dikke genealogie die in maart 2006 is verschenen en die ik meekreeg naar huis ‘om de kerstdagen door te komen’.

Om helder te krijgen hoe het in elkaar zit: Mathieu is een zoon van Nico en een kleinzoon van Adrianus Petrus (Arie), mede-stichter van onze kerk. Ondanks dat er steeds meer naamgenoten kwamen waren de Stokmannen in het algemeen niet bijnaam gevoelig. Alleen de Stokmannen van de kooi onderscheidden zich als zodanig. Zoals Adrianus Petrus. ‘Kijk daar woont AP’, zeiden de dorpelingen tegen elkaar als ze langs Cornelia’s Hoeve aan de Kromme Spieringweg 336 kwamen. Niet als AP, maar als A. P., los van elkaar uitgesproken dus. Arie noemde de boerderij naar zijn eerste vrouw.

Zij overleed in oktober 1918 op 36-jarige leeftijd aan de Spaanse griep. Het is AP ook die het weiland naast de boerderij beschikbaar stelt aan de pas opgerichte voetbalclub DSOV.

Vóórdat er tegen een bal getrapt kon worden dienden eerst de koeienvlaaien verwijderd te worden. Na de wedstrijd wisten de spelers zich met water uit de sloot. Op het oude voetbalveld staat nu een bungalow. Door Mathieu's vader laten bouwen toen duidelijk werd dat hij de boerderij om gezondheidsredenen moest verkopen.

Mathieu wordt in 1946 op de boerderij geboren waar zijn vader Nico inmiddels de veehouderij van zijn ouders heeft overgenomen. Net als zijn vier broers en twee zussen heeft Mathieu geen interesse om boer te worden. Wel houdt hij lijntjes met de agrarische wereld want na een gedegen studie begint hij direct na militaire dienst op 1 februari 1969 bij de interne accountsdienst van de toenmalige Boerenleenbank, later met de Raiffeisenbank gefuseerd tot Rabobank. De boerenzoon heeft er veertig jaar gewerkt. In december 2006 gaat hij met de VUT.

Mathieu kan zeggen dat hij met een dochter van de melkboer getrouwd is. Melkboer Celie uit de Duvenvoordenstraat in Haarlem. Daar belt hij op een mooie vrijdagavond begin 1968 aan met de vraag of Ria met hem uit wil. "Hij had een oogje op me gekregen via een vriend van mijn vriendin", lacht Ria. "Ik was overdonderd en heb ja gezegd. Volgens mij zijn we toen naar de bioscoop geweest. In 1970 zijn we getrouwd nadat we in Haarlem-Noord een huis hadden gekocht. Vier jaar later zijn we in Vijfhuizen komen wonen. Ik wist niet eens waar het lag." Mathieu vult aan: "Een nieuw en ruimer huis aan het Vliegersplein 99. Het was een mooie stap vooruit. Later zijn we naar 55 gegaan en eind 2017 naar 22. Maar dan aan Vesting."

Zowel Ria als Mathieu zijn geen eendagsvliegen. Als ze ergens aan beginnen is dat voor een lange reeks van jaren. 40 jaar Rabobank, 50 jaar getrouwd. Na hun komst naar Vijfhuizen wordt het he-le-maal duidelijk. Ria gaat werken bij de peuterspeelzaal, studeert in de avonduren voor de benodigde diploma's en stopt na 28 jaar omdat het moet. Omdat ze pensioengerechtigd is geworden. Voor haar inzet krijgt ze bij haar afscheid een eigen plein. Het 'Juf Ria Plein'. Ze meldt zich in 1981 aan bij het dameskoor van onze parochie. Ook al is zingen er nog niet bij, ze is nog steeds lid.

Mathieu is 9 als hij misdienaar wordt. Zoals gebruikelijk in die tijd mag hij pas in functie treden als hij het 'Confiteor', de schuldbelijdenis aan het begin van de Mis uit zijn hoofd kent. In het Latijn welteverstaan. Na negen jaar hangt hij zijn toog aan de kapstok omdat hij in Den Bosch gaat studeren. In 1974 dus weer terug in Vijfhuizen. De verhuisdozen amper uitgepakt of Mathieu wordt in 1975 lector. Hij blijft dat doen tot hij in 2015 een herseninfarct krijgt. Penningmeester, 25 jaar financiële administratie, 20 jaar ledenadministratie, ruim 30 jaar looper Aktie Kerkbalans. Mathieu leunt achterover. "Nu we het er zo over hebben besef ik dat ik in totaal veel meer jaren vrijwilligerswerk voor de parochie heb gedaan dan mijn leeftijd."

Julia op 't Root

2020 nr. 7

“Aan de deur wordt niet gekocht”. Een klaterende lach volgt. “Zullen we aan de keukentafel gaan zitten? Koffie?” Julia op 't Root komt al snel met twee dampende mokken aanzetten en wijst op een schaal met heerlijke volkoren koeken. “Vergeet niet te pakken. Ze staan ervoor.”

Pakken vergeet ik niet, maar aan een hap kom ik nauwelijks toe als Julia begint te vertellen over haar heerlijke jeugd in De Weerd waar ze in die ijzig koude januari van 1963 werd geboren. Precies vijf dagen voordat de meest barre Elfstedentocht ooit werd gehouden. Een buurtschap vlakbij Roermond, gelegen aan de Maas. De rivier waar ze een hoofd vol herinneringen aan bewaart. Net als aan haar geboortedorp. “Een klein gehucht waar in mijn tijd zo’n veertig gezinnen woonden.” Julia stopt even en ze lijkt zich de namen voor de geest te halen.

“Driekwart had kinderen in de leeftijd van mij en mijn broer. In groepen fietsten we naar de lagere school en de middelbare school. In mijn jeugd werd er veel grind gewonnen in de Maas waardoor er grote grindgaten ontstonden. De hele omgeving kwam er zwemmen. En hoe klein ook, De Weerd had een eigen carnavalsvereniging en zelfs een kermis. Het was een open en gemoedelijke gemeenschap. Iedereen werd gewaardeerd zoals hij was.”

Weerd betekent ‘land aan water’. Ze werden er in De Weerd telkens aan herinnerd als het hoog water was. “Het hele dorp liep dan onder. Boten waren het enige vervoersmiddel en soms konden we niet eens naar school.

Wijzelf hadden geen last doordat onze boerderij wat hoger lag. Als het water was gezakt bleef er een enorme hoeveelheid rotzooi achter. Dat moesten we eerst opruimen voordat het vee weer terug kon", weet Julia nog goed.

De Weerd had geen kerk, wel een kapel met een eigen priester en plek voor zo'n 120 mensen. Met hoogtijdagen propten zich er wel 150 in. Julia: "Het waren jonge en voor die tijd moderne pastores. Zij trokken mensen van overal vandaan. Het was de tijd van bisschop Gijsen, nou dan weet je het wel. Maar wij hadden toen al meisjes als misdienaar." Iedereen was katholiek, elke zondag naar de kerk. Het was de gewoonste zaak van de wereld. Net zoals na de kerk koffie drinken bij Julia thuis waar de boerderij een zoete inval was en daarna naar het café of beugelen bij Barten. Beugelen is een oude balsport, in Limburg een volkssport.

Het is december en daarom aan Julia de vraag hoe het er bij haar thuis met Kerstmis aan toe ging. "De nachtmis was om half twaalf en duurde al gauw anderhalf uur. Mijn moeder maakte de kerststukken voor in de kerk, was koster en nog veel meer en dat betekende de kerk opruimen en daarna naar huis voor thee met saucijzenbroodjes. Deze traditie hebben we in ere gehouden. We doen dit nog elk jaar", vertelt Julia. Samen met haar broer mocht ze thuis de kerststal opzetten, een taak die ze heel veel later overdroeg aan háár kinderen. "Maak er maar een feestje van, zei mijn moeder altijd. En dat deden we."

We maken een sprong. Julia trouwt in 1988 met Toine Willems. Ze wonen in Hoofddorp waar ze kennismaken met pastor Fons Litjens die betrokken is bij vieringen in de KSH. In 1999 wordt Julia lid van het koor Odyssee waar ze nog steeds zingt. De alt heeft gevoel voor muziek. "Noten lezen kon ik niet, maar op mijn tiende al zong ik alle gregoriaanse missen mee." Een drukke periode breekt aan. "In december 2000 wordt onze dochter Sophie geboren. Vlak voor de bevalling komt Toine aanzetten met twee enveloppen. In de eerste zit een bekeuring voor te snel rijden, in de tweede het bericht dat we zijn ingeloot voor het kavel waar we nu wonen. Dolblij zijn we want in Hoofddorp werden we steeds uitgeloot." Op 5 december 2002 betrekken ze hun nieuw gebouwde huis aan Waterlinie waarna op de 29-ste zoon Rogier wordt geboren. Met als extra bijzonderheid dat hij komt op de verjaardag van zijn zus én op die van Julia's moeder.

Een paar jaar later zegt Julia haar werkgever vaarwel en zet de stap om vanuit haar eigen bedrijf datgene te doen waar ze zelf ook blij van wordt: het trainen van groepen en individuen naar groei in de beste en breedste zin van het woord. Al vrij snel na de verhuizing gaat Julia ook in onze parochie doen wat ze van huis uit heeft meegekregen: de handen uit de mouwen steken.

Paula Roeffen-Smit

2020 nr. 6

“Geen hand, maar je bent niet minder welkom. Gezellig dat je er bent, ook al omdat ik vast zit met mijn puzzel”, laat Paula Roeffen-Smit weten terwijl ze me voorgaat naar de eettafel waar een legpuzzel van 1000 stukjes wacht op voltooiing. In de lock-downperiode heeft ze heel wat puzzels verslonden, bekent Paula. De vraag die volgt klinkt me als muziek in de oren. “Wil je iets lekkers bij de koffie? Zeg asjeblieft ja want ik heb het speciaal voor deze gelegenheid gehaald.” Om Paula niet teleur te stellen zeg ik ja en even later staat er heerlijke cheesecake met aardbei voor m’n neus. Terwijl we aan de koffie zitten vraagt Paula of ik nog weet dat ik haar namens de parochie ben komen verwelkomen. Zelf geeft ze het antwoord. “Dat was in maart 2007. Ik was net een paar dagen daarvoor verhuisd en het was nog een grote troep hier.” Ik weet het nog goed. Ook dat de bomen waar ze op uitkijkt, nog veel kleiner waren. Ze is blij met de hoge groene longen. Het geeft haar ook een vakantiegevoel. ’s Zomers in de ochtendzon met koffie op het ruime balkon.

De verhuizing naar Vijfhuizen voelde voor Paula als terugkomen op het oude nest. Ze vertelt: “Ik kom van de Vijfhuizerdijk 165 in Nieuwebrug waar mijn vader Cor is geboren en er een goedlopend wegebouwbedrijf had. Opgericht door zijn vader Cees.

Mijn ouders woonden in Haarlem toen ik in maart 1950 geboren werd. Ik wilde niet groeien, bleef een iel bleekneusje en de dokter vond het beter dat ik naar het platteland ging. Vier was ik. We gingen bij het bedrijf wonen. Ik heb er een heerlijke jeugd gehad.

De lagere school was in Haarlem. De Kleine Heilige Theresia. We gingen er op de fiets heen. Niet naar Vijfhuizen. Mijn moeder wilde niet dat wij naar die boerenschool, zoals zij het noemde, zouden gaan. De kerk hier vond ze geen echte kerk en dus werd het de paterskerk aan de Groenmarkt in Haarlem.” Paula denkt er heel anders over. “Het is een schattig kerkje en ik hoop dat ie nog lang blijft bestaan.”

Paula was 19 toen ze trouwde. In de Augustinuskerk ingezegend door pastoor Umans wiens sigaren net zoveel rookten als zijn brommer waarmee hij de beminde gelovigen bezocht. Geen huis te krijgen en het jonge stel trok in bij Paula’s ouders die inmiddels op de plek van het oude familiehuis een nieuw huis hadden laten bouwen. Toen het bedrijf failliet ging, verhuisde Paula naar Hoogwoud. In totaal zeven jaar had Paula in het huis gewoond. Zeven. Voor veel mensen een geluksgetal en in de Bijbel het symbool voor compleetheid. Zeven zou vaker in haar leven langskomen. Want na vijf jaar Hoogwoud volgde zeven jaar Zwanenburg, zeven jaar Haarlem en vervolgens een aantal jaren Vught waar ze met haar nieuwe man Martin Roeffen, als gevolg van diens overlijden, slechts één jaar gelukkig kon zijn. Waarna zeven jaar Badhoevedorp volgde. In een prijzig huurhuis waardoor haar geld verdampte.

“Mijn zwager raadde mij aan een huis te kopen”, vertelt Paula. “En alsof het zo zijn moest zag ik direct daarna in de krant een advertentie over de bouw van dit complex aan Vesting. Tot mijn grote vreugde werd ik ingeloot. Ik was snel gewend. Vijfhuizen voelde vertrouwd, de parochie nog niet.” Al vele jaren ging ze niet meer naar de kerk. “Ik was boos op God omdat hij mijn vader van me had weggenomen. 84 was hij, maar vader Cor had van mij 200 mogen worden. Een geweldige man was het.” Het moment kwam dat ze zichzelf in de arm kneep. Straks ga je dood en dan heeft niemand je gekend hier, besepte ze. Paula meldde zich aan bij het wandelclubje van Vesting-vrouwen, schoof aan bij de Herbergmaaltijden, ging meedraaien in de koffiezetgroep, kwam naar de 65+ dag en ging weer naar de kerk. Het voelt dusdanig vertrouwd dat ze een uitvaart voor ogen heeft met een Ave Maria en veel wierook. “Maar dat moet nog wachten. Ik heb het ontzettend naar mijn zin nu. Ook al omdat het hier aan de Vesting aardig op een Augustinus-enclave begint te lijken.” En weer is daar die gulle en kenmerkende schaterlach.

Peter Blom

2020 nr. 5

“Wat een park hè?” lacht Peter Blom (53) als hij mij naar de door weelderig groen omsloten achtertuin ziet kijken. We zitten aan de grote eettafel in de keuken waar mijn gastheer duidelijk moeite heeft met het openmaken van het pak Vijfhuizer koeken van bakkerij Dijkzeul. Hij weet: “Het is net als met het draaien van een sjekkie. Hoe meer moeite je moet doen hoe lekkerder die smaakt.” Een andere blikvanger is het met fotografische precisie gepenseelde schilderij van de vier kinderen van Peter en Carolien die zittend op een bankje uitkijken over het Gardameer. Op het favoriete vakantieplekje van het gezin. Levensecht. Alsof Merel, Amber, Pieter en Noa zich elk moment kunnen omdraaien. Het is een creatie van kunstenares en dorpsgenote Sonja Roosenhart. Het Gardameer. Peter en Carolien, met hun ouders op vakantie, hebben elkaar daar leren kennen en het aanvankelijk schuchtere ‘ciao’ mondde 29 jaar geleden uit in een ferm ‘ja, ik wil’.

Peter, een kind van het dorp. Opgegroeid aan de Zwarteweg in het huis waar zijn moeder nog altijd woont en later slechts een paar huizen opgeschoven om aan de Kromme Spieringweg zélf een gezin te stichten. Een huis met historie. Het geboortehuis van Henk Buis, de beroemdste wielrenner die het dorp heeft voortgebracht. Basisschool Wildemanskruid met meester Hartog en meester Duker, jeugdkoor en misdienaar/acoliet tot zijn achttiende. “Lang hè?” kijkt hij terug. “Het was best grappig. Met rouwtjes en trouwtjes had ik vrij van school en in een auto vol wierook ging ik met pastor Suidgeest mee naar een kerkhof voor een begrafenis.”

Na de MTS is Peter 'klaar met dat geleer' en stapt het bedrijf van vader Piet binnen om de fijne kneepjes van het constructiewerk te leren. Als midden jaren '90 zijn vader na jarenlang raadslid wethouder wordt, krijgt Peter veel verantwoordelijkheid op zijn schouders. "Het heeft nooit zo gevoeld", zegt hij. "Het ging als vanzelf. Er was een hechte club medewerkers die bijna geen leiding nodig had. Mijn vader was een echte multitasker. Na een hele dag gemeentehuis was hij vaak 's avonds nog in de werkplaats te vinden."

Wie Blom zegt, zegt in één adem melkcarrousel. Een toonaangevend product. In Vijfhuizen gemaakt vinden ze hun weg over de hele wereld. Het blijft een mooi verhaal: Piet Blom die zijn vinding tijdens een viering in onze kerk bedacht om vervolgens tijdens de preek de eerste schetsen op de achterkant van zijn sigarendoos te zetten. Nadat in 1989 de Berlijnse Muur gevallen was werd het voormalige Oost-Duitsland een belangrijke klant. De grootste carrousel maakte het bedrijf voor een Amerikaanse boer. Liefst 110 koeien kunnen tegelijk gemolken worden. Peter noemt het heel speciaal dat er ook in zijn eigen dorp een Blom-carrousel staat. "Dat is bij Nico en Jos Olsthoorn. Een prachtig bedrijf. Petje af voor wat ze daar voor elkaar krijgen,"

De kerkklok, na een hoop gedoe met Kerstmis 1989 in gebruik genomen, is Peters troetelkind. Hij heeft hem samen met zijn vader gebouwd. Net als de fraaie wegwijzer bij de entree van het kerkplein. Bij problemen met de klok verschijnt Peter met lange ladders om het euvel op te lossen. Al bekent hij dat hij steeds minder lef krijgt om naar boven te klimmen. Voor koördirigent Dirk van der Eerden maakte Peter ooit een ingenieus stoeltje. Het is nog steeds in gebruik. Kan ook niet anders, lacht de architect. "De hoogte-instelling is een onderdeel van een melkcarrousel." Vrijwilligerswerk. Ook in de parochie onmisbaar. "Je hebt altijd een paar aanjagers nodig, maar als iedereen een klein beetje doet komt het wel goed", zegt Peter.

De geschiedenis herhaalt zich. Ook in het prachtige familiebedrijf Blom. Naast zijn werk voor het bedrijf was Piet vele jaren bestuurslid van de dorpsvereniging. Een aantal jaren inmiddels zit Peter ook in het bestuur. Kwam Peter in het bedrijf en volgde hij zijn vader op, onlangs is 2 Pieter (1997) in het bedrijf gekomen en lijkt hij op zijn beurt de beoogd opvolger van zijn vader. Met als bijkomend voordeel dat junior voorlopig nog wel de toren in durft te klimmen.

Maria Hesloot-Oudshoorn

2020 nr. 4

Premier Mark Rutte heeft de deur een stukje opengezet; die van Maria Helsloot zwaait wagenwijd open. “Kom binnen, Frans. Het is mooi weer, zullen we in de groene oase gaan zitten? De koffie komt eraan.” De fraaie tuin is inderdaad een groene oase. De rozen beginnen te bloeien en in de vijver koesteren de jonge kikkers zich op de majestueuze bladeren van de waterlelies in de zon. Geen hand, 1,5 meter afstand. “Het leven staat een beetje stil. Het zal nooit meer worden als vroeger”, concludeert Maria als ze koffie en koek op tafel zet. Ze steekt direct van wal. “Weet je, ik hou van de kerk en heb altijd veel steun gehad aan mijn geloof. Mijn vader was van huis uit protestant, maar toen hem duidelijk werd dat het om die reden nooit iets zou kunnen worden met mijn moeder heeft hij gezegd dat hij katholiek wilde worden. Als marineofficier onder Karel Doorman had hij in Nederlands-Indië gezien hoeveel goed werk missionarissen daar deden. En ook dat het voor hem geen verschil maakte of hij in een protestantse of in een katholieke kerk zijn knie zou buigen voor God. Toen Doorman in 1937 naar Indië vertrok bleef hij thuis om met mijn moeder te trouwen. Gelukkig maar want bij de Slag in de Javazee in februari 1942 werd het schip door de Japanners vernietigd. Het felicitatiekaartje dat Karel Doorman stuurde vanwege mijn geboorte op 1 maart 1941 heb ik nog steeds.”

We maken een sprong in de tijd. Naar 1965, het jaar waarin Maria trouwde om zeven jaar later met echtgenoot en hun drie kleine kinderen te vertrekken naar Curaçao.

“Mijn man was fiscaal-jurist en moest daarnaartoe voor zijn werk. Het leven daar was heel anders dan hier. Veel feestjes en gezelligheid. Er was ook racisme. Wij, blanke Nederlanders werden gediscrimineerd en uitgescholden. ‘Macamba. Dit is ons eiland. Wat zoek je hier’. Curaçao heeft me een beetje veranderd. Ook al doordat ik na vier jaar samen met de kinderen terug ging naar ons huis in Beets. Noodgedwongen. Mijn man liet me in de steek. Later ben ik van hem gescheiden.”

Maria was 35 en pakte het Hollandse leven voortvarend op. Mede doordat ze vloeiend Engels sprak vond ze snel een goede baan. Ook was ze bijna vier jaar gemeenteraadslid, tevens fractievoorzitter voor het CDA. In 1981 verhuisde het gezin naar Wassenaar. “Daar kon ik terugvallen op mijn moeder, de kinderen konden naar het fantastische Adelbert College en het ziekenhuis in Leiden waar mijn oudste dochter intensieve zorg kreeg, was niet ver.”

Na een paar jaar ontmoette Maria Ton Helsloot. Op de golfbaan. “Ton was gescheiden, had drie kinderen en was gek op golf. Het was alsof ik in de spiegel keek. Het klikte meteen. In 1985 zijn we getrouwd. Op 15 augustus. Maria ten hemelopneming.” Er verschijnen pretoogjes. “Ton zei altijd ‘Maria ten huwelijksopneming’. Zeven jaar geleden is Ton overleden. We hebben 28 fijne jaren gehad met veel mooie reizen”, kijkt Maria terug. In april 2003 verhuisden ze van Haarlem naar Vijfhuizen. Zoon Erik woonde hier al. Handig om op de kleinkinderen te passen. Opnieuw klikte het meteen. Nu met de parochie. Maria: “Ik vond een leuk kerkje met drie mooie koren waarvan ik hoop dat ze, ondanks de corona, intact blijven. Met altijd goede overwegingen van pastor Fons. Met iemand die ons destijds namens de parochie persoonlijk kwam verwelkomen en met vanuit de bezoekgroep en van andere parochianen een warme belangstelling na de mokerslag die ik afgelopen najaar te verwerken kreeg. Er werd baarmoederhalskanker bij me gevonden. Een intensief traject volgde. Ik ben heel ziek geweest, maar krabbel nu weer aardig op en ben dankbaar voor alle aandacht en steun. Mij hoor je niet klagen.” Wat er in haar veelbewogen leven ook gebeurde, steeds wist Maria de draad weer op te pakken. Ook nu krijgt het leven haar niet klein. “Je wordt geboren om dood te gaan maar het moet nog even wachten hoor.”

Wim van 't Erve

2020 nr. 3

In de tijd van coronacrisis is alles anders en vindt het gesprek noodgedwongen via de telefoon plaats ...

Halverwege ons gezellige gesprek laat Wim weten dolblij te zijn dat hij en zijn gezin Vijfhuizenaren geworden zijn. Hoe anders was dat toen Wim, Bep en hun drie kinderen in 1969 vanuit Apeldoorn van een huis met een tuin naar een vijfkamerflat in Haarlem-Schalkwijk verhuisden. 'Leg de vloerbedekking maar los, we blijven hier toch niet wonen', had Wim tegen de stoffeerder gezegd. Bovendien: ze woonden op de eerste verdieping met onder zich bergingen. "In alle vroegte was het er al een herrie", weet Wim nog. "Een melkboer had er zijn opslag. Later kwam ik hem in Vijfhuizen en in de parochie tegen. Het bleek Gerard van den Berg te zijn. De wereld is klein hè?"

Elektrotechniek. De rode (stroom)draad door het leven van de in Apeldoorn geboren en getogen boerenzoon Wim van 't Erve (1932). De grondbeginselen leerde hij op de ambachtsschool en daarna aan het werk bekwaamde hij zich via avondschool tot elektrotechnisch installateur. Wim, met het diploma op zak, wilde verder studeren, maar een vraag van een leraar zette hem op een heel ander pad. Wim: "Hij vroeg mij of het onderwijs wellicht iets voor me zou zijn. Ik was verbaasd dat dit zou kunnen en ben de uitdaging aangegaan. Het is een lange en pittige weg geweest." Voor Wim moet het gevoeld hebben als een fietsrit over de kasseien van Vlaanderen.

In 1961 trouwen met Bep uit Nijmegen voor wie op de ouderlijke boerderij aanvankelijk de wenkbrauwen werden opgetrokken omdat 'een meid uit de stad niet weet wat werken is', hun drie kinderen geboren zien worden, overdag werken, drie avonden in de week voor de opleiding naar Deventer, even zoveel avonden huiswerk maken. Maar hij kwam er. In 1969 slaagde hij in één keer voor het staatsexamen. Een bijzonderheid, hoorde Wim tijdens de diploma-uitreiking.

De tweede sollicitatie van de kersverse docent was raak: LTS St. Petrus in Haarlem wilde Wim, 37 inmiddels, graag hebben. Verhuizen dus naar een stad waar hij nog nooit van zijn leven geweest was. Zoals gezegd: Schalkwijk kon hen niet bekoren en direct na de tip dat in Vijfhuizen werd gebouwd, hing Wim bij de makelaar aan de telefoon. "Tot ons geluk kreeg de eerste gegadigde de financiering niet rond en konden wij Gibsonstraat 5 kopen. De fundering was op dat moment net gestort. In de herfstvakantie van 1974 zijn we verhuisd." Al snel kreeg de familie Van 't Erve bezoek van Dirk van der Eerden die hen namens de parochie kwam verwelkomen. Een bezoek dat het begin bleek van een lange en indrukwekkende vrijwilligersloopbaan. In februari 1975 werd Wim lid van het Gemengd Koor (en is dat nog steeds), nam de zorg voor het onderhoud over van Carlos Ceelaart, werd lid van het parochiebestuur, was samen met mannen als Jan Schrama, Herman Driessen, Jan Baars en Piet van Baarsen betrokken bij de verbouwing van het liturgisch centrum van de kerk, kreeg het sleutelbeheer en werd verantwoordelijk voor de verwarming, de verlichting en het geluid van kerk en Luifel en voor de afvoer van het vuil. En zette trouw elke donderdag de stoelen klaar voor de repetitie van het koor. Wim, die je niet hoort of ziet, maar er wél altijd is, maakte zich dan ook grote zorgen over de continuïteit toen hij vorig jaar met gezondheidsproblemen uitviel. "Pastor Fons zei tegen mij 'blijf jij nou maar thuis en zorg dat je weer beter wordt. Het komt best in orde.' En het is in orde gekomen."

Ook Bep liet zich niet onbetuigd. Zij was vele jaren lid van handwerkgroep De Anemoon. Al het moois dat de dames maakten werd op de jaarmarkt verkocht en van de opbrengst kon de huidige verlichting in de kerk aangeschaft worden.

Na vijf kwartier praten haalt Wim adem. Hij wil weten of ik voldoende stof heb. Voordat ik kan zeggen dat ik meer heb dan ik kwijt kan begint Wim vol enthousiasme te vertellen over zijn kleinzoon Ted van 16. Die bij hem op zolder is gaan knutselen met schakelaars, stekkers en lampen en nu MBO-Electrotechniek studeert. "Hij wordt mijn opvolger." Het is jammer dat ik niet kan zien hoe trots opa is.

Delfina Gozalez Lopez

2020 nr. 2

Naast de voordeur een fraai gedecoreerd en in blauw en wit uitgevoerd porselein wijwaterbakje met opschrift Ave Maria. Ooit ergens in een winkeltje gekocht, zo wordt duidelijk als Delfina de deur openzwaait en mij met een gastvrij 'Kom binnen' begroet. In de hal een grote vitrine, vol met engeltjes in allerlei soorten en maten. Een hobby van haar in januari 2016 overleden moeder Myriam. Op de grote tafel is alles in gereedheid gebracht voor het gesprek. De koffiekopjes staan klaar en op een groot bord een fors uitgevallen cake. "Zelf gebakken?", vraag ik mijn jeugdige gastvrouw. Ze lacht. "Het is een Dora-cake. Van Dora en Gerard van den Berg gekregen voor mijn achttiende verjaardag. Leuk hè? Wil je een plak?" Het toeval wil dat ik de cake ken, dus is het antwoord 'ja, graag'. Vader Eddy is vrij van zijn werk en zorgt voor koffie. Het gaat hem net zo goed af als het bedienen van de stuurknuppel van de Airbus 330.

Gonzalez Lopez. Delfina heeft een dubbele achternaam. Het is in Argentinië, het land waar haar ouders vandaan komen, gebruikelijk dat een kind zowel de familienaam van de vader als van de moeder krijgt. Ondanks dat Maria Delfina zoals ze officieel heet, op 16 februari 2002 in Nederland geboren is heeft ze de dubbele achternaam. Dat Argentijnse, het past wel bij haar, vertelt ze. "Mijn vijftiende verjaardag heb ik bij familie in Argentinië gevierd. Een cadeautje van mijn vader met wie ik samen daar naar toe ben geweest. Wat in Nederland Sweet Sixteen is, vieren ze in Argentinië een jaar eerder. Sweet Fifteen dus. Ik hang erg aan mijn familie daar en wil alles van ze weten. Ik voel me er thuis en ik voel me honderd procent Argentijn.

Toen wij terug waren van die vakantie heb ik de Argentijnse nationaliteit aangevraagd en gekregen." Om vol trots haar paspoort te laten zien. Een ter grootte van een creditcard.

Vanwege zijn werk als piloot kwam Eddy in september 1989 naar Nederland. Myriam volgde een half jaar later samen met hun dochter Josefina. Ze gingen wonen in Zwaanshoek waar hun kinderen Marie-Clair, Ferdi en Delfina geboren werden. Hun zoektocht naar een groter huis eindigde in 2005 in Vijfhuizen. Delfina ging naar basisschool de Tweemaster en direct nadat ze haar Eerste Communie had gedaan werd ze misdienaar. In de voetsporen van haar broer Ferdi. Dan valt het praatwonder zowaar even stil. "Dat is dus al meer dan tien jaar. Wat gaat de tijd snel."

Met ervoor knokken en hard leren heeft Delfina bereikt dat ze over een paar maanden haar eindexamen Havo doet. Ze vindt het spannend maar de KSH-leerlinge heeft de gelukkige zekerheid dat ze er goed voorstaat. "Na de vakantie ga ik in Leiden Verpleegkunde studeren. En daarna zieke mensen verzorgen." Haar donkere ogen stralen.

Je zult Delfina maar aan je bed krijgen, het ziekenhuis wordt dan een pretje, schiet door mijn hoofd. Mijn gastvrouw kan kennelijk gedachten lezen want terwijl haar vader een rondje Colombiaanse koffie verzorgt zegt ze: "Ook als ik in Leiden studeer blijf ik acoliet hoor. Ik vind het veel te leuk. En als ik geslaagd ben kom ik het in de kerk vertellen." Echt Delfina.

Ze wijst op een groot boeket. Gekregen in de kerk op de dag dat ze 18 werd, op zelfgemaakte taart trakteerde en niet had verwacht dat ze zó het middelpunt zou zijn. De dag dat ze vanwege die bijzondere verjaardag per se acoliet wilde zijn. Zulke momenten moet je in de kerk vieren, is haar overtuiging.

Met nog een heel leven voor je kun je spreken van 'pas' 18. Maar toch heeft Delfina al heel wat te verstouwen gekregen. Het vliegtuigongeluk van haar vader in 2014, het overlijden van haar moeder in 2016 en in 2018 het overlijden van hun hond Cacho. De boxer was haar beste vriend. Opnieuw was het heel erg leeg in huis. Opnieuw was ze heel verdrietig. Maar ze knokte zich er wéér bovenop. Echt Delfina.

Leen Kramer

2020 nr. 1

“Koffie zeker? En wil je er wat lekkers bij? Oh, geen voorkeur? Da’s makkelijk”, klinkt het in de telefoon als ik met Leen Kramer een afspraak maak. Het gesprek vindt plaats aan de grote eikenhouten tafel in de keuken. Daar zit hij het liefst, met uitzicht op de tuin. Mijn gastheer bekent dat hij nooit had gedacht in deze rubriek te zullen staan. Omdat hij naar eigen zeggen, niet zou weten wat voor interessants hij zou moeten vertellen. Maar al snel zou blijken dat hij zich daarin heel erg heeft vergist.

Leenderd, staat er in zijn paspoort. Met een ‘d’. En dat terwijl hij vernoemd is naar zijn opa Leendert. Met een ‘t’. De oorzaak: 85 jaar geleden heeft de ambtenaar van de burgerlijke stand de naam onjuist opgeschreven. Het bewijs: op de kop van de haven van IJmuiden staat een monument met de namen van vissers die op zee gebleven zijn, zoals Leen het zo mooi uitdrukt. “Ook de naam van mijn opa staat op de plaquette. Leendert met een ‘t’. Samen met de namen van drie van zijn zoons. Hun schip liep in 1918 op een mijn. Oma bleef achter en nadat de aanzeggers van de kerk haar het droeve nieuws hadden verteld kreeg zij een inzinking. Haar dochter van 10 heeft het huishouden draaiend gehouden. Naar school gaan was er voor haar niet meer bij. Dat stoere meisje werd later mijn moeder. Die me, vanwege de geschiedenis, verbood wat ik van jongs af aan al wilde: visser worden. Er bleef één alternatief over. De koopvaardij. En dat is het geworden.”

Na zijn opleiding tot stuurmansleerling aan de Kweekschool voor de Zeevaart in Amsterdam, begon Leen op 31 oktober 1954 aan zijn eerste reis. Twintig was hij toen hij op het vrachtschip 'Madoera' letterlijk een reis om de wereld maakte. Leen pakt het boek Zeevaartkundige tafels deel 1 erbij. Boordevol navigatietabellen. De blanco bladzijdes gebruikte hij als logboek. Ze staan vol met aantekeningen over al zijn reizen. De havens die hij aandeed, het vertrek, de aankomst, bijzondere voorvallen. In de loop van de jaren klom Leen op naar de rang van kapitein. Dat was hij toen hij op 1 maart 1991 op 57-jarige leeftijd met pensioen ging. Te jong om achter de geraniums te gaan zitten en daarom werd hij bestuurslid van de vereniging 'Weerzien over Zee', een soort reisbureau voor ouders die hun in de jaren vijftig geëmigreerde kinderen wilden bezoeken.

In elk stadje een ander schatje. Niet voor Leen. Toen hij in maart 1969 van een reis thuiskwam en niks aan zijn verjaardag wilde doen nam zijn zus het heft in handen en kwam het ouderlijk huis in IJmuiden binnen met een aantal vriendinnen. Waaronder Ria Cobelens. "Ik zag Ria binnenkomen in haar rode mantelpakje en was finaal verkocht. Ria zag mij niet zo zitten. Niet omdat ik op zee zat, maar omdat ik geitenwollen sokken droeg. Maar het is goed gekomen hoor. Ondanks dat haar vader had laten weten dat het niks kon worden omdat ik niet katholiek was. We zijn in 1973 getrouwd."

Ondanks zijn grote affiniteit met de katholieke kerk vanwege zijn vele katholieke vriendjes uit zijn jeugdjaren, vond Leen het later moeilijk te beloven dat hij zijn kinderen katholiek zou opvoeden. Het voelde voor hem als verloochenen van zijn Gereformeerde Kerk. Leen: "Ik heb erover een gesprek gehad met bisschop Zwartkruis. Ik snap jou, zei hij. Jij hoeft niets te tekenen en je mag ook de communie ontvangen. Een bisschop die de mensen begreep tenminste. Wij kregen twee kinderen. Renze en Maaïke. Ze zijn naar Wildemanskruid gegaan en hebben hun Eerste Communie gedaan. Renze is later naar de Koorschool gegaan en zong elke zondag in de kathedraal. Als ik verlof had, was ik erbij." Hoewel Leen zich thuis voelt in de Augustinus en een gewaardeerde bas is in het Gemengd Koor, gaat hij ook graag op Urk ter kerke. Zijn vader was een Urker, er woont heel veel familie. In de Hongerwinter kreeg hij er onderdak en eten. "Op woensdagavond 'Zingen in de Zomer'. De gereformeerde Petrakerk, een van de 18 kerken op Urk, zit dan met 1.200 man stampvol. Zingen op hele noten en met dikke nekaders. Hoe harder hoe mooier, vinden ze daar."

Barbara en Tess Burgers

2019 nr. 7

‘Levensgevaarlijk. Hondenbewaking’ staat er op een groot bord aan het begin van het erf. Ik ben niet bang uitgevallen, maar ben toch wel erg blij dat Rottweiler Janus en Cane Corso Nino achter een stevig hek zitten. Ze maken een hoop herrie als ik m’n fiets neerzet, maar één commando van Barbara en Tess en ze zijn als lammetjes. Hoewel ik op de limo zou komen laten de dames me kiezen. Omdat ze ook nog eens voor gevuld speculaas gezorgd hebben, ga ik voor koffie. Een heerlijke combinatie. Tess en Barbara gaan voor limo.

Barbara (12) en Tess (11). Wie kent ze niet? Twee vrolijke zussen die misdienaar zijn en met Kerstmis en andere gelegenheden het kinderkoor versterken. Met het assisteren tijdens de vieringen zijn ze begonnen nadat ze hun Eerste Communie hadden gedaan. Voor hun moeder Brigitte een bijna vanzelfsprekende zaak, meegenomen vanuit haar vorige parochie in Noordwijkerhout. Nadat ze een vers blok hout in de kachel heeft gestopt schuift ze aan en zegt: “Ik vind het heel belangrijk dat kinderen na hun Eerste Communie misdienaar worden. Zodat wat ze in de voorbereiding allemaal hebben gehoord, beter kan landen. Het zou als een lichte morele verplichting gevoeld moeten worden. Zoals je bij een sportclub ook bepaalde verplichtingen hebt. En wat is nou een keer of vijf, zes per jaar? Waar een wil is, is een weg.”

Tess en Barbara zijn dus inmiddels een aantal jaren misdienaar en vinden het nog steeds leuk om te doen. Zonder misdienaars is het een beetje kaal, zeggen de dametjes. Een viering met een koor hebben ze het liefst. “We hebben dan een eigen boekje.

Daardoor is het goed te volgen en gaat het lekker snel.” Ze proesten het uit als hun moeder hen herinnert aan de eerste keer dat ze samen misdienaar waren. De periode dat het drinken van alcohol onder de 18 jaar verboden werd. “Bij de communie reikte pastor Zweers aan Tess de kelk aan. De mensen hielden de adem in. Wat zou ze doen? Tess schudde haar hoofd. Door de kerk klonk een zucht van verlichting”, vertelt ze. Barbara weet het zeker: “Tess had graag een slokje wijn geproefd hoor.”

Maar dan komt het. Ze gaan Vijfhuizen verlaten. Noodgedwongen omdat de oude boerderij waarin ze wonen verkocht is en naar alle waarschijnlijkheid gesloopt gaat worden én omdat ze hier geen betaalbare woonruimte hebben kunnen vinden. Het is Nieuw-Vennep geworden waar de familie naar verwachting in mei naar toe gaat. Tot die tijd blijven de zussen actief en hopen van harte dat er nieuwe misdienaars bijkomen. Of ze na de verhuizing misdienaar blijven, daar denken ze nog over na.

Even een stukje geschiedenis. Martijn, Barbara en Tess Burgers en Brigitte Witteman (heel in de verte familie van de gastredacteur) bewonen aan de Kromme Spieringweg de voormalige boerderij van Theo Stut. Rond 1910 gebouwd ter vervanging van de stolpboerderij en neergezet op de oorspronkelijke fundering van koeienhuiden. Onder het grasland achter de boerderij bleek een enorme zandplaat te liggen. Tot aan de Schipholweg aan toe. Het zand werd vanaf halverwege de jaren 50 tot dertig meter diepte gewonnen voor de aanleg van de A9. Het immense gat, aangeduid met de Put van Stut, werd gevuld met grond afkomstig van de verbreding van het Noordzeekanaal. De grond bleef werken en verzakken, en nadat Jos Weel in 1983 de hoeve had gekocht heeft hij de zaak – inmiddels de Put van Weel - opnieuw laten opvullen. De zware vrachtwagens hebben de boerderij geen goed gedaan. Hij is finaal doormidden gebroken.

Na de Eerste Communie van Barbara, vier jaar geleden, raakte Brigitte betrokken bij de kindervieringen: Kerstmis, Moederdag, Palmzondag, Halloween. Hoewel ze ervaart dat de animo wat terugloopt heeft Brigitte ideeën genoeg en vindt daarin pastor Fons op haar weg. “Mijn ervaring is dat hij kindervieringen super leuk en super belangrijk vindt. Ik wil het graag goed afmaken en afsluiten zodat mijn opvolger in een gespreid bedje komt.”

Gerard Broersen

2019 - nr. 6

“Een man van de klok, kom verder”, zegt Gerard Broersen als ik op de afgesproken tijd op de bel heb gedrukt. “Wil je hoog of laag zitten?” Ik kies voor hoog. Terwijl Gerard achter mij bezig is met koffie zetten – ‘lust je er appeltaart bij?’ - kan ik mooi even de tuin bewonderen. Een groene oase, compleet met vijver en vrolijk spuitende fontein. Boven de hederahaag steekt de met rode pannen gedekte schuur van buurman Mannaert uit. Diens woonhuis aan de Zwarteweg, onderaan de dijk, maakte ooit deel uit van de boerderij van Dim Schoorl. De karakteristieke huizen aan de d’Yserinckweg, eind jaren ’70 gebouwd op het bij de boerderij behorende weiland, werden bij de presentatie van het bouwplan ‘Mannaertwoningen’ genoemd. Het terrein dat vele jaren braak gelegen heeft was een dankbare speelplek voor de jeugd. Er heeft zelfs nog eens een kermis gestaan.

Gerard Broersen (75) werd in het West-Friese Grootebroek geboren als oudste van tien kinderen. Hij komt uit een bestuurlijk en zanglustig nest. Zijn opa was naast tuinder directeur van de plaatselijke Boerenleenbank, zijn vader zat in het parochiebestuur en is wethouder geweest, al zijn ooms waren koorzanger. De appel is dus niet ver van de boom gevallen.

Na de Mulo blijft Gerard zijn agrarische wortels trouw en gaat naar de Hogere Tuinbouwschool in Utrecht. Zijn studie richt zich op leidinggevende functies gerelateerd aan de tuinbouw. Na een vrije sollicitatie begint hij in januari 1967 op 22-jarige leeftijd bij de Boerenleenbank, regiokantoor Haarlem. De bank fuseerde in 72/73 met de Raiffeisenbank tot Rabobank.

Zijn werk wordt het beoordelen van de kredietwaardigheid van tuinbouwbedrijven. Al snel haalt zijn werkgever hem naar Eindhoven waar hij agrarische financieringen gaat beoordelen. Totdat hij in 1984 weer deze kant opkomt als commercieel directeur van de plaatselijke Rabobank in Hoofddorp. Boeiend vertelt Gerard over de ontwikkelingen bij de banken, over hoe de automatisering heeft gezorgd voor groei en daarna voor ongekende krimp.

Waarbij hij zich hardop afvraagt wat er van de banken nog overblijft. Fusies maken hem boventallig en na 38 jaar neemt Gerard op zijn zestigste afscheid van zijn broodheer. In het spreekwoordelijke zwarte gat is hij nooit gevallen.

Zodra hij weer 'westerling' is gaat Gerard op zoek naar een huis. Zijn zoektocht eindigt aan de d'Yserinckweg. "Misschien een beetje groot voor een man alleen, maar het huis voelde direct als mijn huis", verklaart Gerard de stap. Al snel krijgt de nieuwe Vijfhuizenaar bezoek van Dirk van der Eerden, die hem namens de parochie komt verwelkomen. En hem weet te strikken voor de Gregoriaanse Cantorij, het begin van vele jaren vrijwilligerswerk binnen de parochie. Door 'het grote huis voor een man alleen' kan een streep als in 1992 Marjan Nieuwenhuijze bij Gerard komt wonen. Een jaar daarvoor zijn ze getrouwd in de Dom in Utrecht. Beiden voor de eerste keer. Gerard lacht. "Teveel verslingerd aan ons werk hè? Marjan als protestants geestelijk verzorger in ziekenhuizen en ik bij de bank. Waarom de Dom? Afkomstig uit twee verschillende geloofstradities zochten we een neutrale kerk." Zijn talenten begraaft hij niet zoals in Mattheüs 25, maar Gerard laat ze tot ontplooiing komen. Schoolbestuur, voorzitter parochiebestuur en vanaf 2002 negen jaar penningmeester. "Een heel plezierige en dynamische periode die stopte vanwege gewenste verjonging." Nog steeds zingt Gerard in de cantorij en is vrijwilliger bij hospice Bardo en de Cruquiushoeve.

Het jubileum van de parochie komt ter sprake. "Van harte hoop ik dat we de honderd halen, maar ik heb mijn twijfels. Er is te weinig nieuwe aanwas om het verlies van oudere parochianen te compenseren", voorziet Gerard. "Lokaal zit het hier wel goed, maar wat als pastor Fons met pensioen gaat? Iemand als hij krijgen we niet meer terug. Met deze bisschoppen gaat de Nederlandse kerkprovincie terug naar de jaren 50. Ongelooflijk spijtig. Stel dat onze kerk gesloten wordt, dan heb ik hier een andere kerk. De Verbondskerk waar we samen om en om naar toe gaan. Ik voel me er net zo thuis als in de Augustinus."

Gré de Koning-Hulsbosch

2019 - nr. 5

Bij de voordeur valt mijn oog op een fraaie gevelsteen met de afbeelding van Sint Jozef, de schutspatroon van onder andere de timmerlieden en het huisgezin. 'Sint Jozef zorg' luidt het opschrift. "Hij heeft goed voor ons gezorgd", zou mijn gastvrouw later zeggen.

"Waar wil je zitten?" vraagt Gré de Koning in de hal van huize 'De Bocht'. Ik kies voor de grote keukentafel met uitzicht op de mooie tuin waar vogels, waaronder een fraai gekleurde specht, komen dineren én op vier rekken met in totaal 160 theelepeltjes van overal vandaan. Gekocht tijdens vakanties met haar man Bert en gekregen van mensen die ze voor haar meenamen. Zo ging het ook met de honderden fingerhoedjes die in een vitrinekast staan te pronken. "Ik heb de lepeltjes van de week allemaal gepoetst", zegt Gré terwijl ze met de koffie in de weer is. Ze had het niet hoeven zeggen: elk exemplaar glimt je tegemoet.

Het is niet zonder reden dat ik juist nu bij Gré aan de koffie zit. Vorige maand is ze 90 geworden. En daarmee is ze in jaren even oud als de parochie die op 3 oktober aanstaande deze niet geringe mijlpaal bereikt. Binnen haar familie en tevens binnen de parochie is Gré niet de enige. Neef Henk Hulsbosch werd in juni 90 en achterneef Johan van Woerkom kon dat in april al zeggen.

Gré werd geboren aan de Cruquiusdijk. Ze stamt uit een sterk geslacht. Van de acht kinderen die het gezin telde leven er nog zeven. De oudste is 93, de jongste - Olof - is 78.

Hij woont op de plek waar de ouderlijke boerderij heeft gestaan. Laten bouwen door opa die veeboer was en kort na het droogvallen van het Haarlemmer Meer er een stuk grond had gekocht. Aangezien de locatie niet ver van het Fort bij Vijfhuizen ligt, onderdeel van de Stelling van Amsterdam, diende de boerderij op grond van de Kringenwet van hout te worden gebouwd zodat deze in geval van oorlog snel kon worden gesloopt. De artillerie moest een vrij schootsveld hebben. Het is zover nooit gekomen. In 2000 heeft Olof er een stenen huis voor in de plaats kunnen zetten.

De parochiegrens liep vlak naast de boerderij. De burens hoorden onder Heemstede, de familie Hulsbosch dus onder Vijfhuizen. Gré: "Elke schooldag, behalve op zaterdag, gingen we om zeven uur de deur uit. Lopend naar de kerk, de mis begon om 8 uur.

Twee keer per week gingen we ter communie. Je moest nuchter zijn en daarom mochten we na de kerk in de klas ons brood opeten." De St. Annaschool met meester Dieben en juffrouw Lambert telde destijds zo'n honderd leerlingen. Gré heeft nog steeds contact met haar oud-klasgenootjes Alie Rijke en Ria Schoorl en weet de namen van alle kinderen nog. Haar benen willen niet meer wat zij wil, maar haar geheugen is nog prima, evenals haar ogen. Ze borduurt wenskaarten in 3D 'priegelwerk waar ik het koppie goed bij moet houden' en breidt spreien voor een ziekenhuis in Gambia. "Ik vermaak me geweldig. De dag vliegt om."

Na vier jaar verkering trouwde Gré in 1958 met Bert de Koning die toen al werkzaam was in het familie-aannemingsbedrijf dat hun huis aan de d'Yserinckweg had gebouwd. Op de plek waar de koeien van Karel Schoorl liepen. Hun eerste avondje uit. Alsof het gisteren was, vertelt Gré. "Bert was al organist en op een keer vroeg hij na de mis of ik met hem mee wilde naar Carré. Het was op het patroonsfeest van St. Augustinus. Bert verzaakte, hij kwam niet spelen. Zijn vader Cor die dirigent was van het koor, kon het niet waarderen. Het kaartje van Carré heb ik nog steeds." Ruim zestig jaar heeft Bert orgel gespeeld. Voetballen deed hij bij DSOV. Waar anders? Toen Gré 61 jaar geleden in 'De Bocht' kwam wonen keek ze uit op Schiphol en op DSOV. Een hele wedstrijd langs de lijn, daar had Gré niet veel puf in. "Ik kon precies zien wanneer het rust was en ging er dan heen."

Gré zou een parochieblad vol kunnen vertellen. Over de oorlog met de laag overvliegende bommenwerpers en de grote pannen hutspot die haar moeder maakte om uit te kunnen delen aan hongerige stadsbewoners. Over het vroeger niet weten wat ze biechten moest, over de vele geboden en verboden die er in de kerk waren. Relativerend: "De tijd was nu eenmaal zo. Er is in de loop van de tijd veel ten goede veranderd."

Elly Jongeneelen

2019 – nr. 4

‘Tweede verdieping en uit de lift linksaf’, klinkt het door de huistelefoon nadat ik op de bel gedrukt heb. Op de galerij naar haar gezellige woning in Hoofddorp staat Elly Jongeneelen al te zwaaien. De gang naar de woonkamer hangt vol met foto’s van haar vier kinderen en met tekeningen en werkstukjes van haar zes kleinkinderen. De koffie is precies op tijd klaar. “Dat is het voordeel dat je hoog woont. Als beneden gebeld wordt, zet ik het koffiezetapparaat aan. Eer dat mijn visite er is, is de koffie bruin”, verklapt Elly de strakke planning.

“Als ik tijd heb, tenminste.” Woorden die met grote regelmaat uit haar mond komen als ze het heeft over haar kleinkinderen die graag bij oma over de vloer komen en weten dat bij haar logeren altijd een feest is.

Want ondanks dat Elly in juli 77 wordt, heeft ze het druk als een bij op een warme zomerdag. Ze is sociaal ingesteld. Een eigenschap die diep verankerd zit in haar genen. Ze doet vrijwilligerswerk op de Cruquiushoeve en voor de Zonnebloem en bezoekt parochianen die naar Hoofddorp zijn verhuisd omdat er in Vijfhuizen geen geschikte woning voor ze was. Op een positieve manier houdt ze haar medemens in de gaten. “Als ik narigheid om me heen zie pak ik het op. Maak met mensen een praatje, ga wandelen met ze en laat ze hun verhaal vertellen.” Elly was ‘al’ 55 toen ze bij zorgcentrum Eigen Haard in Zwanenburg solliciteerde als verzorgende. In de tien jaar dat ze er werkte heeft ze haar talenten goed gebruikt.

Ze ging er zingend en dansend door de gangen en werd 'de zingende zuster' genoemd. Bracht mensen stiekem een advocaatje en ging bij ze zitten. Oordeelde niet, maar luisterde. En leerde zichzelf kennen.

Elly is een geboren en getogen Lijndense. Het grote erf van het melktransportbedrijf van haar vader, het gebied rond het gemaal en de korenvelden achter het huis waren haar speelterrein. De middelste in het gezin van elf kinderen. "En ook de brutaalste", bekent ze. "Ik had een grote mond en mijn moeder stuurde mij vaak met mijn vader mee. Dan had zij even rust. Het was voor mij geen straf. In de cabine van de grote vrachtwagen genoot ik." De Lijnden was haar wereld, ze ging er naar de kerk en naar school en kocht snoepjes bij tante Annie in het café. Eenmaal naar de Mulo in Haarlem veranderde alles. "De grote stad, ik vond het in het begin doodeng."

Met Jan Gorter uit haar Lijndense wereld, trouwde Elly in 1966. Ze kochten een zogeheten Bogaerswoning aan de Nieuwerkerkerstraat. Natuurlijk in Lijnden. Het staat haar nog helder voor de geest: met verrekening van 1000 gulden subsidie kostte het huis 15.000 gulden. De woningen staan er nog en gaan nu voor ruim boven de drie ton van de hand.

Na een aantal tussenstappen betrok het gezin begin jaren 80 de leegstaande boerderij onder aan de Cruquiusdijk. De locatie waar later de golfbaan aangelegd zou worden. Met de ongehuwde broers Niek en Joop Hulsbosch als burens, bij wie de kippen door de kamer en over het aanrecht liepen. Toen zo'n vijf jaar later de boerderij gesloopt ging worden kregen ze een huis aan Buitenhof. Erg wennen voor de Gorters die steeds veel ruimte om zich heen hadden gehad. "Maar voor de kinderen was het ideaal", zegt Elly. "Overal dichtbij en veel vriendjes over de vloer. Die hadden het zó naar hun zin dat Martijn van den Berg, toen al dikke maatjes met onze Ronald, eens tegen me zei 'mevrouw Gorter ik ga nooit meer naar huis'. Het is er natuurlijk niet van gekomen, maar het klonk wel leuk."

Na haar scheiding verhuisde Elly elf jaar geleden naar Hoofddorp. Ze is er gelukkig en heeft er veel kennissen. Maar Vijfhuizen blijft ze trouw. Tennissen bij TVV, zingen in het Dameskoor van onze parochie en nog veel meer. Ze hoopt dan ook nog lang mobiel te blijven. "De parochie kan ik niet missen. Ik heb een druk leven. In de kerk komt ik tot rust en kan ik geestelijk bijtanken. Er hangt een warme sfeer hier, je voelt je welkom. Iedereen kent elkaar en mede daardoor is het koffiedrinken na de viering altijd een feestje."

Jaap Zuurbier

2019 – nr. 3

“Je bent van harte welkom. Ogenblikje, dan pak ik even de agenda erbij om te zien wanneer het schikt”, is de reactie aan de andere kant van de lijn als ik Jaap Zuurbier bel om een afspraak te maken. En zowaar, hij vindt nog een gaatje en zodoende zwaait de deur een week later gastvrij open. “Nogmaals welkom. Kom erin. Mijn dochter Jacqueline is al met de koffie bezig. Ik wil je eerst boven wat laten zien”, wijst Jaap voordat hij zijn traplift in beweging zet en veilig de eerste verdieping bereikt. Hij gaat mij voor naar wat ooit zijn kantoortje was, maar wat nu veel weg heeft van wat voor Jaap zo ongeveer een heiligdom moet zijn. De wanden hangen vol met oorkondes en andere eretekens, behorende bij de meest uiteenlopende onderscheidingen. Het meest trots is hij op de pauselijke onderscheiding Pro Ecclesia et Pontifice die hij in 1998 kreeg vanwege 65 jaar kerkkoorzanger. Lid in de Orde van Oranje-Nassau in 2006, erelid van de Vijfhuizen dorpsvereniging, de erespeld in goud van de gemeente Haarlemmermeer en Senior van de Week van ‘zijn’ voetbalclub VVS ‘46 in Spanbroek om een paar andere te noemen. Het zijn stuk voor stuk erkenningen voor zijn bijna niet te tellen aantal jaren en functies als bestuurder van een breed scala aan organisaties.

“Je kunt zeggen dat ik een kleurrijk en druk leven heb gehad en dat ik er naar waarde van heb genoten”, kijkt Jaap terug als we weer beneden zijn. “Nou laat dat gehad maar weg. Mijn vader heeft het nog steeds druk”, reageert Jacqueline die met de koffie aan komt. “Zijn agenda staat nog steeds vol.” Jaap, rasbestuurder, moet het beamen. “Ik kom nog steeds tijd te kort.

Het blijft kriebelen bij me. Vorig jaar nog werd ik gevraagd voor de cliëntenraad van Amstelring, voorgedragen door de dames van de thuiszorg.” Dan komt de onvermijdelijke vraag hoe oud hij is. Jaap lacht. “Die vraag krijg ik vaker en dan zeg ik altijd ‘ik ben tijdloos’. Maar nu serieus, op 24 mei word ik 92.” Die leeftijd en dan nog zó druk.

Vorig jaar pas heeft hij na tien jaar afscheid genomen van Pro Petri Sede Nederland, de organisatie die de pauselijke onderscheiding voordraagt en voor een potje klaverjas mag je hem 's nachts wakker maken. Wekelijks speelt hij nog bij twee klaverjasclubs en hij is nog lid van het Seniorenconvent van VVS.

Ondanks zijn hoge leeftijd gaat zingen hem nog steeds goed af. Jaap was een mannetje van zeven toen hij lid werd van het parochiële jongenskoor in zijn geboorteplaats Spanbroek, ging over naar het ‘grote’ koor en toen hij in 1959 vanuit West-Friesland verhuisde naar Lijnden om kassier te worden van de plaatselijke Boerenleenbank (later met de Raiffeisenbank gefuseerd tot Rabobank) was zijn eerste werk zich aanmelden bij het koor van de kerk aldaar. Tien jaar later kwam hij naar Vijfhuizen om dezelfde functie te bekleden en direct werd hij lid van het koor van dirigent Cor de Koning om later over te stappen naar de Gregoriaanse Cantorij. Nog immer is hij er een gewaardeerd lid, net zoals van het rouw- en trouwkoor in Schalkwijk. Jaap is dus al 85 jaar koorzanger. Er zullen er niet veel zijn die hem dat nadoen.

Vanwege zijn vele bestuurlijke contacten kreeg Jaap veel voor elkaar. Als bestuurslid van KRO Noord-Holland zorgde hij ervoor dat in 1985 de zondagse viering in onze kerk op tv werd uitgezonden en als voorzitter van de Westfriese Jongerenlanddag kreeg hij het voor elkaar dat in 1964 de Beatles optraden in de veilinghal van Blokker. Nog een mooie: Op zijn zeventigste kwam Jaap met 3000 voorkeurstemmen in Provinciale Staten. Dankzij de stunt die hij bedacht om op een zaterdag een vliegtuigje met een sleep met daarop de tekst ‘Stemt Jaap Zuurbier’ boven de provincie te laten vliegen.

In oktober 2005 overleed zijn vrouw Laura. Sindsdien brandt bij haar foto, met ernaast een mooi Mariabeeldje, elke dag een kaarsje. Jaap: “Als het zover is dat ik mijn ogen sluit wil ik graag dat de 2-stemmige Perosi-mis gezongen wordt, inclusief een mis met drie heren. Uit nostalgie.”

Marianne Klaver

2019 - nr. 2

De deur gaat al open voordat ik mijn fiets heb neergezet. “Kom maar gauw binnen”, zegt Marianne Klaver. “Waar wil je zitten?” Het wordt de eettafel, met zicht op de keuken van waaruit al snel de vraag klinkt hoe ik de koffie wil hebben: zwart, met melk of cappuccino. Ik kies voor de laatste variant. We praten gezellig door. Het voordeel van een open keuken. ‘Keurig doe je dat’, hoor ik Marianne tegen zichzelf zeggen en even later komt ze met koffie de hoek om. Inclusief een schaalje lekkers. “Ik ben niet van bakken en braden, maar heb hier wél zelf geïmporteerde Mozartkugeln”. Het vrije uitzicht is verdwenen. De achtertuin grenst niet meer aan grasland, maar aan het nieuwe wijkje Spieringhof met rietgedekte woningen. Marianne: “Ik zit nog steeds chique te zitten op de Zwarteweg. Als ik doodga komt mijn kind in een goed huis. Maar ik heb geen haast hoor. En mijn kind gelukkig ook niet.”

Het kind. Dat is dochter Corina. Moeder en dochter ondernemen veel samen. Tot vakanties aan toe. Wat voelde het voor haar heel bijzonder toen pastor Fons, Corina vroeg voorzitter te willen worden van het parochieteam. “Ik dacht, ze kan het en ik weet zeker dat Henk ontzettend trots geweest zou zijn.” Henk Klaver die zijn benen uit zijn lijf gelopen heeft voor school en parochie. Maar ook de Henk Klaver die zich in de jaren ‘70 in de parochie dusdanig uitgekotst gevoeld heeft dat hij hier niet meer in de kerk kwam. En dat in een bijzondere periode in zijn leven, vertelt Marianne die Henk kende doordat hun beider broers bevriend waren met elkaar. “Nadat Henk in 1974 was gescheiden, begonnen we elkaar op verjaardagen wat vaker te spreken.

Het resulteerde in een huwelijksaanzoek. Op 17 oktober 1975 zijn we getrouwd. Van de ene op de andere dag was ik geen Amsterdamse meer, maar Vijfhuizense. Henk deed in die tijd veel voor de parochie. Ook was hij lector. Nadat wij waren getrouwd waren er parochianen die hem zeiden dat hij daarmee moest stoppen. Een gescheiden en hertrouwde man als lector, dat kon niet. Hij voelde zich dusdanig uitgekotst dat we gingen kerken in de Moeder van de Verlosser in Schalkwijk. 'Er zijn mensen die lijden aan de Kerk', zei Henk weleens." Het waren andere tijden, dat beseft Marianne ook wel. Maar toch. Het heeft veel pijn veroorzaakt.

Henk en Marianne werden in mei 1979 verblijd met de geboorte van Corina. Nadat zij naar basisschool Wildemanskruid, de voorloper van De Tweemaster, was gegaan is het contact hersteld. Henk pakte de draad weer op en ook Marianne ging vrijwilligerswerk doen. Tot op de dag van vandaag. Ze is lid van de tekstgroep van het dameskoor, van de bloemengroep, van de groep die de oecumenische viering in de feesttent voorbereidt en sinds 1 januari coördinator van de koffiegroep.

Marianne is een gezellige en humorvolle prater. Met over veel zaken een uitgesproken mening. Dat God een God van liefde is en daardoor wel eens met zijn hoofd zal zitten schudden over door kerkleiders bedachte regeltjes. Dat het niet op is na de dood. Dat er veel meer is tussen hemel en aarde dan wij denken. "Of ik daar ervaringen mee heb? Reken maar. Toen in februari 2005 Henks leven ten einde liep vroeg Corina hem 'Je komt toch wel spoken hè? Zodat we weten dat je nog bij ons bent'. Als we samen op vakantie gaan slaap ik bij Corina. Lekker dicht bij de bus naar Schiphol. Als we in donker naar de halte lopen en de Europaweg oversteken gaat daar de lantaarnpaal knipperen. Alsof hij stuk is. Bij de halte aangekomen is het knipperen over. En dat is niet één keer. Dat is elke keer zo." Ze heeft nóg een voorbeeld. "Als ik in donker naar huis ga en Corina bel dat ik veilig ben aangekomen, zegt ze 'dat weet ik. De lantaarnpaal ging uit toen je wegging. Hij brandt inmiddels weer'. Mooi hè?" Wat wél zonder één hapering brandt is het kaarsje bij de foto van Henk. "Dat kaarsje verdient hij. Ik praat regelmatig tegen hem. Het geeft een goed gevoel."

De Augustinusparochie is een kleine, maar hechte geloofsgemeenschap. "Met elkaar zetten we de schouders eronder", weet Marianne. "Ik ben tevreden over hoe het hier gaat. Ik voel me hier thuis en gezien."

Anton en Simone Stokman – Molenaar

2019 - nr. 1

De ontvangst is allerhartelijkst. Door Anton en Simone en ook door Fien, het grappige kooikershondje. Zodra we aan de grote tafel in de woonkeuken zitten draait Fien zich op haar rug en kijkt me verwachtingsvol aan. Of ik haar asjeblijft op haar buik wil kriebelen, lijkt ze te vragen. “Dat houdt ze langer vol dan jij, hoor”, waarschuwt Simone. Als de koffie op tafel staat zeg ik dat het genoeg is en dat schijnt de jongedame te begrijpen. Nagenietend staat ze op en zoekt een ander plekje. Vanuit hun nagenoeg eigenhandig gebouwde huis (1e paal in 1992, klaar in 1996) in de vorm van een stolp hebben Anton en Simone een prachtig uitzicht over de historische eendenkooi en de omringende landerijen. Op het toegangshek staat De Pol, bedacht door kooiboerderijbewoner Niek, een broer van Antons vader Jaap. De naam verwijst naar hoger liggende grond en dat is goed te zien. De plek van hun huis en de naastgelegen kooiboerderij ligt drie meter hoger dan de omgeving. Het gevolg van het gedurende decennialang afgraven van het laagveen ten behoeve van de turfwinning.

De naam Stokman is nauw verweven met Vijfhuizen, de eendenkooi en met onze parochie. Ga maar na: in 1757 kocht de eerste Stokman de kooi die destijds op een schiereiland in het Haarlemmer Meer lag. Documenten vermelden dat de kooi al in 1701 in bedrijf was. Driehonderd jaar vangrecht is op 25 mei 2001 op grootse wijze gevierd. Ook toen werd veelvuldig de vraag gesteld hoeveel eenden er jaarlijks gevangen worden. Het antwoord van kooiker Anton is al eeuwenlang hetzelfde: “Dat is het geheim van de kooiker.”

En vergeet niet dat Vijfhuizen de ophaalbrug naar Haarlem-Schalkwijk aan een Stokman te danken heeft. Doordat de Ringvaart rond 1842 achter de kooi om en dus dwars door het oude land werd gegraven, dreigde veehouder Arie Stokman afgesloten te worden van zijn weilanden die aan de andere kant van het water kwamen te liggen. Vele rechtszaken later kreeg hij zijn gelijk en kwam er een brug. En vergeet Niek Stokman niet. Nadat hij veertig jaar in de Franciscuskerk in Lijnden had gespeeld werd hij de eerste organist van onze kerk en bleef tot aan zijn tachtigste spelen. Pro Deo.

Vandaag de dag dragen ook Simone en Anton hun steentje bij. Een hele grote zelfs. De kiem werd gelegd door Dirk van der Eerden die in 1989 het stel bezocht nadat zij, samen met hun kinderen Susan, Kees en Ton op de kooiboerderij waren komen wonen. Dochter Wilke werd er later geboren. "Wij hadden vanaf ons huwelijk in 1979 tien jaar in Hoogwoud gewoond en kregen de kans terug te keren naar Antons geboorteplek toen zijn moeder Bep naar een seniorenwoning aan het Vliegersplein kon verhuizen", kijkt Simone terug. "Dirk kwam ons namens de parochie welkom heten en probeerde ons warm te maken voor de Gregoriaanse Cantorij en het Gemengd Koor." Tevergeefs. Simone werd in 2000 een zeer gewaardeerd lid van het Dameskoor. En Anton? "Nu ik sinds 21 december klaar ben met werken heb ik tijd gekregen voor de Cantorij. Spijtig is dat ze op dinsdagochtend repeteren. Op de spaarzame momenten ging ik die ochtend met Simone mee naar de markt in Schalkwijk en trakteerde ik mezelf op een halve Hemaworst. Daar moet ik nu een ander moment voor verzinnen", lacht de timmerman die op zijn vijftiende van de ambachtsschool kwam en in de Vijfhuizense aannemer Leo Ligtenberg zijn eerste werkgever had.

Kinderwoorddiensten, begeleiding van de Eerste Communicanten, Vormselproject, Liturgisch Beraad nu Liturgiegroep geheten, koffiezetten, vieringboekjes afdrukken, wereldgebedsdag, vertroetelen van haar buxeshagen zodat er met palmzondag voldoende takjes zijn. Wat heeft Simone vanaf 1993 eigenlijk niet gedaan? En nog steeds doet ze veel. Anton is actief tijdens de doedagen en zorgt ervoor dat de parketvloer van de kerk in topconditie blijft. Met pensioen, maar van geraniums houdt hij niet. "Als er achterstallige klussen gedaan moeten worden kan de parochie op mij rekenen." Daarnaast verrichten Anton en Simone nog tal van hand- en spandiensten. Geen mens is onmisbaar wordt gezegd. Soms kun je daaraan twijfelen.

Fred Boon

2018 - nr. 7

“Kom binnen. Kom je mét of zonder knecht”, grapt Fred Boon. Of hij met zijn hoofd al bij de sinterklaasintocht is die kort na de afspraak plaatsvindt of dat hij de door de tuin scharrelende haan bedoelt, is niet duidelijk. Tot voor kort liepen ook de kippen los. Totdat een buizerd ze in de smiezen kreeg en er een aantal te grazen nam. Sindsdien zit de pluimveestapel veilig in een ruim bemeten hok.

Aan zijn tongval is te horen dat Fred een rasechte Amsterdammer is. Niet vreemd dus dat Ajax als een rode draad door het gesprek loopt. Maar ook Feyenoord komt aan bod. Een gesprek dat met koffie én gevuld speculaas begint. De uitleg ‘dit stuk is voor het eerste bakkie’ belooft veel goeds voor de tweede ronde. En ook die zit prima in elkaar.

Fred groeit op in de Bos en Lommerbuurt. Hij gaat er naar school en naar de kerk: de Franciscus van Assisi. Beter bekend als ‘De Boom’. Hij is dit jaar 70 geworden, maar het voorval met de hostie is onuitwisbaar. “Ik zat nog op de lagere school. De hostie kreeg je op je tong. Op een keer plakte hij vast aan mijn gehemelte. Met mijn tong kreeg ik hem niet los. Onnadenkend peuterde ik eraan met mijn vinger. Wekenlang heb ik lopen zweten. Ik had een doodzonde begaan, heette het.” Nog een voorval: “Ik zag in de kerk eens een leuk meisje zitten en om haar beter te kunnen zien leunde ik ver achterover. Tot ik een geweldige klap voor m’n kop kreeg van een broeder. Jaloers denk ik. Tegenwoordig zou ik terug meppen.”

Na de tuinbouwschool begint hij op zijn 16^e met werken op de Oosterbegraafplaats. Het is een harde leerschool. In 1971 wordt in Amsterdam-Osdorp begraafplaats Westgaarde geopend. “Alle jongens die moeilijk waren werden overgeplaatst. Ik dus ook”, bekent Fred die in 1996 met een opmerkelijk idee komt: een Ajax-verstrooiveld met graszoden en de dug- out uit het in augustus van dat jaar gesloten stadion De Meer. Het bijzondere veld op Westgaarde is nog steeds in gebruik. Fred schatert het uit: “Voor zijn werkgever was Henk Beers bij de aanleg ervan betrokken. Als Feyenoordsupporter zat hij op zijn knieën Ajax- graszoden te leggen. Henk heeft het nóg over.” In 1972 leert Fred zijn latere vrouw Linda kennen.

Hun eerste afspraakje gaat niet, zoals in veel gevallen, richting bioscoop maar richting Feyenoordstadion voor de bekerfinale van zijn club tegen FC Den Haag. “Ajax won natuurlijk.” Ze trouwen in 1976 en betrekken het huis aan de IJweg waar ze nog steeds wonen. En dat terwijl hun toenmalige huisbaas zei dat ze er geen pot zout zouden opeten. Dochter Mariëlle wordt er geboren evenals zoon Emiel die net als zijn vader een ‘020-hart’ heeft. Emiel krijgt een tweeling: Lars en Sven. Zes jaar oud inmiddels zijn de mannetjes. En dan gebeurt er iets bijzonders in het leven van vader en zoon. Iets wat ze nooit hebben durven uitspreken: Sven wordt ontdekt door Feyenoord. En wéér gaat Fred richting Rotterdam. Om op Varkenoord in het novemberzonnetje te genieten van zijn kleinzoon. Die bij het uitkomen van dit blad, misschien wel ‘kameraadje’ geworden is.

Met liefst 43 dienstjaren in groen en crematorium gaat Fred in 2007 met de VUT. Stilzitten is er niet bij. Hij gaat leiding geven aan de onderhoudsgroep van het kerkhof in Halfweg, houdt het groen rondom onze kerk en pastorie op orde, klaverjast en zingt in shantymoor VOC, The Golden Boys en het parochiële Gemengd Koor. In de eerste twee als tenor, in de laatste als bas. Fred: “Ik hoop op versterking bij de bassen zodat ik kan overstappen naar de tenoren. De lage noten zijn eigenlijk te laag voor mij.” Over de parochie zegt hij: “Het is een kleine, fijne gemeenschap. Ik voel me er echt thuis.”

Kerstmis komt eraan. Fred koestert zijn herinneringen aan Kerstmis. Aan het zingen in het jongenskoor in een stampvolle Boomkerk. Twee nachtmissen, om 12 uur en om 6 uur, met tussendoor filmkijken in de pastorie. Aan de gedekte tafel en de brandende kolenhaard bij terugkomst uit de kerk. Aan de kerststal, elk jaar een nieuwe, door zijn vader gemaakt. De bijzondere sfeer en de warmte, hij denkt er met veel genoegen aan terug.

Dim Schoorl

2018 - nr. 6

Het bezoek wordt uitbundig begroet. De honden Bikkel en Rakker zijn er eerder dan de gastheer. Blaffen, even snuffelen, een vriendelijk woord, een aai over hun kop. De bewakers van het huis en de loodsen zijn als lammetjes. De keukentafel is groot uitgevallen. Logisch, want hij moet ruimte bieden aan Dim en Wilma en hun kinderen Francis, Ben, Tim en Mandy en aan de aanloop die talrijk is. Gezien de tekst op het houten bord aan de wand niet zo verwonderlijk: 'Hotel Mama. 24/7 open. Onbeperkt eten en drinken. Inclusief huiswerkbegeleiding. Dit hotel wordt met veel liefde gerund.'

De naam Schoorl is in Vijfhuizen niet onbekend. Een stukje geschiedenis: De overgrootvader van Dim was een van de eerste boeren die in de nieuw ontstane Haarlemmermeerpolder een bedrijf begon. Diens zoon Dim (van Dignum) werd koeboer in Vijfhuizen aan de Zwarteweg, destijds niet meer dan een weggetje vol gaten opgevuld met kolengruis. Van de boerderij op nummer 28 staat alleen het woonhuis er nog. Doordat deze Dim op een goed moment verhuisde naar het terrein waar nu tankstation Hendriks staat konden Dim's ouders de boerderij betrekken waar 'onze' Dim, vernoemd naar zijn opa, in 1963 werd geboren. Hun grasland lag aan de Kromme Spieringweg waar nu gebouwd wordt en liep door naar waar later de d'Yserinckweg kwam. Zijn vader die ook land had in de Vijfhuizerpolder achter de molen, raakte door de nieuwbouw van Schalkwijk steeds meer land kwijt en het gezin verhuisde naar Spaarndam om daar verder te boeren. Dim was toen 2 jaar.

Gelukkig voor het dorp - maar dat zou pas later blijken - kwam Dim terug. Nadat hij en Wilma Vink in april 1986 in het huwelijksbootje waren gestapt betrokken zij het huis aan de Spaarnwouderweg waar ze nog steeds wonen. Het huis dat gemakkelijk te vinden is doordat de grootste fiets van Nederland, 3,50 meter hoog, bij de ingang van het terrein staat. Dim bouwde 'm in 1996 bij gelegenheid van de tiende IJsselmeerronde tijdens de feestweek van Vijfhuizen. En dat terwijl hij in een rolstoel zat.

Dim is een prater, ziet overal handel in én is een doorzetter. "Mijn grote droom van een eigen constructiebedrijf kwam op 1 mei 1991 uit.

Op Dag van de Arbeid werd ik zelfstandige." Het zware ongeval in het voorjaar van 1996 kwam dan ook voor Dim als een mokerslag. "Beide benen in het gips doordat ik mijn hielen had gebroken, een pees in mijn rechterhand afgescheurd. Daar zit je dan als zelfstandige. Behalve revalideren kon ik niks doen. Ik verveelde me te pletter en ben de fiets gaan bouwen. Het boegbeeld van de jubileumronde." Dim had zich voor deze tocht van 385 km opgegeven en wat hij in zijn hoofd heeft, heeft hij niet ergens anders. Trainen dus. Ondanks het gips. In mei werd hij ervan verlost, maar de kracht in zijn benen was weg. Nóg meer trainen. En veel pijn lijden. Ook tijdens de ronde. Maar Dim haalde de finish. De intocht in Vijfhuizen werd een zegetocht voor hem. "Maar ik heb het zwaar moeten bekopen."

Moeiteloos zouden een paar pagina's te vullen zijn met verhalen van Dim de prater. Vijfhuizen Schaatsst, de ritjes op het spatbord van de trekker, samen met zijn vader, het werkgroepje dat enkele jaren geleden met nieuwbouwplannen kwam voor de bijna 100 jaar oude school en de pastorie. Dim staat op en haalt een oude voorzitterskamer uit de kast. "Van mijn opa geweest", legt hij uit. "Samen met Piet Blom en Bert Olsthoorn heeft hij heel lang in het Armenbestuur van onze parochie gezeten. Zij zorgden ervoor dat armlastige parochianen een financiële ondersteuning kregen."

Gaan voor groei, de ambitie van het parochiebestuur, onderschrijft Dim van harte. Paas Xperience in de kerk in Halfweg, kerstavond in de suikerfabriek, hij was er bij. "Die kant moeten we op. Pastor Fons snapt tenminste dat je daarmee wél jeugd trekt. In de kerk zie je ze amper, maar ze gaan wel naar de Grote Markt in Haarlem om kerstliederen te zingen. Ook bij hen is er een zoektocht naar zingeving." Volgens Dim heeft het instituut kerk nooit leren omgaan met mensen en hoef je van het bisdombestuur niets te verwachten. "Op lokaal niveau moeten we het roer omgooien. Slechts op die manier is te voorkomen dat de zaak doodbloedt."

Dalva Marcal da Cruz en Myra van der Eerden-Hilsum

2018 - nr. 5

De deur zwaait open en op het zomerse gezicht van Dalva verschijnt een innemende lach. “Welkom. Kom binnen. Myra is er al. Je hebt prachtig weer meegebracht.” En of het prachtig weer is! Juist op de dag van de afspraak is het Nationaal Hitteplan van kracht geworden.

Dalva is geboren in Brazilië. Ze ontmoette er een Nederlandse man waar ze mee trouwde en in 1982 mee naar Nederland kwam. Het was behoorlijk wennen voor haar. Ook op kerkelijk gebied. “De kerkdiensten hier vond ik saai. Na een paar keer ben ik niet meer gegaan. In Brazilië zingt en beweegt iedereen mee. Het is lossere en spontaner. Er gebeurt daar heel veel in een viering.” In 2003 kwam Dalva in Vijfhuizen wonen. In een fonkelnieuw huis aan Kroonwerk waar ze nog steeds en met veel plezier woont. Hier ook vond ze de kerk weer terug. “Op een gegeven moment stond er iemand van de verwelkomingsgroep voor de deur die mij, oprecht belangstellend, uitnodigde mee te komen doen. Het voelde als thuiskomen. Ik wilde er bijhoren, mensen leren kennen. Toen ik korte tijd later dan ook een oproep zag voor versterking van de redactie van het parochieblad heb ik mij aangemeld en daardoor Myra leren kennen. Een grote beloning. We hebben heel veel leuke dingen gedaan samen”, kijkt Dalva terug.

Ook Myra meldde zich spontaan aan na een oproep. “Dat was begin 2006”, vertelt ze. ‘In juni van dat jaar ging ik stoppen met mijn werk als verpleegkundige. Het parochieblad maken leek me leuk om te doen. Ondanks dat ik al in de bezoekgroep en op het Gemengd Koor zat dacht ik

na mijn pensionering tijd over te gaan houden. Het liep heel anders, ha, ha.” Hoewel met een vader van joodse afkomst en een moeder van lutherse, heeft Myra geen kerkelijke achtergrond. Desondanks weet ze zich van harte opgenomen in onze parochiegemeenschap. “Niemand vindt het raar dat ik zoveel dingen doe. Ondanks dat ik niet gelovig ben.” Dalva vult prachtig aan: “God is er voor iedereen. Niet alleen voor mensen die gedoopt zijn.”

Vanaf 1 april 2017 verschijnt parochieblad MeerLiede. Met een eigen redactie. “Het blad ziet er gelikt uit”, complimenteren Myra en Dalva. “We zitten niet in de hoofdredactie, we zijn nu alleen een doorgeefluik voor aangeleverde tekst. Het enige wat wij doen is ons deel controleren op fouten. Voorheen was het maken van ons mooie en goed gelezen blad AugustinusNieuws veel werk en het leverde ook veel op.”

Kijkend naar de (nabije) toekomst denken Dalva en Myra dat digitaal het gaat winnen van het papier. Mede met het oog op duurzaamheid en kosten schaffen steeds meer verenigingen hun papieren clubblad af, weten ze. “Als communicatiemiddel wordt een website steeds belangrijker. De MeerLiede heeft daarom ook een website gemaakt; dat is een vooruitgang voor de andere parochies die dat niet hadden. Voor [ons] Vijfhuizen geldt dat niet zo. Onze website bestaat al tien jaar. Hij bevat veel informatie over onze kerk, het dorp, de geschiedenis van de omgeving, artikelen, het digitale parochieblad en de fotoalbums die heel populair zijn. Kortom: compleet. Echter na tien jaar is de site verouderd waardoor sommige functies niet meer goed werken.” Zij vervolgen: “Wij kunnen niet alle informatie van onze website op de Meerliedesite kwijt. Een website moet nu eenmaal groeien, leven en steeds verbeterd worden.”

In juni heeft ook het parochieteam van Vijfhuizen gekozen voor groei met daarbij het werven van mensen die op een actieve wijze bij de parochie betrokken willen zijn. “Een goede zaak, vinden wij. Om die gewenste betrokkenheid te verkrijgen én te behouden is een eigen en goed toegankelijke website van levensbelang voor de parochie. Wij zijn al geruime tijd bezig met voorbereidingen voor een nieuwe website en onze voorstellen liggen bij het parochieteam. Als we groen licht krijgen kan de nieuwe site dit jaar nog een feit zijn. Als het uiteindelijk niet doorgaat hebben wij geen eigen website meer en wordt deze uit de lucht gehaald. Dan moeten we het doen met de MeerLiedesite en dat zal voor onze parochie wellicht een groot gemis betekenen.”

Adri Spanjer – van den Ochtend

2018 - nr. 4

“Welkom in mijn nederig stulpje. Ik ga gelijk koffiezetten.” De begroeting door Adri Spanjer – van den Ochtend in de deuropening van haar appartement in Residence De Swaen in Zwanenburg waar ze vanaf 2004 woont, is allerhartelijks. Wat voor koek wil je bij de koffie had Adri gevraagd toen de afspraak werd gemaakt. Het werden gevulde koeken. Heerlijk.

Adri Spanjer is Zwanenburg. Denken veel mensen. Maar wat blijkt wanneer Adri de koffie heeft neergezet en vol trots een krantenknipsel van 70 jaar geleden laat zien? Dat zij in Vijfhuizen heeft gewoond. Het Haarlems Dagblad schrijft: *‘De kleutergymnastiek heeft de talrijke aanwezigen bijzonder geamuseerd en vooral het jongste deelnemstertje de vierjarige Adri van den Ochtend mocht een langdurig applaus in ontvangst nemen’*. Een prachtig bericht over Adri, geboren aan de Kromme Spieringweg pal naast café De Eendracht waar de broers Jacques en Rob de Die le Clercq de scepter zwaaiden. In Adri’s herinnering was de opa van de kroegbazen vaak dronken. “Ik zie nóg gebeuren dat hij met z’n zatte kop met fiets en al in de stinkende prutsloot langs de weg duikelde. Het heeft diepe indruk op me gemaakt.” Het gezin heeft niet steeds naast de kroeg gewoond. De start was in het daggeldershuis aan de Spieringweg 478 vlak bij de School met den Bijbel. Adri’s moeder was hervormd, haar vader gereformeerd. “Het geloof was claimend in die tijd en de hoofdonderwijzer wilde dat mijn broer en zus dus juist naar die school zouden gaan. Mijn vader zei ‘dat bepalen we zelf wel’. Het werd de openbare school. Ook voor mij.”

Adri, op 22 oktober 1944 geboren, werd niet gedoopt. Het kwam er niet van. Ook later niet. Als ze daarover vertelt gaat de telefoon. Nettie Kester aan de lijn. "We bellen elkaar elke ochtend. Even horen of we nog leven", verklaart Adri die één keer op turbo naar Vijfhuizen is gescheurd omdat Nettie niet opnam. "Bleek de batterij van de telefoon leeg te zijn."

Vanwege het werk van Adri's vader verhuisde het gezin in 1952 naar de IJpolder en twee jaar later naar de Kinkerbuurt. Haar 12 jaar oudere broer Bram was blij. "Hij vond de sociale controle in Vijfhuizen beklemmend en de haat en nijd tussen de verschillende geloven verschrikkelijk." Dan haar ouders. "Mijn moeder was vriendin met de katholieke Marietje van Leemput, een zus van Annie Ligtenberg. Daar kwam ik twee jaar geleden pas achter."

Ik heb Annie dolblij kunnen maken met een bidprentje van Marietje." Toen Adri 16 was keerde ze de kerk de rug toe hoewel ze, als trouwe bezoeker, de Zondagschool in de Westerkerk als prettig had ervaren. "Met het ouder worden ging ik dingen anders zien en het vermanende vingertje, ik kon er niet meer tegen", verklaart ze de stap. "Toch ging ik dingen missen. Ik liep eens in de Kalverstraat en ging de kerk De Papegaai binnen. Zomaar. En terwijl ik naar het prachtige houtsnijwerk zat te kijken kwam pater Luipen naast me zitten. Ik zal de naam van die Augustijn nooit vergeten. We raakten aan de praat en veel gesprekken later heb ik mij laten dopen. Bijna twintig was ik. Mijn moeder was erbij, mijn vader was al overleden. De stad heeft mij de ruimte gegeven die belangrijke beslissing te kunnen nemen."

Adri trouwde in 1968 met Dolf Spanjer. Een rasechte Amsterdammer, overtuigend atheïst. Het heeft nooit voor problemen gezorgd. "We hebben elkaar steeds de ruimte gegeven. Precies zoals ik het van huis uit geleerd heb." Ze kregen twee kinderen die natuurlijk groter werden terwijl het huis niet meegroeide. Ze verhuisden naar de Iepenlaan in Zwanenburg. Hun winkels in hoortoestellen in de stad waren vandaaruit prima te bereiken. Na een jaar werd Dolf ziek. Hij overleed in januari 1991. "En daar zit je dan", kijkt Adri terug." Aan de ene kant blij dat aan zijn lijdensweg een einde was gekomen. Maar ook boos en met de vraag waarom. Ik heb veel geluk gehad met mensen om me heen."

In de kerk in Halfweg voelde ze zich totaal niet thuis. Tien jaar lang ging ze daarom elke zondag naar Heemstede. Totdat Nettie Kester, die ze op de jeu de boulesclub in Lijnden had leren kennen, haar zo rond 2001 vroeg eens met haar mee te gaan. Adri: "Het voelde direct als een warme deken. Nettie luisde mij overal in en ik werd ook lid van het dameskoor. Ik voel me nog steeds heel erg thuis in Vijfhuizen."

Gerard Olsthoorn

2018 - nr. 3

Links naast de voordeur een in zwart metaal uitgevoerde boer die aan het ploegen is. Een bekende afbeelding bij de entree van een boerderij. Het kan niet anders of hier, op Vijfhuizerdijk 27, moet iemand wonen met agrarische wortels. En dat klopt, maar daarover later meer. “Kom binnen, zet je hoed af en doe net of je thuis bent”, lacht Gerard in de deuropening.

Ik ga niet achterom. De poortdeur zit op slot. Ook Gerard is wat voorzichtiger geworden. Vroeger was het in Vijfhuizen heel normaal dat je achterom ging, maar sinds je niet meer iedereen die richting keukendeur gaat, blindelings kunt vertrouwen moet je zo je maatregelen nemen.

Gerard (72) kwam in augustus 1974 op dit adres wonen. Samen met zijn ouders, broers Adrie en Frans en zussen Truus en Ria betrok hij het huis dat in 1966 in opdracht van Willem Verschoor sr. was gebouwd. Daarvoor was de locatie een boomgaard. De verhuizing was noodzakelijk geworden aangezien broer Huub die samen met Frans, die het melkveebedrijf van zijn ouders ging overnemen trouwplannen had en de boerderij aan de Kromme Spieringweg 267 wilde betrekken. Het uitzicht over de Ringvaart blijft onveranderd mooi. Aan de achterzijde verandert er veel. De in 1868 gebouwde en begin 2001 gesloopte Nederlands Hervormde kerk en de opslagplaats van afgedankte olietanks hebben uiteindelijk plaats gemaakt voor het woonwijkje Spieringhof dat in rap tempo aan het verrijzen is.

Gerard kijkt naar buiten. Er stopt een auto naast het huis. “O daar komt Kootje”, ziet hij. “Da’s een mannetje uit Schalkwijk en die komt oud papier brengen voor de Spiering.” Kootje is niet de enige. Vanuit de hele omgeving wordt papier gebracht. Dat verklaart waarom er elke twee maanden bij Gerard zoveel papier op de stoep staat.

Olsthoorn. Een bekende naam in onze parochie. Gerards vader Bert trouwde in 1935 met Rina Stokman. Ook al zo’n oer-Vijfhuizense naam. Om ze uit elkaar te houden: Gerards moeder was een dochter van A.P. Stokman op wiens land aan de Kromme Spieringweg het in 1932 opgerichte DSOV de eerste wedstrijd speelde.

In 1964 verhuisde de club van ’t Bullekampje naar Sportpark Zijdewinde. De ogen van Gerard beginnen te glimmen als hij vertelt dat hij een jaar gevoetbald heeft. “Dat had je niet verwacht van mij hè? Ik ben gestopt na mijn ongeluk in 1956 op de boerderij. Op de zolder was ik eieren aan het rapen toen ik op het luik stapte en naar beneden donderde. Ik hield er een gescheurde ruggewervel aan over.”

Een aantal jaren na het ongeluk ging Gerard een andere sport bedrijven. Hij werd vrijwilliger. En wat voor een. Van Gerards helpende handen wordt dankbaar gebruik gemaakt. DSOV, de feestweek, waarvan het bestuur hem, als waardering voor al het werk, een aantal jaren geleden heeft benoemd tot Lid van Verdienste, de St. Augustinusparochie. Zoals Willem Oostwouder zijn eigen bankje heeft bij de fiets/voetgangersbrug bij de Zijdewinde, zo heeft Gerard zijn eigen stoel in de kerk. Rechts achterin, een strategische plek. Niet voor niets juist daar, vertelt hij boven een lekker bakkie. “Het is handig vanwege het collecteren en het openen van de deuren als de viering afgelopen is.”

En dan hebben we het nog niet eens gehad over de Herbergmaaltijden, zijn liefde voor het klaverjassen, zijn loopje naar buurvrouw Lenie Verschoor voor, jawel: een bakkie koffie en het verzorgen van dit bruine vocht voor de groep krasse knarren die bij Jan Engele de laatste nieuwtjes komen doornemen. En Gerard is ook de thuisbasis voor zijn broer Martin wanneer deze franciscaan Indonesië tijdelijk verruilt voor Nederland. Gerard houdt van oude gezegdes. En dus klinkt het opgewekt: “Ik ga door tot ik een ons weeg.”

Bep Beers – van Schie

2018 - nr. 2

Mijn gastvrouw staat bij het grote voorraam van haar huis aan de IJweg al op de uitkijk. En knikt goedkeurend als ze me op de fiets ziet aankomen. “Kom binnen en doe je jas uit”, zegt Bep Beers uitnodigend. “De koffie is klaar.” Eigenhandig gezet en als beide kopjes op tafel staan zet ze de koektrommel ernaast. Met vaste hand. Niks bijzonders aan, zou je zeggen. Maar zo’n doodgewone ceremonie krijgt toch wel een andere kleur als je weet dat Elisabeth Johanna van Schie in april 100 jaar wordt. En ook nog eens geheel zelfstandig woont. Een zorgcentrum, ze moet er niet aan denken. De thuiszorg komt twee keer per dag en dochter Loes, zoon Peter en schoondochter Angela verzorgen ’s middags bij toerbeurt het warm eten. De bijna honderdjarige heeft haar vaste ochtendritueel. “Ik word om 6 uur wakker en dan moet ik er uit hoor. Eet een beschuitje met kaas, haal m’n bed af en maak ’m weer op. En dan kan de dag beginnen.”

Bep van Schie komt van de Lie, zoals ze dat zegt. Geboren aan het Liewegje waarnaar haar ouders in de oorlog terugkeerden nadat haar vader in Leiden een melkzaak had gehad. Bep ontmoette haar latere man Cor op een feestavond in Spaarnwoude, vlakbij het kerkje De Stompe Toren. Cor, geboren op de naamloze stolpboerderij aan de IJweg die al zeer kort na de droogmaking van het Haarlemmer Meer was gebouwd, wilde dolgraag het bedrijf van zijn vader overnemen. Zijn ouders hadden dus een ander huis nodig. “Als jullie niet trouwen krijgen zij nooit een urgentieverklaring, werd ons gezegd.

En dus trouwden we op 15 augustus 1947 voor de wet”, vertelt Bep. “Het werkte. Mijn schoonouders kregen een huis in Hoofddorp toegewezen en wij trouwden op 7 januari 1948 voor de kerk. Dat was voor ons onze trouwdag. We keken dan ook vreemd op toen er op 15 augustus 1997 namens de gemeente bloemen werden bezorgd. O, zijn we vijftig jaar getrouwd? zeiden we tegen elkaar.” Honger hebben ze niet gekend in de oorlog. Ze hebben de honger wél gezien. In de ogen van de mensen uit Amsterdam. Bep: “Ze kwamen lopend voor een paar suikerbieten en een kopje graan. Het werd op den duur zó druk dat de familie Beers uitdeeldagen moest instellen. In de Hongerwinter zijn er op een dag liefst 1.200 mensen geweest.”

Na Loes werd Wim geboren en daarna Peter. Wim op zijn beurt nam 39 jaar geleden de boerderij van zijn vader over. Cor en Bep verhuisden naar een nieuw gebouwde bungalow naast de boerderij waar Bep nog steeds woont. Cor overleed in januari 2000 op 85-jarige leeftijd, Wim in februari 2014 op de veel te jonge leeftijd van 62 jaar.

“We zitten hier tussen twee vuren in”, vertelt Bep bij een nieuw bakkie koffie. “De post komt uit Hoofddorp, we hebben het telefoonnummer van Vijfhuizen. En hoewel we dichterbij Vijfhuizen wonen, horen we onder de parochie van Hoofddorp. Ongeveer veertig jaar geleden zijn we meer naar de Augustinuskerk getrokken. Hoofddorp werd te groot, we kenden er niemand meer. In Vijfhuizen wél. Nadat Cor was overleden reed Bep tot op hoge leeftijd met de auto naar de kerk en deed ze boodschappen op het dorp. Tot vier jaar geleden. Haar trouwe vierwieler verkocht ze aan kleinzoon Mark. “Zo bleef de auto tenminste in de familie”, lacht ze.

Bep leidt een tevreden leven. Lezen, tv kijken, sokken breien voor de hele familie, bezoek ontvangen. Onder dat bezoek is Nettie Kester die dat doet namens de Bezoekgroep van de parochie. “Nettie is een schat hoor. Ze komt trouw om de paar weken en dat al zo’n vijftien jaar lang. Het is altijd heel gezellig”, deelt ze een dik compliment uit. Over het nieuwe parochieblad MeerLiede is ze bijzonder tevreden. “Ik ben blij dat er ook nieuws uit Haarlemmerliede en Spaarndam in staat. Zodoende kom ik veel bekende namen van vroeger tegen.”

Jan van der Veldt

2018 - nr. 1

“Leuk dat je er bent. Doe net of je thuis bent”, klinkt het als Jan van der Veldt de deur open doet. “Ik ben alleen. Moeders is naar de zang, maar dat betekent niet dat je geen koffie krijgt.” Gelukkig. Wat zou deze rubriek zijn zonder koffie?

Met moeders bedoelt Jan zijn vrouw Anneke met wie hij in 1963 getrouwd is. Ze zingt ruim tien jaar in het Hoofddorpse koor Route 66. En is er helemaal gek van, vertelt Jan terwijl hij in de keuken met de koffie in de weer is. Het gaat kennelijk goed want even later zegt hij, min of meer tegen zichzelf, ‘Lekker bakkie Jan’. Mijn gastheer heeft niet overdreven. Hij heeft inderdaad voor een lekker bakkie gezorgd.

Komende maand wonen Jan en Anneke van der Veldt-Wildeboer elf jaar in Vijfhuizen. In hun kielzog kwamen meer Schalkwijkers naar Vijfhuizen, vertelt Jan in hun gezellige appartement aan Vesting. “Liefst 34 jaar hebben we vlakbij de Moeder van de Verlosserkerk gewoond. Ik was er collectant en deed er nog meer vrijwilligerswerk. Dertig jaar lang was het plezierig wonen, de laatste vier jaar was het één doffe ellende. We gaan weg, zeiden we op laatst tegen elkaar.” Een informatiebijeenkomst in de Poterne over een nieuw te bouwen appartementencomplex in Vijfhuizen zorgde voor een ommezwai in het leven van Anneke en Jan. “We waren direct verkocht. De makelaar hoefde zich niet de blaren op de tong te praten. Bij toeval kwamen we er Anneke’s zus Irene tegen.

Zij woonde ook in Schalkwijk en ging óók naar Vesting.” Zelfs een derde verhuishwagen ging die kant op. Met aan boord de spullen van Agaath Timmer, buurvrouw van Jan en Anneke. “Toen we haar vertelde dat we gingen verhuizen was haar eerste reactie: ‘Jullie weg? Dan ga ik ook weg’. Onze nieuwe woonplaats was het voor haar helemaal. ‘Vijfhuizen? Wat gaaf. Daar tennis ik’, riep ze uit. Agaath kon nog net het laatste appartement kopen.” Agaath Timmer zou later lid worden van het Gemengd Koor van onze parochie.

Jan (80) heeft het in het leven niet cadeau gekregen. Hij was pas 12 toen zijn moeder overleed. Zijn vader bleef achter met zeven kinderen. Kort nadat hij na het overlijden van zijn vrouw weer aan het werk was gegaan, sloeg het noodlot opnieuw toe. Jans vader viel tijdens werkzaamheden uit een boom en verbrijzelde daarbij een voet. De kinderen werden bij familie ondergebracht. Jan die tuinder wilde worden, ging naar een oom die een tuinderij had in Heemstede en direct na de lagere school begon hij daar met werken.

Pas na anderhalf jaar konden hij en de andere kinderen terug naar huis. In totaal is Jan vijftig jaar groenten- en later bloemenkweker geweest.

Jan is een mensen-mens. Houdt van mensen om zich heen. Is daarom ook lid van de ouderensoos in het dorp en ook in de parochie voelt hij zich helemaal thuis. Hij noemt het een warm bad waarin hij terecht gekomen is. “Niemand heeft kapsones, mensen hebben oog voor elkaar. Vanwege een herseninfarct loop ik slecht en altijd is er wel iemand die na de kerkdienst koffie voor me haalt. Ook de jaarlijkse verwendag, de 65+ dag, is geweldig.” Jan probeert er op zondagmorgen zoveel mogelijk te zijn. Ondanks dat half tien erg vroeg voor hem is. Zijn linkerbeen heeft nu eenmaal veel tijd nodig om warm te draaien. Maar als zijn rode scooter bij de Luifel geparkeerd staat, weet je dat Jan er is. Dolblij is hij met zijn vervoermiddel dat hij vanwege de rode kleur liefkozend ‘mijn Ferrari’ noemt. “Van de gemeente kreeg ik hem niet. Ze vonden me nog te goed”, is Jan nog steeds verbaasd. “Mijn schoonzus uit Schagen die daar pastor is, heeft er voor gezorgd. Hij is van een mevrouw in haar parochie geweest. Een fantastisch ding. Ik kom er tenminste mee onder de mensen.” Vijfhuizen? “Geen seconde spijt. We hadden het veel eerder moeten doen.”

De Bezoekgroep

2017 – nr. 6

De vergadering van de bezoekgroep is net afgelopen als ik mij meld bij huize Van Lieshout.

Een belangrijke vergadering. De laatste puntjes zijn op de i gezet voor de jaarlijkse 65+ dag, dé ontmoetingsdag voor de oudere parochianen. Het evenement vond dit jaar plaats op vrijdag 17 november en was de veertigste editie. Het robijnen jubileum heeft geklonken als een klok. Met dank aan Myra van der Eerden, Nettie Kester, José van Lieshout, Thérèse Stokman en Trudy Witteman die al vele jaren de huidige bezoekgroep vormen. Maar meer nog dan het organiseren van de jaarlijkse ontmoetingsdag zijn de dames de ogen en de oren van pastor Fons Litjens. Zij houden hem op de hoogte van zaken die pastorale zorg behoeven.

Het is 1977. Pastor Jan Suidgeest merkt dat er bij oudere parochianen behoefte is aan een ontmoetingsdag. In een gezellige sfeer bijpraten onder het genot van een natje en een droogje. De in die jaren zeer actieve Tine van Baarsen neemt vanuit de toen al bestaande bezoekgroep het initiatief en datzelfde jaar nog wordt de eerste ontmoetingsdag gehouden in de Luifel en met ongeveer dertig gasten. Om 10 uur wordt begonnen met een kerkdienst, om vier uur is het uit met de pret. Het is hard werken voor de vrijwilligers. De Luifel inrichten en weer opruimen, soep maken, de broodjes smeren en beleggen. Er is slechts één klein koffiezetapparaat waardoor de dames van thuis thermoskannen meenemen en er is nog geen vaatwasser.

Na verloop van jaren begint het krap te worden in de Luifel en mede om organisatorische redenen wordt uitgeweken naar de kerk. De viering als start van de dag was al eerder afgeschaft.

Maar dan komt het moment dat de belangstelling voor de ontmoetingsdag begint af te nemen. Vinden de mensen het nog wel leuk, moeten we ermee stoppen? vraagt de groep, waarvan Nettie en Myra dan al deel uitmaken, zich af. Er wordt een enquête gehouden. “Een overweldigende meerderheid koos voor een groen kaartje. Doorgaan dus”, herinneren Myra en Nettie zich. Zou er anno nu opnieuw een enquête gehouden worden dan winnen wéér de groene kaartjes. Elk jaar kunnen de vijf dames zo’n 80 à 90 gasten verwelkomen. Al is er wel een groot verschil met toen. “Wie nu 65 wordt voelt zich in de meeste gevallen nog niet oud.

Vaak krijgen we te horen ‘We komen nog niet hoor. We voelen ons nog te jong’. Die mensen missen veel want de 65+ dag behoort tot de jaarlijkse hoogtepunten.”

Er zijn in de afgelopen veertig jaar vele memorabele momenten geweest. Zo wordt, vreemd genoeg, meer aandacht besteed aan het 20-jarig bestaan - met een bus naar Dreefzicht voor een lunch en aansluitend een bezoek aan een kaarsenfabriek - dan aan het zilveren jubileum. Zo wordt in 2005 met gejuich de vaatwasser en een jaar later de serveerwagen begroet. De palingboer, de hoedjes, de Erfenis en andere acts van parochianen, de handen gaan er voor op elkaar. “Net als voor onze hulptroepen waar we elk jaar weer een beroep op kunnen doen voor het versieren, het ombouwen en weer opnieuw inrichten van de kerk, voor hulp in de keuken. We zijn dolblij met ze”, klinkt het.

José, Myra, Nettie, Thérèse en Trudy vormen een hechte groep en zijn goed op elkaar ingespeeld. Wat hen betreft komen er nog veel 65+ dagen. “We vinden het belangrijk dat ouderen elkaar kunnen blijven ontmoeten. Zondags na de kerk koffie drinken is toch anders. Op de 65+ dag gebeurt veel meer. Er worden nieuwe contacten gelegd, er worden afspraken gemaakt. Precies het onderliggend doel van de bezoekgroep: mensen verbinden.”

Herman en Marian Gieske-Moison

2017 – nr. 5

Kom maar achterom, gebaart mijn gastheer als ik mijn fiets neerzet. Bij de keukendeur blaffen moeder en dochter hond mij tegemoet. Ze zijn van het ras Boerenfox. Zeer waaks. Een eigenschap die op de boerderij van Herman en Marian Gieske goed van pas komt.

Herman is een geboren en getogen Vijfhuizenenaar die zijn hele leven al op de Vijfhuizerdijk woont. In 1947 geboren op nummer 66 volgde 91, 93 en later nummer 95 waar hij samen met Marian nog steeds woont. Met vanuit de kamer een fantastisch uitzicht op Ringvaart, weilanden en eendenkooi.

Zeker vroeger was het een normale zaak dat een zoon het boerenbedrijf van zijn vader overnam. Bij Herman ging dat anders want zijn vader Henk was geen boer. Herman nam de boerderij, huisnummer 100, over van zijn ooms Piet en Dirk en zijn tante Lenie, alle drie ongehuwd. Dat was in mei 1977, vlak nadat hun eerste kind Anne-Marie geboren was. Zij zou gezelschap krijgen van Harmen en Sander.

Ondanks dat Herman na zijn schoolopleiding vertegenwoordiger werd in landbouwmachines, bleek hij toch boerenbloed te hebben. En juist dat kwam Marian die in januari 1972 met Herman trouwde, wel erg goed uit. Ze groeide weliswaar op in Haarlem- Oost, maar vond de stad maar niks. Het zal het Zeeuwse bloed van haar vader geweest zijn dat ze ruimte om zich heen wilde hebben. “Ik heb altijd gezegd dat ik trouw met een boer.

Maar ik had een bouwboer voor ogen en geen koeboer", zegt Marian met een schuin oog naar Herman als ze met de volgende ronde koffie komt aanlopen. "In onze verkeringstijd praatte hij al over een boerderij. En we waren amper getrouwd of we hadden naast ons huis op 91, gebouwd op turf, al een konijnenflat. Hokken boven en naast elkaar met in totaal wel honderd konijnen. Hokken die met kerst weer leeg waren." In mei vorig jaar is Herman met melken gestopt. Hij mist het nog steeds. Zijn medewerker gaf te kennen iets anders te gaan doen en alléén doorgaan was geen optie. Wel heeft hij nog ruim vijftig stuks jongvee in het land lopen. "Je moet wat om handen hebben, stilzitten is niet goed voor een mens", weet hij.

Smakelijk kan Herman vertellen over het Vijfhuizen van vroeger waar veel mensen bijnamen hadden. "Luie Gerrit, Jan de jood, Jaap de mollenvanger. Mijn ome Jaap, die er in het dorp om bekend stond uitstekend mollen te kunnen vangen.

De huidjes verkocht hij op de dinsdagse veemarkt in Purmerend. Jan Engele ging met hem mee. Ze maakten er altijd een leuk dagje van."

Het is zo'n zestig jaar geleden dat Herman misdienaar was bij pastoor van der Burg, maar het staat hem nog helder voor de geest: "In de sacristie hing een houten bord met daarop de dienbeurten. Als je een keer verzuimd had pakte de pastoor je bij je oor en kreeg je met dat bord een tik op je kop. Kijk hier staat je naam, zei hij dan." Een andere herinnering: "Meester Eradus had de gewoonte om met een liniaal op je handen te slaan als je zat te klieren. Een keer wachtte Jan Olsthoorn dat niet af en terwijl hij zei 'dag meester' stapte Jan voortijdig door het raam naar buiten."

Marian heeft als vrijwilliger een behoorlijk steentje bijgedragen aan de parochie. Ze gaf 12 jaar leiding aan de kinderwoorddiensten, was lid van het Liturgisch Beraad en heeft wel dertig jaar lang de bloemen verzorgd in de kerk. Totdat enkele jaren geleden haar rug haar verbood om te tillen. "Zeker in het begin was het een hele klus. De kerk werd toen veel uitbundiger van bloemen voorzien dan nu", kijkt Marian terug op het werk dat ze altijd met veel plezier en toewijding heeft gedaan.

Met een hoofd vol verhalen neem ik afscheid. Herman stopt mij een doos eieren in de hand. Uiteraard van eigen kippen.

Riek Teeuwen-Hoenderdos

2017 – nr. 4

“Heb je het al gezien”, vraagt Riek Teeuwen met de kruk van de keukendeur in haar hand. Ik draai me om en volg haar wijsvinger. Met ‘het’ bedoelt ze de Datura, vol grote gele bloemen die als trompetten de tuin in steken. “Van het voorjaar als klein plantje gekocht en moet je nu eens zien wat prachtig”, zegt ze met enige trots. De keukendeur, bij je burens ga je achterom. Nadeel is wel dat je dan de grote melkbus mist die op de bloembak bij de voordeur staat. Een dierbaar aandenken aan de tijd dat haar man Antoon melkboer was. Eerst met paard en wagen, later met een Volkswagenbus. De garagebox bij hun latere, fonkelnieuwe huis aan de Rowlandstraat dat zij op 3 september 1971 betrokken, werd magazijn. Kom daar vandaag-de-dag nog eens om. Antoon overleed in februari 2015. Bij zijn foto en het gedachteniskruisje uit de kerk brandt elke dag een kaars.

Zoals meerdere Vijfhuizenaren zijn ook Riek en Antoon begonnen op een woonark aan de Cruquiusdijk. En dat is al even geleden vertelt Riek, 82 inmiddels. “We zijn er komen wonen nadat we op 19 juni 1963 voor de kerk waren getrouwd. Een jaar eerder al waren we voor de wet getrouwd in de hoop voor een huurhuis in aanmerking te komen. Maar dat is nooit iets geworden.” In die tijd was het verplicht dat elke ark een naam had. Die van het jonge stel kreeg de naam ‘Rianto’, een samenvoeging van hun beider voornamen. Het naambord verhuisde mee.

Betrekkelijk snel gaat Riek – ‘ik kom van de Lie’- in de parochie vrijwilligerswerk doen. Het begint met handwerkles op de basisschool. Later wordt ze gevraagd voor de bezoegroep.

Riek zegt 'ja' en krijgt er geen spijt van. "Een gezellige groep, we konden goed met elkaar opschieten. Het bezoeken van zieke en oudere parochianen was heel dankbaar werk." Het zou er niet bij blijven want Riek steekt ook haar vinger op als er dames gevraagd worden om de kerk schoon te maken. Dertig jaar lang vormt ze een groepje met Riet Verbruggen en Ien de Koning. Zo'n acht jaar geleden stopte Ien ermee. "Op een gegeven moment zei ze 'ik loop tegen de tachtig en vind het welletjes'. Voor ons een mooi moment om ook de stofdoek in het mandje te laten. En ach, gezien onze leeftijd mocht dat ook wel, vonden Riet en ik."

Riek is bijzonder creatief. Les op school dus en ook gaf ze liefst tien jaar breiles en handwerkles op de ouderensoos in het dorps huis. Wie er altijd was: tante Da Stokman. Ze sloeg geen dinsdagmiddag over. Aan haar bewaart Riek een prachtige herinnering.

"Tante Da breide alleen maar sokken. En altijd legde ze na een half uurtje de pennen neer en zei: 'genoeg gedaan, nu gaan we over het dorp roddelen'. Het was altijd lachen. Tante Da wist alles over Vijfhuizen. Ondanks dat ze buiten het dorp op de kooiboerderij woonde." Nadat het clubje bij gebrek aan belangstelling was gestopt ging de bezige bij met een groepje vrouwen in De Luifel verjaardags – en andere kaarten maken. Ware kunstwerken waren het. Ze werden op de jaarmarkt verkocht.

Het kan niet uitblijven dat aan de grote tafel ook de Herbergmaaltijden ter sprake komen. Riek is er vanaf de allereerste keer bij en roemt het heerlijke eten dat de keukenbrigade steeds weer op tafel weet te brengen. "Bovendien is het altijd heel gezellig. Ik haal altijd Alie Blauwhof op en dan strijken we neer op onze vaste plek. Dat is in de loop van de jaren zo gegroeid.

Voortreffelijk eten, glaasje wijn erbij, van mij mag het nog heel lang doorgaan", zegt Riek die, trouwe kerkganger als ze is, nog even kwijt wil dat ze de viering om 11 uur te laat vindt. "Eer je thuis bent is de dag al half om. Tien uur vind ik een ideale tijd."

Frits Duker

2017 – nr. 3

Naast de voordeur een bordje met de tekst: 'Ici habite le meilleur papa de monde'. Ik schakel terug naar mijn mulotijd, heel lang geleden en kom tot de volgende vertaling: 'Hier woont de beste papa van de wereld'. Dan zwaait de deur open. "Leuk hè?" vraagt Frits die me naar het opschrift ziet kijken. "Weet je wat het betekent?" Mijn vertaling blijkt te kloppen. "Het bordje is een cadeautje van de kinderen", verklaart Frits. Terwijl ik m'n jas ophang denk ik dat het de ontvanger een fantastisch gevoel moet hebben gegeven toen hij de tekst voor het eerst las.

Frits dirigeert mij naar de grote tafel in de keuken met daarop een stapel aantekeningen voor het gesprek. De schoolmeester heeft zijn huiswerk goed gedaan. Terwijl hij koffie met warm appelgebak neerzet, begint Frits direct te vertellen. Dat hij in de krant een advertentie had gezien waarin een onderwijzer voor de St. Annaschool werd gevraagd. Van de school had hij nog nooit gehoord en Vijfhuizen zei hem ook niks. Samen met zijn vrouw Ank heeft hij op een zondagmiddag door de ramen van de school staan gluren. En schrok zich dood.

"Ik werkte op een moderne school in Schalkwijk en zag een ouwe troep van vier lokalen voor me. Toch heb ik gesolliciteerd. Bij de baan werd een huis aangeboden. Ideaal voor een gezin op een driekamerflat. De school namen we op de koop toe." Na een proefles wordt Frits aangenomen. 28 is hij. In juli 1966 komen de Dukers aan de d'Yserinckweg wonen. Eerst op 114. Een paar jaar later verkassen ze naar nummer 100. Dan stopt Frits met vertellen en laat weten: 'we gaan eerst gebak eten'. Of hij het nooit zou zeggen.

Als jong broekie wil Frits graag de nieuwe lesmethodes waarmee hij op de Huibersschool in Schalkwijk ervaring heeft opgedaan, hier introduceren. Maar hoofdonderwijzer Eradus wil er niks van weten. Frits komt voor een dilemma te staan. Hij kan zijn ei niet kwijt en wil niet blijven, maar weggaan betekent ook dat hij zijn huis kwijt is. Hij blijft. Eradus wordt ziek en overlijdt in maart 1968. Frits wordt benoemd tot hoofd. Ondanks dat hij pas dertig is.

Er is blijdschap omdat hij in Vijfhuizen kan blijven en ook omdat hij nu vernieuwingen in gang kan zetten. Er komen nieuwe taal - en rekenmethoden en ook wordt handenarbeid ingevoerd. De ouders vinden het prachtig. De school groeit en bloeit en in augustus 1969 krijgt de school er zijn 5^e klas bij. Bij gebrek aan een lokaal wordt lesgegeven op de koorzolder van de kerk. De ruimteproblemen worden groter en groter.

Toch zal het nog tot 6 januari 1975 duren eer dat aan de Baarsjesweg een nieuwe school met de naam Wildemanskruid in gebruik genomen kan worden. Frits: "Het bouwproces volgen en de opening van de school is het hoogtepunt van mijn onderwijzersloopbaan geweest."

Al vrij snel nadat Frits in augustus 1966 als onderwijzer is begonnen vraagt pastoor Umans hem een kinderkoor op te richten. "Ik ben altijd gek op muziek geweest en richt Jeugdkoor Vijfhuizen op. In korte tijd zijn er al 25 kinderen lid." Begin 1982 neemt koorlid Thérèse Stokman het dirigeerstokje over. Een mooi verhaal volgt. "Thérèse staat voor haar eerste kerstnachtviering als ze op 24 december belt met de mededeling dat ze op punt van bevallen staat. Of ik het maar wil overnemen. Natuurlijk heb ik dat gedaan en het ging goed." Zingen is zijn grootste hobby. Frits is lid geweest van het Feestweekkoor en het Gemengd Koor en zingt in de Gregoriaanse Cantorij. Maar ook de Vijfhuizense toneelclub, beeldhouwen, pianospelen en taalles geven aan vluchtelingen ontbreken niet aan het lijstje. Frits is een actief baasje geweest. "School, kerk, dorp, er is heel wat gebeurd in de 51 jaar dat we hier wonen. We zijn verankerd met het dorp. En dat terwijl een kennis ooit zei: 'Vijfhuizen is een gat. Daar hou je het hooguit een half jaar uit.' We wonen hier nog steeds met heel veel plezier."

Cees Willemse

2017 – nr. 2

“Kom binnen, trek je jas uit. Ik zal hem aan de kapstok hangen.” Cees Willemse toont zich een goede gastheer. Zijn vrouw Ria een goede gastvrouw trouwens. Zij komt net terug uit de winkel met iets lekkers bij zich voor bij de koffie. We gaan aan de grote tafel zitten. Dat schrijft en praat makkelijk en het geeft ook nog eens uitzicht op de prachtige achtertuin. Een paleistuin bijna. Het resultaat van hun beider hobby. Cees en Ria zijn graag buiten. Ook al omdat zij vinden dat ook oudere mensen in beweging moeten blijven. Ze hebben het zien gebeuren. “Veel mensen van onze leeftijd die naar een appartement zijn gegaan kwijnen er weg. Wij blijven hier wonen”, zegt Cees heel beslist.

Willemse. Een bekende naam in Vijfhuizen en in onze parochie. Eerst maar even uitpluizen hoe het zit. Cees: “Mijn opa woonde op de Vijfhuizerdijk en had een meelmaalterij. Later kwamen er diervoeders bij. Mijn neef Joop heeft er heel lang de scepter gezwaaid en nu staat diens zoon Paul aan het roer.” Cees herinnert zich dat het huis waar zijn grootouders en hun twaalf kinderen in woonden steeds verder naar achteren zakte doordat het huis niet onderheid was. Heien in de dijk mocht vroeger niet. Cees, zoon van Pauw Willemse, is een geboren en getogen Haarlemmer. Hij ging er naar de broedersschool in de Amsterdamstraat. Met na de lagere school de broedersopleiding in Maastricht. Tenminste, dat wilden zijn ouders graag. Maar Cees niet. Hij keek liever naar leuke meisjes. Het werd de ambachtsschool in Hoofddorp. “Het was kiezen tussen bouw en metaal. Ik had totaal geen idee wat de opleiding inhield.

Onderweg op de fiets heb ik knopen zitten tellen en kwam uit op metaal." Hij werd machinebankwerker. Zijn eerste werkgever was Fokker en Cees bouwde er mee aan de eerste F 27 Friendship. Het bewijs laat hij vol trots zien: een theelepeltje met de afbeelding van het vliegtuig en het jaartal 1958. Na vier jaar stapte Cees over naar machinebouwbedrijf Spaans in Hoofddorp waar hij liefst 42 jaar zou blijven.

School, sporten, kerk, dansles, in de jonge jaren van Cees en Ria was Nederland nog zwaar verzuild. Je bleef binnen je eigen veilige groep. Niet vreemd dus dat Cees bij TYBB voetbalde. En Ria er handbalde, samen met Agaath van Kesteren met wie ze heel veel later, maar nu als Agaath Timmer, in het Gemengd Koor van onze parochie zou zingen.

Het balletje bleef rollen en Ria en Cees begonnen elkaar zó leuk te vinden dat ze, om voor een huis in aanmerking te komen, op 18 oktober 1963 voor de ambtenaar van de burgerlijke stand stonden. Nadat ze in Haarlem een huis gevonden hadden, werd hun huwelijk in juli 1964 kerkelijk ingezegend. Nu waren ze écht getrouwd. Vijfhuizen kwam nadrukkelijk in beeld toen overbuurman Pieter Scheffer hen tipte dat aan de Mient woningen werden gebouwd. Cees kende Vijfhuizen. Familie woonde er en op de fiets naar de ambachtsschool en naar Spaans kwam hij dagelijks door het dorp. Een goeie tip, zo bleek. Ze verkochten hun huis en streken in 1982 neer in de Mient om 3 jaar later te verkassen naar de Groeneweg.

Grappig om te zien is dat ook Cees en Ria hun vaste plekje hebben in de kerk. Het is zo gegroeid zegt Cees die ook in de parochie vrijwilligerswerk niet uit de weg is gegaan. Hij is blij met Fons als pastor en hij is blij met de parochie als gemeenschap. "Het voelt als een warme jas. Mensen zien naar elkaar om. Ik heb het ervaren tijdens mijn ziekte. Steeds weer stonden er veel mensen voor me klaar en was er een oprechte en warme belangstelling. Ik ben er iedereen ontzettend dankbaar voor." Nadrukkelijk wil Cees ook kwijt blij te zijn met de ommezwaai van bisschop Punt. "Gelukkig niet meer van: zo gaan we het doen, maar zaken zijn bespreekbaar geworden en de basis heeft veel meer verantwoordelijkheid toegeschoven gekregen. Had de bisschop dat maar eerder gedaan. Dat had veel schapen gescheeld."

De engelen van het AugustinusNieuws

2017 - nr. 1

Deze aflevering van 'Op de koffie bij' is inmiddels nummer 25 in de rij en tegelijkertijd een heel bijzondere. Een jubileum voor de rubriek met daarin een afscheid van de gedreven vrijwilligers die middels stencilen, later - kopiëren- en binden en vergaren er voor hebben gezorgd dat AugustinusNieuws kon verschijnen. De meeste van hen zijn er tientallen jaren lang druk mee geweest. Nu het parochieblad met ingang van deze editie op een andere manier wordt gemaakt is aan dit onmisbare vrijwilligerswerk een einde gekomen.

Niet aan een keukentafel, maar aan een tafel in De Luifel tref ik de vrijwilligers die als waardering voor het werk dat zij hebben gedaan, onthaald worden op koffie met gebak. Voorzitter van het parochieteam Corina Klaver gaat met het heerlijk rond, pastor Fons Litjens bedankt Agnes Hoefsmit, Gré de Koning, Gerda Olsthoorn, Joke Post, Miek van der Putten, Atie van der Raadt, Joke Romeijn, Simone Stokman en Aad Wennekers voor hun jarenlange inzet. Een groep waarvan je amper iets merkte, behalve dan dat jaar in jaar uit het parochieblad exact op de juiste tijd klaar lag om bezorgd te worden.

Boven de koffie komen de verhalen als vanzelf los nadat pastor Fons Litjens een voorzetje heeft gegeven over de herrie die de oude nietmachine maakte. Het dreunde dusdanig door de pastorie dat hij precies wist of de productie van het nieuwe blad op schema lag.

Het langst van allemaal heeft Agnes Hoefsmit de trap naar boven beklommen. Liefst 33 jaar om precies te zijn. Ze begon, samen met Nel Spaans, in een tijd dat er nog gestencild werd.

Ge-sten-cild. Het lijkt van een andere planeet te komen. Bloed, zweet en tranen. “Maar zolang je het leuk vind ga je door en ik vond het leuk. Eerst met Nel en na haar overlijden met Simone. De ouwe stencilmachine had nog al eens kuren met zwarte vingers tot gevolg. De latere copyprinter werkte een stuk prettiger. Behalve wanneer er vanwege verkeerde zuinigheid, verkeerde inkt was besteld.” Gelach klinkt.

Aad Wennekers maakte dertig jaar lang deel uit van de bind- en vergaargroep. Naast het schoonmaken van de kerk voor haar een prima mogelijkheid om nieuwe mensen te leren kennen nadat ze in de parochie was komen wonen.

“Ik had gedacht dat we na het schoonmaken een bakkie koffie gingen drinken zodat ik mensen kon spreken, maar nee, iedereen ging gelijk naar huis.” De naam Henny van Bentem valt. “Ze heeft heel veel vrijwilligerswerk gedaan en kende heel veel mensen.

Handig voor als de nietjes op waren. Dan leende Henny ze bij DSOV.” Maar er werd meer gedaan. Vraag maar aan Gré en Miek. Zij hebben in de pastorie zelfs nog kamers behangen. “We waren net klaar toen pastor Nagel kwam vragen hoe het behang af te soppen was. We snapten er niks van.”

Netty Paardekooper - Van Winden

2017 nr 408

“Kom gauw binnen. Het is koud buiten”, zegt Netty in de deuropening. De thermometer wijst min 5 aan. Terwijl Netty mijn jack over een hangertje laat vallen, valt mijn oog op een prachtige speculaasplank. “Die heeft Theo nog gebruikt in de bakkerij. Het is een dierbare herinnering aan die mooie maar ook drukke tijd”, laat de gastvrouw weten die voorstelt om aan de grote tafel te gaan zitten én om gelijk maar aan de koffie te gaan. “Want daar kom je toch ook voor?” klinkt het al uit de keuken. De grote woonkamer van het huis dat de familie Paardekooper in 1981/1982 aan de Cruquiusdijk liet bouwen biedt een winters uitzicht op de Ringvaart. Een prachtige stek.

Zeg ‘Paardekooper’ en half Vijfhuizen verbindt er direct de gelijknamige brood- en banketbakkerij aan de Kromme Spieringweg aan. Ook al staat inmiddels de tweede generatie van opvolger Dijkzeul aan de deegmachine. Dertig jaar lang zorgde de amicale Theo voor het dagelijks brood. Hij kocht in 1960 de zaak van bakker Jan van Dorp, maar voordat hij zijn handtekening onder het koopcontract zette had Theo hem wel gevraagd of het zin zou hebben om als katholieke bakker in Vijfhuizen te beginnen. De verzuiling immers vierde hoogtij. Brood en andere levensbehoeften kocht je zoveel mogelijk bij geloofsgenoten. Het is ook de tijd dat de kerk nog een machtig instituut was en het woord van de pastoor bijna heilig. Op 27 augustus 1960 ging de winkel open, de trouwdag van Netty en Theo was op 30 augustus. Netty weet het nog goed.

“We hebben aan de pastoor van onze parochie in Voorschoten gevraagd of het bezwaarlijk was als wij die paar nachten vóór ons trouwen in ons nieuwe huis zouden gaan slapen. Niet doen, zei hij. Dan gaat de romantiek er van af. En dat was het. We hebben ons eraan gehouden.”

Wat Netty zich herinnert is dat zij en Theo in Vijfhuizen een ouderwets aandoend kerkgebouw aantreffen. “Veel zwart en tierlantijntjes en wat ons opviel was dat de mannen en de vrouwen gescheiden zaten. Dat was ik in Voorschoten niet gewend. En dus gingen wij ook hier naast elkaar zitten”, vertelt Netty. “Al heel snel kwam kerkmeester A.P. Stokman zeggen dat er plaatsen waren vrijgekomen en dat we konden mee loten. De volgende dag al meldde hij dat we waren ingeloot. Anders gezegd: of we maar zo vriendelijk wilden zijn om gescheiden te gaan zitten. We hebben er geen punt van gemaakt. Als beginnend bakker moet je immers ook aan je klandizie denken.”

Na dertig jaar hard werken en met slechts drie weken verzuim vanwege een eigenwijze blindedarm, verkocht Theo in 1990 de zaak aan Hans Dijkzeul. 57 was hij toen. Er brak een compleet andere tijd aan. Theo thuis, met zijn krant en met zijn pantoffels. Dat ging kriebelen bij Netty. “Op een dag zeg ik tegen hem ‘moet jij zo tachtig worden? Laten we gaan bridgen’. Dat gingen we doen in Spaardam. Korte tijd later, in januari 1992, richtte hij samen met een aantal andere mensen Bridgeclub Vijfhuizen op.” Het was slechts het begin van een leven vol vrijwilligerswerk.

Door allebei. Theo was net gestopt toen Netty op verzoek van Truus Jansen op het Dameskoor kwam en pastor Jan Woolderink vrijwilligers zocht om de kerk en alle bijgebouwen aan de buitenkant te schilderen. Netty: “Wij hebben onze vinger opgestoken zijn samen twee jaar lang, twee dagen in de week, druk geweest met schuren, plamuren en schilderen.” Maar daar bleef het niet bij. Vijf jaar is Netty de zorgzame beheerder van De Luifel geweest, kwam het Gemengd Koor versterken en is oma van vier kleinkinderen. De 82-jarige heeft nog steeds een druk leven. En een prachtige levenswijsheid. “Tijd is prioriteit. Het is maar net waar je je voor in wil zetten.”

Annie Ligtenberg-van Leemput

2016 nr. 407

Naast de voordeur is in de muur een gedenksteen gemetseld. Die eraan herinnert dat Rob Ligtenberg, oud 3 jaar, op 12 juli 1966 deze eerste steen heeft gelegd. Niet dat veel mensen dat zullen zien want bij Annie Ligtenberg ga je gewoon achterom. De steen zal wel gespreksstof opleveren verwacht ik zo en dat komt uit. Want nadat Annie uitnodigend heeft gezegd 'ga lekker zitten dan schenk ik koffie in' steekt ze al snel van wal. Over dat ze haar stoel zó heeft neergezet dat ze een prachtig uitzicht heeft over de wat ze noemt 'prachtig opgeknapt' onderwijzerswoning naast het dorps huis en het pleintje met het Prikkerbeeld. Bij de feestelijke ingebruikname op 31 mei van dit jaar was ze een van de vier Vijfhuizenaren die de bankjes mochten 'inwijden'. En natuurlijk over het prachtige skûtsje 'Nooit Volmaakt' waarvan twee grote foto's in de woonkamer een ereplaats hebben. "Vind je het geen toepasselijke naam? De schipper is nooit volmaakt, het leven ook niet. Wat is nou wel volmaakt?" geeft ze zelf het antwoord. Het prachtige schip dat elk jaar graag door sinterklaas wordt gebruikt bij zijn intocht in Vijfhuizen, is liefst 106 jaar oud. "Toen ik, zes jaar geleden, tachtig werd was de boot precies een eeuw oud. We hebben het groots gevierd", straalt Annie die dolblij is dat het schip, door haar man Leo met veel liefde gerestaureerd, nog in de familie is. Zoon Rob, net zo gek met het schip als zijn vader, vaart ermee en neemt 's zomers vaak zijn moeder mee.

Annie vraagt zich af of er nog mensen zijn die weten dat er aan de Kruisweg in Hoofddorp een zuurkoolfabriek heeft gestaan.

In een van de huisjes vlakbij, op de plek waar nu de Burgemeester Pabstlaan is, woonde de Van Leemputts. In de Hongerwinter kreeg zij als buurjongen ene Leo Ligtenberg. "Hij woonde in Rotterdam en kwam via de kerk naar hier om aan te sterken. Vanaf de eerste dag waren we goede maatjes.

Toen Leo mij vroeg met hem mee te gaan naar een bruiloft zei ik 'goed, maar alleen voor dat feest'. Het is anders uitgepakt. Eind 1957 zijn we voor de wet getrouwd en op 4 januari 1958 voor de kerk." Ze kregen zes kinderen, drie jongens en drie meisjes. "Ook dat was vakmanschap", schatert de vrouw van de aannemer die over gouden handen beschikte. Die de twee oude dubbele huisjes aan de Kromme Spieringweg schuin tegenover de slager kocht, sloopte en eigenhandig een nieuw huis bouwde. Annie woont er nog steeds. In die periode heeft het gezin een poos gewoond in de boerderij van 'Rooie Verbruggen' aan het Kerklaantje, precies tegenover Jan Engele. Een prachtige anekdote volgt. "Er was een kip achtergebleven. Dat beest tikte elke morgen tegen het raam. Ik liet haar binnen en dan liep mevrouw door naar de linnenkast waarin ze een ei legde. Daarna wandelde ze weer naar buiten."

De ene herinnering na de andere volgt en als dan ook nog eens Annie's oudste zoon Wim – in de jaren '60 nog misdienaar geweest bij pastoor Umans - binnenkomt ben ik blij dat ik een reservepen bij me heb. Leo, uitvinder van een revolutionaire methode om holle scheepsmasten sterker en veerkrachtiger te maken, heeft samen met Jan Hendriks en John Schwencke in het kerkbestuur gezeten en was ook de man die in 1970 De Luifel heeft gebouwd.

Nog een mooi verhaal: al heel snel ging er de nieuw gelegde parketvloer 'werken'. Foutje, bedankt.

Met veel verstand van hout repareerde Leo de zaak en als dank legde Bruynzeel een parketvloer in zijn woonkamer. Nu wél goed, want de vloer ligt er nog steeds.

Terug naar vandaag. Annie is een fan van de herbergmaaltijden en van koffiedrinken na de vieringen die wat haar betreft om 11 uur mogen beginnen. "Half tien is wel erg vroeg." De plannen voor een ringleiding in de kerk juicht ze toe. En verder? "We hebben een prettige en gemoedelijke parochie. Ik voel me er thuis."

Ton Overgaag

2016 nr. 406

Bij de voordeur ligt een mat met het woord Welcome. Dat voelt goed. Als ik op de bel druk hoop ik dat Ton zijn belofte heeft waargemaakt. Bij het maken van de afspraak immers beloofde hij spontaan te zullen zorgen voor pindakoeken bij de koffie. Uit ervaring weet hij dat ik daar gek op ben. We gaan zitten aan de grote tafel in de uitbouw van de woonkamer. Het weelderig groen in de achtertuin laat net een stukje van het rode pannendak van de kerk zien. Het gebouw dat een belangrijke rol in het leven van Ton Overgaag speelt.

Als we aan de koffie – mét een pindakoek – zitten komt het gesprek al snel op het alleraardigst boekwerkje dat Ton mij een paar dagen voor het interview ter inzage heeft gegeven. Een beetje journalist bereidt zich goed voor, had hij lachend gezegd. Het 60-pagina's dikke boekje is verschenen in september 2012 en draagt de titel 'Het leven van Ton Overgaag'. Geschreven door zijn oudste dochter Annuska die hiermee een ontroerend mooi inkijkje geeft in het leven van haar vader die op 21 september 1949 in Wassenaar wordt geboren in het bakkersgezin van Aad en Leny Overgaag. Als Ton in de derde klas van de lagere school zit wordt hij misdienaar. "Je ging naar het zangkoor of je werd misdienaar." Annuska beschrijft in het boekje dat haar vader na de lagere school naar de HBS in Leiden gaat. Op de fiets. In weer en wind (toen dus al). En dat hij priester wilde worden. Zeer tot zijn spijt lukt de gymnasiumstudie niet. Ton zet het priesterschap uit zijn hoofd, gaat werken en 's avonds studeren en kiest voor een gezin en kinderen. Die zouden er komen en keurig verdeeld: drie jongens en drie meisjes.

Vijfhuizen komt in beeld als Ton in oktober 1982 gaat werken bij het Waterbedrijf Haarlem. Het gezin woont in Pijnacker en Ton gaat dagelijks met de trein heen en weer. Dat is hij gauw zat.

Hij wil dichterbij zijn werk wonen. Hoofddorp wordt afgekeurd. Als ze het huis aan de Mient zien zijn Ton en zijn vrouw José direct verkocht. Ze komen er in februari 1983 wonen. Het is de tijd dat Nico Kuiper in Vijfhuizen pastor is. Ton ervaart een cultuurschok. "Een pastor, getrouwd, die voorgaat in woord-communievieringen. Het was helemaal nieuw voor mij. Ik was niets anders gewend dan eucharistievieringen. Het voelde destijds aan als tweede keus, nu al lang niet meer. In de loop van de jaren ben ik gaan beseffen dat het in werkelijkheid gaat om het samen vieren met elkaar, om het bij elkaar komen. De vorm maakt niet uit."

Al snel raakt het gezin Overgaag betrokken bij de parochie. De kinderen zingen in het jeugdkoor, Ton en José zetten in 1987 hun deur open voor het gastouderproject dat jongeren voorbereidt op het Vormsel en Ton wordt in 1992 lid van de liturgiegroep om een jaar later de 2-jarige toerustingscursus voor vrijwilligers in het pastoraat te gaan volgen. Het gaf hem de mogelijkheid voor te gaan in vieringen. "Dat zat steeds in mijn achterhoofd. Tine van Baarsen ging wel eens voor en Piet Blom ook. Het leek mij geweldig om te doen. Het mooie was dat het vanuit het bisdom werd gestimuleerd. We zijn nu twintig jaar verder en nu mag het voorgaan in woord-communievieringen ineens niet meer. Wie het snapt mag het zeggen."

In september 1995 wordt Ton lid van het parochiebestuur. Met in zijn portefeuille, hoe kan het anders, liturgie. Hans van Maris is voorzitter, Ben Calvelage penningmeester, Ton Mesman secretaris. De andere leden zijn Tonia Zwart en Rie Willemse die tevens notuliste is. Ton moet er zelf om lachen als hij zegt: "Je zit er in en je komt er nooit meer uit. Maar dat wil ik ook niet. Ik vind het veel te leuk om overal bij betrokken te zijn." Het komt daarom goed uit dat hij ook in het bestuur van het Rode Kruis en de dorpsvereniging zit en binnen de parochie het gezicht is van de Missie-Ontwikkeling-Vrede (MOV)-groep en lid van de Parochiële Charitas Instelling (PCI). En dat hij de parochie vertegenwoordigt in het bestuur van de Personele Unie (PU), lid is van de pastoraatsgroep van de PU en zingt in de Gregoriaanse Cantorij en het Vijfhuizense shantykoor. En onlangs secretaris is geworden van het Luchthavenpastoraat op Schiphol.

Zijn grote inzet voor de samenleving is ook koning Willem-Alexander niet onopgemerkt gebleven. Reden voor ons staatshoofd om Ton in april van dit jaar te benoemen tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau. En dan is Ton ook nog eens trotse opa van tien kleinkinderen. Hij noemt het 'een zaligheid' dat ze allemaal op fietsafstand wonen.

Als gevolg van reorganisaties is Ton in april 2007 gestopt met werken. 57 was hij en hij had er veertig jaar opzitten. Ook om regelmaat in zijn leven te houden is hij in september van dat jaar begonnen aan de vierjarige studie theologie aan de Fontyn Hogeschool in Amsterdam. Natuurlijk ging hij op de fiets. De studie bood hem de mogelijkheid diaken te worden. "Maar dat zag ik niet zo zitten. Pragmaticus als ik ben bleef ik mij veel liever aan de basis inzetten voor kerk en parochie, een belangrijk onderdeel van mijn leven." Ton, nog steeds lid van het parochiebestuur, volgt in februari 2012 Corry Brocke op als vice-voorzitter. Om het te checken rent hij naar boven om een ordner te halen.

Voor mij een prima gelegenheid eens goed rond te kijken. Ik mis in huize Overgaag iets: een kapstok waar de enorme hoeveelheid petten die Ton draagt aan opgehangen kunnen worden.

Ton blijft voorzitter tot afgelopen zomer. Hij is blij dat hij juist het stokje heeft kunnen overdragen aan Corina Klaver. "Iemand van een jongere generatie, dat is heel goed. Corina is reuze enthousiast en zal voor nieuw elan zorgen", weet Ton. Eén taak minder. Het geeft hem een beetje lucht maar er blijft genoeg te doen. De Personele Unie, van start gegaan in mei 2014, slokt de nodige tijd op. Ton noemt het samenwerkingsverband 'een vorm van noodzakelijkheid'. Hij zegt: "Heel nadrukkelijk wordt de wens geuit om de vieringen, in welke vorm ook, in de eigen parochie te houden. De eigen kerkplek zolang mogelijk openhouden, we moeten er met z'n allen voor strijden."

Corina Klaver

2016 nr. 205

“Welkom in mijn huisje”, klinkt het als de deur openzwaait. Direct daarna stelt Corina voor om eerst maar even het balkon van haar appartement op de elfde verdieping van het gebouw aan de Ierlandstraat in Schalkwijk op te gaan en te genieten van het uitzicht. Haar ervaring is dat de visite de koffie koud laat worden. Met plezier volg ik haar advies op en kijk mijn ogen uit. Wat een fabelachtig mooi uitzicht op een groene omgeving. “Wie kan zeggen dat ie op twee Bavo’s uitkijkt”, wijst Corina over Haarlem. Zandvoort, Hillegom, Hoofddorp, Schiphol en de Big Spotters Hill, alles is duidelijk herkenbaar. “Zie je daar de watertoren van Heemstede?” Ik volg haar vinger. “En een beetje naar links, net boven de bomen uit, zie het koepeltje van College Hageveld. Het is het eerste waar ik ’s morgens naar kijk. Verbeeld je dat het weg zou zijn, dan fiets ik er voor niks heen”, lacht Corina die sinds 2002 docent Natuurkunde is op deze school. En dat terwijl ze altijd had geroepen dat ze nooit het onderwijs in zou gaan. “Maar toen ik tijdens mijn studie aan de VU bijles ging geven en er aardigheid in begon te krijgen vond ik dat ik er iets mee moest doen.” Ze geeft les op de school waar haar vader leraar Scheikunde is geweest. “Het leuke is dat ik nu collega’s heb die nog van hem les hebben gehad.”

In de voetsporen van vader Henk en moeder Marianne werd ook Corina actief in de parochie. Misdienaar en zingen in het Jejokoor van Thérèse Stokman. Vertrouwd als ze was geworden met liturgie en koorliederen stapte Corina op een mooie dag op Dirk van der Eerden af. En weet nog precies wat ze vroeg. “Dirk, ik ben nu 18 en dus volwassen.

Ik ben gestopt als misdienaar en wil graag op het Gemengd Koor. Wat Dirk zei? Hij vond het geweldig en zette me vooraan in de hoop hierdoor meer jonge mensen te trekken. Maar dat is er helaas niet van gekomen.” Corina lacht: “Weet je dat ik het enige koorlid ben dat jonger is dan het koor zelf?” Een aantal jaren later werd ze tevens lid van het dameskoor. Daarna kwamen daar ook nog eens de liturgiegroep en de pastoraatsgroep bij.

Corina is bekend in de parochie en veel mensen kennen haar. Mede daardoor verzocht pastor Fons Litjens haar eind vorig jaar te willen nadenken over het voorzitterschap van het parochieteam. Dit ter opvolging van Ton Overgaag. Corina bekent dat ze het een hele eer vond. “Fons heeft het gevraagd omdat hij meende dat ik het zou kunnen. Ik heb ‘ja’ gezegd en dat terwijl ik mij ooit had bedacht pas in het bestuur te gaan als ik vijftig was. Van de andere kant, ik ben nu 37. Ik wil niet nog 13 jaar wachten want wie zegt mij of en wat er dan te besturen valt. Er is anno 2016 veel te doen. Blij ben ik dat Ton heeft aangegeven nog twee jaar in het bestuur te willen blijven. Het is fijn om op hem te kunnen terugvallen.

“In haar werk heeft Corina ervaring opgedaan hoe je nieuwe ideeën op tafel krijgt. Het kan haar goed van pas komen. “Ik vind het prettig om mee te denken en zaken richting te geven in plaats van alleen maar te volgen”, bekent ze.

“We hebben een fijn en hardwerkend team en ik hoop voor nieuw elan te kunnen zorgen. Het antwoord te vinden bij voorbeeld op de vraag hoe je jonge mensen weer warm krijgt voor de parochie. Nu mis ik mijn generatie in de kerk.”

De nieuwe voorzitter van het parochieteam ziet dat er veel enthousiasme is bij de mensen die nu komen en kan zich niet voorstellen dat alles in het niets verdwijnt. “Ik vertrouw er op dat er voor de broodnodige inspiratie een beetje hulp van boven komt. Dat betekent niet dat je moet gaan zitten wachten op een Goddelijke powerpoint-presentatie. We moeten zelf voorwaarden scheppen. De Geest moet dan de rest maar doen.”

Ton Doeswijk

2016 nr. 404

Dat is nou nog eens boffen. Na een ferme stap over de natgeboende stoep en een blik op de grote en prachtige achtertuin nemen we plaats aan de grote tafel. Ton zit tegenover mij. Al heel snel komt zijn vrouw Ada de kamer binnen met koffie en een doos gebak. Wat blijkt: de afspraak is precies op hun trouwdag: 10 juni. Op 9 juni 1965 getrouwd voor de wet, een dag later voor de kerk. En die datum houden ze aan als hun trouwdag. De vraag hoe ze elkaar hebben leren kennen kan niet uitblijven. Het antwoord is verbijsterend eenvoudig: op een dansavondje bij Schröder in Haarlem, een dansschool die in deze regio met name in de vorige eeuw, bekend stond als 'erkend datingbureau'. Ton van de Bennebroekerdijk net buiten Cruquius en Ada een volbloed Haarlemse Mug. Het klikte en dat doet het na al die jaren nog steeds.

Hoewel Vijfhuizen begin jaren '60 nog niet veel voorstelt lijkt het Ton en Ada wel wat er te gaan wonen. Ze zijn er redelijk bekend doordat Ada's zus Tine – getrouwd met Ben Geerdink – er woont. Het plan is zelf een huis te bouwen. Voor Ton die de timmer- en metselopleiding heeft doorlopen en bovendien twee gouden handen heeft, moet dat geen probleem zijn. Probleem is wel aan een stukje grond te komen. "De nodige keren met ambtenaren gesproken, maar dat schoot niet op. Toen maar eens bij de burgemeester op de koffie en dat had meer succes", lacht Ton. "Uiteindelijk konden we het perceel op de hoek van de Herenweg en de d'Yserinckweg kopen." Ada komt met een fotoalbum en wijst op een foto. '1^e paal geslagen op 2 april 1964'.

De bouw verloopt voorspoedig. Het huis is op tijd klaar. Maar dan. Als het jonge stel na de bruiloft hun nestje betreedt blijkt er geen stroom te zijn. Wel is er bouwstroom.

Met zijn trouwhoed op gaat Ton aan het werk. "In het stikkedonker sta ik in het kastje te pielen om een verbinding te maken. Ineens is er een steekvlam en is het helemaal gedaan." Ada zag wel voordelen. "Gelukkig hadden we kaarsen en zo werd het nog erg romantisch."

Nadat Ton in 1968 verzekeringsagent was geworden had hij kantoorruimte nodig. Dat betekende verhuizen. En wéér veel zelf doen aangezien ze het huis aan Nes 9 casco hadden laten bouwen. Hun eerste huis werd verkocht aan Jaap Zuurbier die het de naam 'de Pauw' gaf. Een bouwkeet achter in de tuin werd in de zomer van '69 hun nieuwe onderkomen. "Saai was het er niet", vertelt Ada bij een nieuw rondje koffie. "Ook al niet omdat in die keet ons eerste kind werd geboren. Sinterklaas 1970 betrokken we het huis. Het was nog lang niet klaar maar Ton kon de bouwkeet goed verkopen en het geld konden we uitstekend gebruiken."

Het komt pastoor Arie Umans ook ter ore dat Ton zo handig is en hij weet hem te strikken naast de kerk een garage te bouwen voor zijn auto. "Natuurlijk mocht het, pastoor eigen, niet al te veel kosten en zwager Ben Geerdink en ik bouwden in '66-'67 de garage." Beiden zijn ook nauw betrokken bij de succesvolle kerkeveiling die op 28 oktober 1988 wordt gehouden en ruim 20.000 gulden opbrengt voor renovatie van de kerk.

Ada en Ton kochten op de veiling een rondvlucht. "Hadden we het maar niet gedaan. Het was één en al turbulentie. Als er een halte was geweest onderweg was ik uitgestapt", vergeet Ton nooit meer.

De 65+dag in het najaar slaan ze nooit over. De goede verzorging en de gezelligheid, Ton en Ada genieten ervan. Daarom ook zijn ze trouwe bezoekers van de Herbergmaaltijden. "Het is echt een avondje uit en het eten dat de kookstaf onder leiding van Ans de Koning op tafel tovert is altijd perfect." Ton noemde 'zijn' garage. Hij zegt: "Vanwege mogelijke ontwikkelingen gaat hij misschien wel tegen de vlakte. Ik ben heel benieuwd wat er in de nabije toekomst met de tuin en de gebouwen gaat gebeuren."

Marina Kuiper

2016 nr. 403

De koffie moet wel verdiend worden deze keer, want aan het gesprek gaat een fietstocht naar Zwanenburg vooraf. De zon schijnt, de vogels fluiten, de natuur komt tot leven. Het ritje op het stalen ros is geen straf. Integendeel.

Op de keukentafel een stapeltje partituren van liederen die het koor nog voor de kiezen gaat krijgen. Niet vreemd als je bedenkt dat je tegenover de dirigent van Het Dameskoor zit, het koor dat met Pinksteren het 40-jarig bestaan viert. Een echte naam voor de zanggroep, het is er nooit van gekomen. Bij het 25-jarig bestaan is er wel over nagedacht, maar een leuke naam werd niet gevonden, dus werd het maar zo gelaten. "Ons koor is bekend genoeg. Als we elders gaan zingen wordt gesproken van Dameskoor Vijfhuizen. Kortweg DKV", lacht Marina om vervolgens met een reuze stap terug te gaan naar de zomer van 1976. Het gezin Kuiper bewoont de pastorie, echtgenoot Nico is catecheet in het dekenaat, Jan Suidgeest is pastor. Beiden zijn enthousiast over de door het bisdom ingezette liturgievernieuwing, met in Haarlemmermeer deken Kas als grote motor. Pastor Suidgeest is de 'ingevlogen' broodkoren zat. Reden voor Nico, die als jonge kapelaan in Heerhugowaard al (en later samen met Marina) de omwenteling naar Nederlandstalige kerkliederen handen en voeten gaf, een dameskoor op te richten.

Om aan leden te komen gooit hij al zijn charmes in de strijd. En met succes, want ook bij het twee jaar daarvoor opgerichte Gemengd Koor weet Nico dames te strikken. Zijn eigen vrouw en Truus Jansen, die beiden nog steeds in deze twee koren zingen, zijn er een goed voorbeeld van. Het zijn nog de enige twee die er vanaf de oprichting bij zijn.

Maar dan. Nico wordt benoemd tot pastor van de St. Augustinusparochie. Voorgaan en dirigeren gaat niet samen en 'dus' vraagt hij Marina te willen 'zwaaien' totdat er een ander is gevonden. Marina: "Nico leerde mij hoe ik een driekwartsmaat en een vierkwartsmaat moest slaan. Ik vond dirigeren leuk en voelde direct dat ik wel zou blijven hangen. Op een dirigentencursus leerde ik de fijne kneepjes." Er komt geen ander want Marina blijft en gaat het leiden van haar koor steeds leuker vinden. Inmiddels voert ze de titel van dirigent al 37 jaar en wat haar betreft komen er nog de nodige jaren bij. Het koor heeft geen bestuur. Bewust niet. "We doen het met z'n allen en er is voldoende overleg. Zoals in de tekstgroep waar aan de hand van de lezingen de liederen worden uitgekozen. Koorleden en ook ikzelf zorgen voor nieuwe liederen om het repertoire steeds te vernieuwen." Maar ook zegt ze: "Ik word er verdrietig van als ik zie wat toen mogelijk was en nu niet meer."

Zingen en bijpraten "want het blijven vrouwen hè", het is al 40 jaar een gouden formule. De parochie kan trots zijn op dit koor dat op een steeds hoger plan komt. "Zingen is ook een kwestie van durven. 'Straks gaat het goed zeg ik altijd' en het komt altijd goed. Hoe vaker je herhaalt, hoe onzekerder het koor wordt." De zangtechniek neemt Janine van Nimwegen voor haar rekening. "En dat doet ze fantastisch", weet Marina. "Haar stemoefeningen zijn leerzaam én onmisbaar en als ik terugkijk besef ik dat ons koor, mede door haar inzet, grote stappen heeft gemaakt.

Haár sterke kant is de techniek, die van mij de tekst. We vullen elkaar prima aan."

Dirigent en koor. Voor Marina een twee-eenheid. "De dames krijgen niet voor niks af en toe een presentje. Ik geniet van hun inzet, van hun enthousiasme en van hun belangstelling voor elkaar. Dirigent zijn van dit koor, het is een feest."

De jubileumviering begint om 10 uur. Na de feestelijke koffie na afloop van de viering gaan de dames op stap. Zonder mannen.

Op een paar geluksvogels na.

“Koffie zeker?” vraagt Nettie als we de gezellig ingerichte kamer binnenlopen. Om er gastvrij op te laten volgen: “Als het gesprek lang duurt kun je straks ook een boterham krijgen hoor.” Het is Nettie Kester-van der Maarel ten voeten uit.

Ze houdt van gezelligheid, ze houdt van mensen om zich heen. Daarom kon Nettie, opgegroeid in een drukke winkelstraat in Pijnaker, slecht wennen op de boerderij in Abswoude. De hoeve van de Kesters waar ze ging wonen nadat ze in 1966 met haar Tom getrouwd was.

“De boerderij met melkvee lag een beetje achteraf. Het uitzicht aan de voorkant bestond uit twee hooibergen, aan de achterkant keken wij uit op een grote mesthoop. Toen bekend werd dat wij weg moesten vanwege uitbreiding van Delft heb ik tegen Tom gezegd dat de uitgestrekte Flevopolder geen optie was. Ik wilde weleens mensen om me heen hebben.” Het werd de Cornelia’s Hoeve aan de Kromme Spieringweg in Vijfhuizen, de boerderij van Niek Stokman die te koop stond omdat hij geen opvolgers had. Het was Nieks vader ‘A.P’, zo werd hij aangeduid, die op zondag het weiland naast de boerderij aan het net opgerichte DSOV ter beschikking stelde. Voetballen op het Bullekampje kon pas wanneer de koeienvlaaien waren opgeruimd.

Tom, Nettie en hun drie kinderen Mathilde, Annet en Joke betrokken op 23 mei 1973 de boerderij. “We voelden ons hier direct thuis” zegt Nettie als ze de koekschaal nog eens presenteert. “Iedereen zwaaide naar ons.

Heerlijk, mensen om ons heen en een prachtig uitzicht. Aan de voorkant de eeuwenoude eendenkooi en aan de achterkant weilanden met koeien. Een fijn dorp om een nieuw bestaan op te bouwen, vonden we.”

Tom, met veel bestuurlijke ervaring, wordt na een aantal jaren lid van het parochiebestuur en van het bestuur van de dorpsvereniging.

Nettie laat zich al heel snel door Corrie Vastenhout strikken om vrijwilligerswerk voor de parochie te gaan doen. “We zoeken mensen om de kerk schoon te houden, zei ze. Ik heb ja gezegd. Een prima keuze want ik heb daardoor veel mensen leren kennen.” En hoe gaat dat met vrijwilligerswerk? Van het een komt het ander. Zo ook bij Nettie. Ze wordt lector en vindt het nog steeds heel jammer dat ze er twee jaar geleden als gevolg van een herseninfarct mee moest stoppen. Ook wordt ze lid van de bezoekgroep. Er komt een foto op tafel met daarop acht lachende gastdames. ‘De eerste bejaardendag, 3 november 1994’ staat op de achterkant. “Tjeetje, ben ik er al zólang bij?” lacht Nettie. “Het is ontzettend leuk werk en het wordt bijzonder gewaardeerd. Je bouwt een band op met de mensen. Ik ben nu 71 maar wil nog niet stoppen. Ik kan het nog niet missen. Wij doen het werk met z’n vijven. Een fantastische groep, maar wat jong bloed erbij zou geen kwaad kunnen.”

Alles wordt anders als Tom in maart 1999 overlijdt. De koeien moeten weg, Nettie valt in een diep gat. Maar knokt zich eruit. Ze wordt lid van de jeu- de-boulesvereniging in Lijnden.

“Dat zouden we doen als Tom klaar was met werken. Ik belde voor informatie op een dag dat het regende. En kreeg te horen dat ze gewoon aan het spelen waren. Het was taal naar mijn hart.”

Nettie ontmoet er Adri Spanjer en er ontstaat een vriendschap die nooit meer overgaat.

In oktober 2007 vertrekt Nettie van de boerderij, maar blijft in Vijfhuizen wonen en blijft een betrokken parochiaan. Ook al mist ze op zondag na de viering het koekje bij de koffie. Het kan erger: “Dat er op bepaalde belangrijke dagen geen viering is in mijn eigen kerk vind ik treurig. Het is het begin van het einde. Evenals het door het bisdom steeds naar voren schuiven van priesters ten koste van diakens en pastoraal werkers. Alsof die geen inspirerende vieringen kunnen verzorgen en de sacramenten kunnen delen. Waar gaan we naar toe, vraag ik me wel eens af.”

Frans Witteman

2016 nr. 401

Woensdag 16 december komen wij tweeën precies tegelijk om 10 uur aan bij de voordeur en Frans zegt op zijn 'Frans'... "zo hebben jullie dat afgesproken"? De toon is gelijk gezet. De koffie staat al voor ons klaar met een heerlijk stuk cake dat door zijn vrouw Trudy is gebakken.

De kamer was al in kerstsfeer en wat ons opviel was de grote kerststal. Frans vertelde vol trots dat zijn vader die zelf gemaakt had in 1941. De beeldjes die er nu in staan heeft hij veel later gekocht maar zijn precies dezelfde als toen; de oorspronkelijke beeldjes zijn namelijk naar zijn broer gegaan. De kerststal is een dierbaar erfstuk en wordt door hun gekoesterd.

Als ongeoefende interviewers raakten we al aardig aan de praat over het verleden, maar we wilden meer weten. Frans had zich ook voorbereid, zo te zien aan de papieren die op tafel lagen.

Frans is in 1942 geboren in Badhoevedorp en daar opgegroeid. Hij was 17 toen zijn vader overleed en het bedrijf (oliehandel) overnam om het gezin van 6 kinderen te onderhouden. Toen hij met Trudy trouwde in 1971 zijn ze naar Vijfhuizen gekomen, het huis waar ze nu nog steeds wonen. Trudy komt uit Amsterdam en samen hebben ze 3 kinderen en 4 kleinkinderen.

Vroeger werkte Frans bij het GAK (Gemeenschappelijk Administratiekantoor). Hij ging op bezoek bij werknemers thuis die in de ziektewet zaten.

Contact met mensen en praten is Frans niet vreemd, dus die functie was hem op het lijf geschreven. Naast zijn baan deed hij ook vrijwilligerswerk; dat begon al in Badhoevedorp met jeugdwerk.

Toen Frans in 1971 in Vijfhuizen kwam wonen werd hij meteen gestrikt door de toenmalige pastor om jeugdwerk voor de kerk op te zetten. Het begon met de hobbyclub in de stenen garage en een dam-schaakclub in de Luifel. Samen heette dat 'Jeugdwerk ons Luifeltje'. Trudy heeft daaraan ook jaren bijgedragen.

Later was hij initiatiefnemer, organisator en voorzitter van Jeugdwerk De Spiering waar ooit ook een schaakclub bij hoorde. Frans bedacht in 1981 de Oud Papier Actie om geld in te zamelen. Voor toen 7 cent per kilo werd voldoende geld binnengehaald om o.a. de huur te betalen, materialen aan te schaffen en het kamp te bekostigen. Nog steeds is hij betrokken bij de Spiering.

In 1980 werd Frans organisator van de Feestweek Vijfhuizen en deed dat 18 jaar lang.

Toen 'opperstalmeester' Piet Blom in 1992 het stokje wilde overdragen, stond Karel Mesman bij Frans voor de deur om hem te vragen deze taak over te nemen. Frans stond toen niet te popelen maar wilde het wel voor één jaar proberen. Het bleek op zijn lijf geschreven. Van 1992 tot 2009 was hij opperstalmeester. Het is ook terecht dat hij in 2007 benoemd werd tot "Lid in de Orde van Oranje-Nassau". Het zit in zijn aard om mensen te helpen en oplossingen te zoeken voor gemeenschappelijk problemen.

Zijn betrokkenheid bij de parochie is ook al vroeg ontstaan. Toen hem in 1985 gevraagd werd om samen met Trudy gastouder te worden (project na vormsel met gastoudergespreksgroepen), aarzelde hij wel: kan ik dat? Heb ik er tijd voor? Maar hij wist hoe belangrijk het was voor de jeugd. En zijn eigen kinderen hadden daar ook baat bij. Samen hebben ze dat 8 jaar met plezier gedaan.

Frans is 12 jaar lang secretaris geweest van het parochiebestuur en zit ook in de Welkomstgroep. Voor de verbouwing van de kerk in 1988 heeft hij een kerkeveiling georganiseerd samen met Piet de Wit en Piet van Baarsen en dat bleek een groot succes. De opbrengst (20.500 gulden) was bestemd voor de grote renovatie van het Liturgisch Centrum van de kerk.

De herbergmaaltijd was ook een initiatief van hem, net als de doopboom met de duifjes (zag hij in Raalte), de verwelcoming van nieuwe parochianen in de kerk en de kerstsamenzang buiten.

Hij is altijd in zijn hoofd bezig, altijd denken, het leuker willen maken, mensen erbij willen betrekken, een doorzetter. Niet alles wat hij wil lukt of bereikt zijn doel, maar dat weerhoudt hem niet om verder te gaan.

Deze rubriek was ook zijn idee en het doel was om de 'historie van Vijfhuizen' vast te leggen door de verhalen van Vijfhuizenaren.

Als redactie waren we natuurlijk ook benieuwd waar zijn schrijftalent vandaan komt. "Dat is per toeval boven water gekomen, nooit een speciale cursus voor gehad", vertelt Frans.

Hij miste bij de eerste Feestweek in 1980 een stukje hierover in het Witte weekblad. Hij pakte pen en papier en schreef zelf een artikel. De krant was zo enthousiast dat hij gevraagd werd om vaker over nieuwsfeiten uit Vijfhuizen te schrijven. Vanaf 2000 is hij verbonden bij de Hoofddorpse Courant als freelancer en ziet het schrijven als hobby.

Naast vrijwilligerswerk en de krant heeft hij ook eigen hobby's zoals een volks- groentetuin, zingen in het shantymoor waarbij hij naast koorlid ook 'praatjesmaker' is, het Gemengd Koor, voetbal (vroeger) en hardlopen. En hij kan dat niet allemaal doen zonder zijn steun en toeverlaat Trudy.

Op de vraag wat zijn plannen zijn voor de toekomst, antwoordt hij vrolijk: "Ik laat me graag verrassen! Een ding is zeker: ik ben nog lang niet klaar met de rubriek Op de koffie bij....". Gerustgesteld hebben wij afscheid van hem genomen.

Wij vonden het een uitdaging om juist bij Frans aan de koffie te zitten. Na anderhalf uur praten hadden we vellen vol aantekeningen en zoveel gehoord. En nu verwerken in een klein verhaal; toch nog 3 pagina's geworden en niet eens alles genoemd... De volgende keer mag Frans het weer doen, maar dan wel in twee pagina's!

Redactie: Dalva en Myra

Ria de Koning

2015 nr. 400

“Dit zou meester Dieben niet goedvinden”, klinkt het lachend als de voordeur openzwaait. In de deurpost Ria de Koning die met deze opmerking al direct een duik neemt in het verleden. Aan meester Dieben, hoofd van de St. Annaschool – de voorloper van De Tweemaster – in de tijd dat ze er rekenen en taal leerde bewaart Ria (82) goede herinneringen. Ze neemt mijn jas aan, dirigeert me naar een stoel en zet vervolgens de koffiepot aan. “Ik zou niet weten wat ik moet vertellen”, klinkt het in de gezellige woonkamer waar een beeldje van Prikker op de schouw prijkt. Neem haar uitspraak niet met een korreltje, maar gerust met een hele zak zout want haar vertrouwde stoel aan de tafel is een echte praatstoel. Na verloop van tijd waag ik het er maar op: “Gaan we nog koffiedrinken?” Een bulderende lach klinkt. “Sorry, was het door al dat gepraat helemaal vergeten.”

Ria, de jongste van de club van tien kinderen – 7 meisjes, 3 jongens – woont in het ouderlijk huis aan de Vijfhuizerdijk en is in het dorp geboren en getogen. Maar getogen vind ze niet kloppen. “Ik was 17 toen ik ging werken. ’s Morgens om half acht de deur uit en ’s avonds om half zeven weer thuis. Zaterdags zwemmen en naar de kapper en ’s zondags naar de kerk en ’s middags nog wat werken. Ik heb niet zoveel meegekregen van het dorp. Dat begon pas op mijn 65ste nadat ik was gestopt met werken en 12 jaar lang de vergaderingen van de ondernemersvereniging heb genotuleerd.” Het oorspronkelijke familiehuis staat onder aan de Klugt, door vader Cor die in Vijfhuizen een aannemingsbedrijf had, zelf gebouwd.

Het huis met die bijzondere gevelsteen. 'Hoe hard de rots ook wezen mag, de beitel wint het door de slag'. Een verwijzing naar de strijd die Cor heeft moeten leveren om met Anna van Schie te kunnen trouwen. Beide families woonden aan de IJweg ter hoogte van de huidige Polderbaan.

Haar vader was een gefortuneerde bouwboer, zijn vader 'slechts' een veehandelaar. "Van Schie voelde zich verheven boven het gezin van mijn vader en verbood zijn dochter met hem om te gaan. Pastoor Kleintjes mengde zich erin en liet openlijk weten dat hij vond dat ze moesten trouwen samen. Ook postbode Jan Hoogervorst heeft een belangrijke rol gespeeld. Als een soort 'postiljon d'amour' verzorgde hij de onderlinge en uiterst geheime briefwisseling. Uiteindelijk zijn ze ruim 50 jaar getrouwd geweest."

Vader Cor, vanwege zijn grote sociale betrokkenheid bij het dorp door de burgerij geëerd met de titel 'De Koning van Vijfhuizen', is ook de man geweest die de St. Augustinuskerk eikenhouten kerkbanken heeft geschonken. Rond 1970 werden de banken op gezag van pastoor Umans verwijderd en vervangen door de huidige stoelen. "Dat pikte pa niet. Hij draaide de parochie de rug toe en ging naar de St. Josephkerk in de Jansstraat in Haarlem. Wij kinderen gingen mee." Inmiddels is Ria terug en dat voelt goed, bekend ze. En heeft zo haar voorkeuren als het om pastores gaat. "Pater Gerard Timmermans vind ik goed, maar de beste is toch wel Fons Litjens. Hij is zó echt en zó oprecht en doet het geweldig. En zijn zachte 'G' is heerlijk."

Het is bijna Kerstmis. De kerstgroep in onze kerk is al heel oud. Ria's zus Nel maakte ooit de allereerste kleding voor de beelden. Ria: "Zij naaide voor Maria een mosgroene mantel. Nel vond het prachtig staan, maar iedereen riep dat het een blauwe moest zijn. Nel weigerde een nieuwe te maken. Er ontstond een revolutie. Toen Maria later in het nieuw gestoken werd kreeg ze een blauwe mantel."

'Ik zou niet weten wat ik moet vertellen'.

Wat ik weet, is dat met Ria's kostelijke herinneringen een compleet AugustinusNieuws te vullen is.

Johan en Annie van Woerkom-Köns

2015 nr. 399

“Gezellig dat je op de koffie komt. Neem je zelf iets mee voor erbij of moeten wij daarvoor zorgen”, roept Annie van Woerkom door de telefoon bij het maken van de afspraak. Ik kies voor het laatste en heb daar totaal geen spijt van want bij de koffie heeft Annie verrukkelijke appeltaart. Zelf gebakken van appels uit eigen tuin. Ze maakt er ook appelmoes van, maar dat is aan Johan niet besteedt. “Ik hield er al niet zo van en tot overmaat van ramp kregen we in militaire dienst op zaterdagmiddag stevast een bord aardappelen met daarop een kwak appelmoes uit blik. Daarna hoefde ik dat spul helemaal niet meer”, verklaart Johan die geboren werd in 1929. Het jaar dat ook onze parochie werd ‘geboren’ en hij noemt het nog steeds ‘heel bijzonder’ dat hij bij de viering van het 85-jarig bestaan op 5 oktober vorig jaar, een van de drie eregasten was. Een andere specialiteit van Annie is tulband met een hoekje zonder krenten.

Johan en Annie van Woerkom wonen ‘pas’ vanaf februari 1998 in Vijfhuizen. Daarvoor waren zij de trotse bewoners van de Anna Hoeve aan de IJweg 556, één kilometer vanaf de Vijfhuizerweg richting Schipholweg. En ondanks dat zij dus dichterbij Vijfhuizen dan bij Lijnden woonden gingen de Van Woerkoms dáár naar de kerk en naar school. Dat bleef, óók nadat Vijfhuizen in 1923 een katholieke school en – kerk had gekregen. “We waren niet anders gewend en bovendien hadden we niks met Vijfhuizen.” Ook hún kinderen, geboren tussen 1970 en 1978, gingen naar Lijnden, vertelt Annie – eind deze maand wordt ze 80 - met een blik op de prachtige bloementuin.

Het domein van Johan. In het tuinhuisje zit een stalraam van de boerderij en bij de deur prijkt hét bordje met het nummer 556. Dat Johan groene vingers heeft is eigenlijk niet zo vreemd.

En dus ook niet dat hij deel uitmaakt van de groengroep van onze parochie en nog steeds een paar keer per week het kerkplein aanveegt.

Geboren op de Anna Hoeve is hij opgegroeid tussen groen en de liefde voor de natuur versterkte zich alleen maar nadat hij, zijn broer Henk en zijn neef Henk het akkerbouwbedrijf van hun ouders hadden overgenomen. Dat was in 1955. “En in 1964 al kregen we tekeningen te zien waarop de Polderbaan was ingetekend op nagenoeg de huidige plek. We hebben er dus lang aan kunnen wennen dat we ooit weg zouden moeten”, zegt Johan. Dat moment kwam in 1998. Ze waren al verhuisd naar de Fuikweg (Annie met pijn in het hart omdat ze afscheid moest nemen van de boerderij waar ze sinds haar huwelijk met Johan in 1957 woonde) toen op 20 juni van dat jaar het 100-jarig bestaan van de Anna Hoeve werd gevierd. Het feest met zo’n 135 nazaten werd tevens een afscheid want snel erna werd de boerderij met de grond gelijk gemaakt om de aanleg van startbaan nummer vijf mogelijk te maken.

Ook al woonden ze in Vijfhuizen, Annie (lectrice) en Johan (koster) bleven de Franciscus van Saleskerk in Lijnden trouw. Totdat het godshuis na 140 jaar in 2000 dicht ging en ze hier parochiaan werden. Ze kwamen niet met lege handen. “Samen met Jan en Riet Baars en Rob en Nelke van der Riet hebben wij een aantal zaken vanuit Lijnden naar hier overgebracht. Waaronder de zes zilveren kandelaars en de godslamp. Het welkom hier was hartverwarmend”, herinnert Annie zich. Zeker dat laatste heeft er toe bijgedragen dat het nog immer kwieke echtpaar zich snel thuis voelde in het dorp. Mede om mensen te leren kennen werden ze lid van de ouderensoos en van kaartclubjes en gingen ze in de parochie vrijwilligerswerk doen. Ze zeggen het met volle overtuiging: “Tets doen voor de gemeenschap is altijd goed.”

Ans de Koning en Wil Hendriks

2015 nr. 398

Natuurlijk staat in huize De Koning de koffie al klaar. Het is er standaard. Dat moet ook wel als je huis een gastvrije zoete inval is waar menig bakkie gedaan wordt. Koffie zetten. Dat hoeft je Ans de Koning-Verschoor en Wil Hendriks-Leeflang, als beheerders van De Luifel, niet te leren. Ans is er al 36 jaar actief, Wil een half jaar korter. Het zijn dikke vriendinnen die aan de eikenhouten tafel tegenover elkaar zitten. Ze hebben aan een half woord genoeg om te weten wat de ander bedoelt.

Ben Geerdink, Peter van der Meij, Harry en Anneke van der Putten, Nettie Paardekooper. Moeiteloos sommen Wil (67) en Ans (68) de namen van hun voorgangers op. En praten over het gat dat ontstond toen Peter van der Meij als beheerder stopte. “Op een gegeven moment werd er een vergadering belegd en aan de vrijwilligers gevraagd of ze weer wilden komen. Harry van der Putten die was gestopt met de slagerij op het dorp en zodoende wat tijd over had, wilde de zaak weer opstarten”, herinnert Ans zich die bij de vergadering aanwezig was. Het was nog in de periode van voor de grote verbouwing. De keuken zat nog op de plaats waar nu de sacristie is. Waar nu de keuken is, was een doorgang die de schoolkinderen gebruikten om bij het noodlokaal te komen dat stond op de plek waar vorig jaar de parochietuin werd geprojecteerd. Later maakte super-vrijwilliger Jan Schrama van de doorgang een keuken.

Tijdens het gesprek maken Ans en Wil veelvuldig gebruik van ezelsbruggetjes en kunnen daardoor haarfijn vertellen wanneer de nieuwe keuken in gebruik genomen werd.

“Dat was na afloop van de mis op zaterdagavond vanwege het 25-jarig huwelijk van Karel en Maartje Mesman. Even rekenen. Nu 27 jaar geleden dus.” Op de vraag hoe zij bij de Luifel betrokken is geraakt moet Ans het antwoord schuldig blijven.

“Jôh, ik zou het niet meer weten.” Wil weet het wel. “Op een gegeven moment stond Piet van Baarsen bij me aan de deur met de vraag of ik wilde helpen.” Na al die jaren hebben ze nog steeds heel veel plezier in hun belangrijke vrijwilligerswerk. ‘Nooit ruzie gehad?’ Het klinkt als een gewetensvraag. Wil en Ans kijken elkaar aan en barsten in lachen uit. “Er was eens een klaverjasavond waarbij het er vreselijk saai aan toeging. ‘Zullen we een potje ruzie gaan maken’ zeiden we tegen elkaar. En dat hebben we gedaan. De stukken vlogen er vanaf. De mensen wisten niet hoe ze het hadden, maar er kwam wel reuring. Wat hebben we toen gelachen.” Lachen. Het is een woord dat tijdens het gesprek met grote regelmaat valt. Want hoe druk ze het – voor of achter de schermen – ook hebben, er moet wel gelachen worden.

Twee activiteiten in De Luifel springen er voor Ans en Wil uit. “Het koffiedrinken op kerstavond na de kerkdienst is elk jaar een topper vanwege de heel bijzondere sfeer en de grote drukte. De andere topper zijn de Herbergmaaltijden, ooit door Frans Witteman in het leven geroepen. We weten het nog precies, de allereerste keer stond er erwtensoep op het menu. Gemaakt door Tom Kaptein. Er waren 18 mensen. Het werd drukker en drukker met een kerstmaaltijd met 60 man als uitschieter. Dat was niet te behappen.

Maandelijks hebben we nu maximum 48 eters en dat is goed te doen voor de groep vrijwilligers die naast ons tweeën bestaat uit Carolien, Corry, Joke en Lida. De mensen kijken er echt naar uit en dat maakt het ook voor ons zo leuk.”

Mede vanwege de metamorfose die het interieur van De Luifel een aantal jaren geleden heeft ondergaan wordt het gebouw veelvuldig verhuurd. “Mensen spreken van een gezellige uitstraling en het valt hen op dat het er zo schoon is.” Wil en Ans denken nog niet aan stoppen. “We gaan nog een poosje door. We vinden het nog veel te leuk.”

Piet de Wit

2015 nr. 397

“Je bent een paar minuten te vroeg. Dat geeft mij mooi de gelegenheid de koffie in te schenken”, begroet Piet de Wit zijn bezoek. We kennen elkaar al heel lang en ook van een aantal aansprekende projecten binnen de parochie en daarom ook zegt Piet: “Dit gesprek is eigenlijk niet compleet. Greetje had er ook bij moeten zijn. Het is immers óns huis. Het huis van Piet en Greetje.” Hij kijkt daarbij naar een prachtige foto van zijn op 21 november vorig jaar overleden vrouw. Er brandt een kaarsje bij. “Zij is heel lang lid geweest van de oecumenische werkgroep in het dorp en van de tekstgroep van het Gemengd Koor. Zij was de vertegenwoordiger van het volk en lette er op dat er voldoende liederen zijn die de mensen in de kerk kunnen meezingen. De zang moet de viering begeleiden en mag niet de hoofdtoon zijn. Geen concert dus.”

Het gezin De Wit kwam medio 1972 aan de Vijfhuizerweg wonen. In een van de drie woningen van het kleine project van de Haarlemmermeerse architect De Zanger. Precies tussen de Woudweg en de toenmalige Kemp. “Wij woonden in het Bos en Vaartkwartier in Haarlem. Onze vier kinderen hadden er te weinig ruimte om te spelen en toen we de kans kregen om naar Vijfhuizen te gaan hebben we die gepakt”, kijkt Piet terug. Van de stad naar een dorp, het was voor hen geen grote stap. Integendeel, alle zes hadden ze het direct naar hun zin. “Wat wil je ook. We hoefden hier het autoportier en de deur van het huis niet op slot te doen.” Piet was collectant in de Bavo-kathedraal. “Of het verschil met de dorpskerk erg groot was?

De kleinschaligheid en daardoor de betrokkenheid van de mensen bij kerk, dorp en school beviel ons direct goed.”

Al snel werd Piet gevraagd voor het kerkbestuur. Ook al omdat hij van mening was én is, dat je je niet buiten de gemeenschap moet plaatsen, maar juist moet socialiseren, zei hij ja. Als afgevaardigde van het kerkbestuur kwam hij in het schoolbestuur. In ‘zijn’ periode werd de overgang van St. Annaschool naar Wildemanskruid gerealiseerd. “Ik leerde heel veel mensen kennen. Ideaal om in te groeien in de gemeenschap. Mensen als John Schwencke, Kitty Meijer, Tom Kester, Huub Olsthoorn en Joop van Rijn. En hun partners. Een mooie tijd.”

Socialiseren. Met mensen omgaan. Eigenschappen die Piet en Greetje overduidelijk aan hun kinderen hebben doorgegeven. Zodra hun dochters Marieke en Femke de leeftijd er voor hadden werden ze leidster bij de Spiering. Totdat Femke en waarschijnlijk ook Marieke de ziekte van Pfeiffer kregen. Hun broers Peter en Ronald sprongen in het spreekwoordelijke gat en zijn er nooit meer weggegaan. Tot op de dag van vandaag zijn ze, hoewel al 50, respectievelijk 48, nog zeer actief voor de club.

Als Piet nog eens koffie heeft ingeschonken komt het gesprek op de prachtige projecten waaraan hij met hart en ziel heeft meegewerkt. Het begon met de Kerkeveiling in oktober 1988 die ruim 20.000 gulden opbracht voor de renovatie van het liturgisch centrum. In de zomer van 1997 volgde ‘Operatie orgel’. Deze bracht 44.000 gulden op voor de restauratie van het orgel. Zijn maatje was Piet van Baarsen. Hoewel totaal verschillend vormden zij een prachtig koppel. Een andere grote uitdaging was het jubileumboek dat in oktober 2004 verscheen bij gelegenheid van het 75-jarig bestaan van de parochie waarbij Piet als hoofdredacteur fungeerde. “Met z’n drieën, Toos de Lange, Frans Witteman en ik, hebben we de klus geklaard. Het was ongelooflijk veel werk, maar prachtig om te doen.”

Piet zegt zich zeer thuis te voelen in onze kerk, maar steeds meer moeite te krijgen met het instituut. “Het geneuzel over de positie van de vrouw en de pastoraal werkers, ik probeer wat afstand te nemen van wat ik noem ‘het gepruts hier beneden’. Ik heb een directere lijn gekregen met boven, zeker na het overlijden van Greetje en ervaren dat toeval niet bestaat.”

Dirk van der Eerden

2015 nr. 396

In de gang al dringt een heerlijke geur diep mijn neusgaten in. Het is de geur van gemberboterkoek. Dat belooft heerlijke koffie te worden, zie ik al voor me. Als Dirk's echtgenote Myra even later de koektrommel opent beantwoordt ze mijn vragende blik met: "Sorry Frans, je hebt pech. De boterkoek die ik aan het bakken ben is voor een andere gelegenheid."

Dirk van der Eerden. Wie kent hem in onze parochie niet? Bekend is hij vooral als het gaat om koren en liturgie. Is dirigent van het Gemengd Koor, maakt deel uit van de tekstgroep van dit koor, is lid van de Liturgiegroep en ook dirigent van de Gregoriaanse Cantorij. Deze zanggroep viert met Pinksteren het 40-jarig bestaan.

Dirk, perfectionist bij uitstek, geeft inmiddels 30 jaar op bezielende wijze leiding aan deze zanggroep die gerust 'niet-alledaags' genoemd mag worden.

We schrijven april/mei 1975 als de toenmalige pastor Jan Suidgeest laat weten dat hij naast het in 1974 door Dirk van der Eerden opgerichte Gemengd Koor, in de parochie graag een Gregoriaans koor wil hebben. Al snel is een groepje van zes mannen gevormd en onder leiding van dirigent Speller uit Schalkwijk vindt in september al de eerste viering met gregoriaanse gezangen plaats. Dirk, druk bezig met zijn muziekstudie, maakt ook deel uit van het groepje. Speller dirigeert tot 1979. Nico Kuiper, inmiddels de basispastor van Vijfhuizen, neemt het dirigeerstokje over.

Totdat Kuiper in 1985 in Halfweg wordt benoemd en op zijn beurt het stokje overdraagt. Aan Dirk van der Eerden die dan twee koren, compleet verschillend van aard, onder zijn leiding heeft.

Er is een aantal zaken waar Dirk al snel verandering in brengt. “Op de koorzolder tegen de balken aan zingen vond ik maar niks. Voor een beter contact met de kerkgangers en om de samenzang te bevorderen gingen we beneden, voor in de kerk, zingen. Net zoals het Gemengd Koor dat ook al deed. Ook voerde ik in om de wisselende gezangen als introïtus, graduale en communio voortaan a capella te zingen. Zonder begeleiding dus. Zoals de monniken het ook zingen en waardoor de melodieën veel mooier uitkomen”. Ook voert Dirk een ritmische en melodische vernieuwing in waardoor de gezangen een stuk vlotter gezongen worden. “Minder statisch en dat spreekt de mensen in de kerk nog steeds goed aan.”

Tot het jaar 2000 begeleidt organist Bert de Koning de cantorij. Bob Bekker neemt het van hem over. Om na 15 jaar op zijn beurt de orgeltoetsen over te dragen. Hij doet dat aan Ad Jacobs die als zodanig met Pinksteren zijn debuut maakt. Bob zit in de kerk en mag luisteren hoe zijn opvolger het doet.

Het jarige koor zingt die dag de meerstemmige mis ‘Te Deum Laudamus’ van componist Perosi. Hoogtepunten. Ook de Gregoriaanse Cantorij kent ze.

Dirk: “In 2009 hebben we in de Kerk van de Friezen in Rome, precies tegenover het Vaticaan, een volledige kerkdienst met onze zang opgeluisterd. Het was een eclatant succes en een hoogtepunt in de geschiedenis van het koor. Net zoals trouwens de viering in onze kerk in 1985 die op tv werd uitgezonden. De cantorij zong toen in combinatie met het Gemengd Koor”.

De schola heeft zich ook tweemaal mogen presenteren op het bekende Nederlands Gregoriaans Festival in Ravestein.

Het Gregoriaans is nog steeds springlevend. Inmiddels telt het koor in onze parochie tien leden. “We mogen ons op de borst kloppen dat wij in onze kerk nog een aparte cantorij hebben die een volledige viering zingt. Alles in het Latijn dus”, straalt de 78-jarige Dirk die met een blik in de toekomst zegt: “Deze mijlpaal is voor mij niet het moment om te stoppen. Zo lang de mensen het nog waarderen en mijn gezondheid het toelaat, ga ik door.”

Broeder Bernard Zweers

2015 nr. 395

Natuurlijk heeft de keuken van de pastorie van Haarlemmerliede waar broeder Bernard Zweers woont, een keukentafel. Maar voor het gesprek geeft hij de voorkeur aan de grote tafel in de woonkamer waar de kachel brandt en de koffie bruin is.

Vanaf 1 november vorig jaar is broeder Bernard werkzaam in de Personele Unie Meerliede en gaat in die hoedanigheid ook bij ons voor in de eucharistieviering. Tijd dus voor een nadere kennismaking.

“Eigenlijk heb ik altijd al last van roeping gehad om monnik te zijn. En dan ontkom je er niet aan. Ik dus ook niet”, zegt de 59 jaar geleden in Hilversum geboren Bernard Zweers.

Twaalf was hij toen op zijn middelbare school een feest gevierd werd waarbij iedereen Middeleeuws gekleed moest gaan. “Bij mij geen twijfel.

Ik ga als monnik.” Hij parkeerde zijn roeping als het ware en ging rechten studeren. Maakte het studentenleven volop mee en deed zijn kandidaatsexamen. Tijdens zijn studie werd hij actief in de politiek: beleidsmedewerker in de Tweede Kamer en later raadslid in Amsterdam. Zweers was 27 toen hij in 1982 aan de priesteropleiding begon. Aanvankelijk prima te combineren met het werk als raadslid. Mgr. Ernst van het bisdom Breda wijdde hem in 1989 tot priester. “In de jaren '80 was priester worden niet meer vanzelfsprekend”, kijkt Bernard terug.

“En op je twaalfde al een keuze maken en naar het klein-seminarie gaan, deze tijd leent zich daar niet meer voor. Het pastoraat vraagt om beproefde mensen. Voor mijn gevoel had ik de goede leeftijd om aan de opleiding te beginnen.”

Na zeven jaar parochiepastoraat in Breda trok Bernard Zweers in 1996 naar Amsterdam met de bedoeling er een gemeenschap van stadsmonniken te vestigen. Naar voorbeeld van steden als Parijs en Montreal waar deze gemeenschappen groeien als kool.

“In tegenstelling dus tot de traditionele abdij op het platteland, een abdij in de stad waar monniken bidden voor, met en in de stad en er met werken hun geld verdienen”, legt hij uit. Ora et labora. “Ondanks dat er genoeg aspiranten waren is het niet gelukt. De tijd bleek er nog niet rijp voor te zijn.” En hoewel Bernard het woordje ‘nog’ liever niet gebruikt vanwege de vaak negatieve lading - ‘ben je nog getrouwd, ga je nog naar de kerk’ - is ‘nog’ nu positief. “De kans lijkt nu heel groot dat het wél gaat lukken.”

In 2005, Bernard Zweers was inmiddels pastor van de Amsterdamse St. Nicolaasbasiliek, trok hij naar Parijs om zich aan te sluiten bij de stadsmonniken aldaar. Na twee jaar kwam hij terug naar Nederland en deed zijn intrede bij de cisterciënzer monniken van abdij Sion in Diepenveen waar zij leven in stilte, regelmaat en afzondering. De orde is meer bekend onder de naam trappisten, genoemd naar het Franse La Trappe waar deze monniken eveneens een abdij hebben en waar ze hun geld verdienen met het brouwen van bier.

Op de parochieavond, vorige maand in De Luifel, vertelde broeder Bernhard openhartig over zijn monastiek leven, zijn spiritualiteit, over hoe zijn levensstijl hem veel vreugde en goede zin geeft en over de bijzondere manier hoe hij en pastor Fons Litjens weer collega's zijn geworden.

Hij sprak toen over abdij Sion ‘die crisisachtige verschijnselen doormaakt’. Verschijnselen die te maken hebben met verhuisplannen waar Bernard niet in gelooft. Voor hem reden om bisschop Punt, die hij vanuit zijn Amsterdamse tijd nog kende, te vragen of deze voor hem een plek had waar hij én zijn monastiek leven met het vaste ritme van de dag kon voortzetten én in het pastoraat werkzaam kon zijn. Ora et labora.

“Het werd Meerliede met de pastorie van Haarlemmerliede als dak boven mijn hoofd en met Fons als goede collega.

Met hem had ik al eerder samengewerkt in de Augustinusparochie in Buitenveldert (Amsterdam). Het contact is steeds in stand gebleven. Het is wonderlijk hoe we nu wéér collega's zijn.”

Broeder Bernard is de eerst aanspreekbare pastor voor Haarlemmerliede en Spaarndam, pastor Fons Litjens is dat voor Halfweg en Vijfhuizen. Samen ontwikkelen ze initiatieven.

De onlangs op Kaageiland gehouden stiltedag is er een mooi voorbeeld van. Broeder Bernhard: “Een pastor kan zijn werk niet alleen doen. Hij moet dat ook niet willen. Samenwerken met collega's en met vrijwilligers houdt je scherp en geeft je energie. Met elkaar kom je tot mooie dingen.”

Peter en Truus Jansen – Hulsbosch

2015 nr. 394

“Toen we in Vijfhuizen kwamen wonen hadden we meer kinderen dan spullen”, zegt Truus gekscherend als we plaatsnemen aan de vierkante tafel in de grote eetkeuken van hun huis aan de Spieringweg. “Wat wil je ook, we kwamen van een woonark en hadden vanwege het gebrek aan ruimte slechts het hoogst noodzakelijke.” Hun ark lag in Oude Wetering in een zijslot van de Ringvaart. Met buiten wél alle ruimte en vanuit hun drijvend huis een prachtig uitzicht. Peter die een zeer verdienstelijk kunstschilder is kan het weten als hij zegt: “Ons uitzicht op het landschap en de luchten, het leek wel een levensgrote Mondriaan.”

Peter werd 75 jaar geleden geboren aan de Hillegommerdijk, een stukje niemandsland precies tussen Zwaanshoek en Beinsdorp in. Het rijtje van de drie dijkhuisjes staat er nog, al is er inmiddels het nodige aan verbouwd. “Toen wij er woonden waren het eigenlijk hokken,” kijkt Peter terug. “Een bedstee voor de ouders, de kinderen sliepen op zolder. Het slaapgedeelte voor de jongens en de meisjes werd met gordijntjes afgeschermd. Drie gezinnen met in totaal 25 kinderen. Het woord moest nog uitgevonden worden, maar met een eigen voetbalclub en een eigen zwemclub – zwemmen deden we in de Ringvaart voor ons huis - wij waren in die tijd selfsupporting.”

De wieg van Truus stond in een boerderij aan de rand van het dorp Vogelenzang. Ze werd er 80 jaar geleden voor de eerste keer ingelegd. Hoewel ze er een heerlijke jeugd heeft gehad zou Truus niet meer terug willen. "Ach je kent er niemand meer.

De boerderij van mijn ouders is nu een zorgboerderij. Toen we er eens langsfietsen zijn we afgestapt en hebben we een hele tijd met de huidige eigenaar staan praten.

Hij vond het geweldig wat ik allemaal nog van de boerderij wist." Truus komt van de Vogelenzang. Zo zeggen ze dat daar. Om aan te geven dat ze in het dorp met die naam wonen en niet in psychiatrisch ziekenhuis Vogelenzang dat op de grens van Bennebroek staat.

Daags voor Kerstmis 1966 namen Peter en Truus en hun drie kinderen hun intrek in hun pas gekochte huis aan de Spieringweg. Een huis met historie dat rond 1920 was gebouwd als woning voor het personeel van de spoorweg die in die tijd door de Meer liep. Vanaf maart dat jaar was Peter elk vrij uurtje aan het klussen geweest. Truus, zeven maanden zwanger van hun dochter Pauline was het zat en wilde per se dat Pauline in hun nieuwe huis geboren zou worden. Verhuizen dus en met alle spullen over het bruggetje dat over de stinkende moddersloot voor hun huis lag.

In de middag stapte Truus op de fiets en ging het dorp in. De volgende dag immers was het kerst en er moest wat op tafel komen. "Ik stapte bij slager Theo van der Putten binnen en hij stond me van boven tot onder te bekijken. Hij wilde weten wie ik was en waar ik woonde. Toen ik thuiskwam zei ik: 'ik geloof dat ik met de burgemeester van het dorp gesproken heb'.

Theo was heel actief. Als middenstander maar zeker ook als vrijwilliger en voorzitter in tal van verenigingen." Nu zit slager Melman in het pand dat in 1966 nog was opgedeeld in woonhuis en slagerij. Waar nu stoffeerderij De Eendracht zit was in die tijd de 4=6 supermarkt van de familie Van der Putten.

Collectant, hand- en spandiensten, Dameskoor, Gemengd Koor, wasjes doen, koster; Peter en Truus werden in de parochie gedreven vrijwilligers op wie altijd een beroep kan worden gedaan. Beiden komen nog uit een tijd dat niet gevraagd werd of je wel zin had om naar de kerk te gaan. "Je moest en je ging en daarom ook zijn we er nog steeds.

Hoe wij de toekomst van de parochie zien? Als er niet iets spectaculairs verandert zijn wij de laatsten."

Atie van den Raadt-Bakker

2014 nr. 393

Voordat we daadwerkelijk aan de keukentafel van boerderij De Harmonie plaatsnemen vraagt Atie of ik weleens van koeien scheren heb gehoord. Van schapen scheren natuurlijk wel, maar dat ook koeien geschoren worden, het is mij totaal onbekend moet ik Atie bekennen. "Dan gaan we eerst kijken", zegt ze kordaat. "De koffie kan wel even wachten." In de ruime stal hanteren vier potige mannen in witte overalls grote tondeuses. Baan voor baan valt een dikke bos haar naar beneden. "Als de dames in de herfst op stal gaan gaat hun vacht eraf. De huid kan dan beter uitzweten waardoor ze minder snel ziek worden", doceert zoon Gerry die op de boerderij met 50 melkkoeien en jongvee de scepter zwaait. Zo, weer wat geleerd!

Naast de boerderij die aan de Mient grenst, staat een betrekkelijk nieuw huis. Het is gebouwd op de plek waar op kavel E12 ooit een klein huis stond met er naast een koeststal. De stal staat er nog en is naar schatting zo'n 130 jaar oud. Het was het bedrijf waar de ouders van Henk van den Raadt, de in 2005 overleden echtgenoot van Atie, begonnen zijn. "Zij kwamen vanuit Halfweg en hebben later het huis verkocht en ernaast in een nieuw en veel groter huis laten bouwen", vertelt Atie met de koffiepote in haar handen. "Henk is er in 1928 geboren en heeft er zijn hele leven gewoond. Hij zette het bedrijf van zijn ouders voort. Gerry is dus de derde generatie."

Atie, in juni volgend jaar wordt ze 80, is geboren in Schoorl. Ook op een boerderij.

“Altijd druk, altijd in de weer, op een boerderij ben je nooit klaar en ik had dan ook altijd gezegd dat ik nooit met een boer zou trouwen. Het is tóch gebeurd en ik heb er geen tel spijt van gehad. De liefde hè? Die is onbestuurbaar”, bekent ze met een lach. Atie trouwde met haar Henk in 1961 en kwam op de boerderij wonen. Toen ze verkering met hem kreeg had ze nog nooit van Vijfhuizen gehoord.

“Niet zo vreemd want het dorp stelde toen nog niet zoveel voor. Met onze oudste zoon Peter in de kinderwagen was ik snel uitgewandeld. Behalve het centrum met Kromme Spieringweg en Vijfhuizerweg waren er de d’Yserinckweg en Buitenhof die net gebouwd waren. Dat was alles. In het begin viel het me hier tegen hoor.”

Net als de parochie kent de boerderij ook een jaarlijkse doedag. Kinderen en aanhang komen dan een hele dag klussen. Het goede onderhoud kan echter niet voorkomen dat het woonhuis, niet onderheid, aan het verzakken is. Veel staat er scheef. Net als de oorspronkelijke stal. Voor wie van geschiedenis houdt: in februari 1854 kocht landbouwer Arie Commandeur uit Wognum op een veiling de kavels E10, E11 en E12. Gelegen aan de Kromme Spieringweg. In 1864 verkocht hij aan Cornelis Stoop uit Schoorl kavel E12, bestaande uit bouwland met bovendien vijf huizen met schuren. Het huis waarin het gezin Stoop ging wonen kreeg de naam ‘Laurentia Hoeve’. Deze Stoop is de overgrootvader van Laura Schwencke-Verdegaal!

Haar kinderen hebben wel eens gevraagd of zij niet terug zou willen naar Schoorl. “Ik hoef er niet eens over na te denken.

Mijn kinderen en kleinkinderen wonen in de buurt en ik ken hier veel mensen. Vijfhuizen heeft gelukkig nog een dorpse sfeer. Als ik weg ben houden de burens een oogje in het zeil.” Atie weg? Hoe moet het dan met haar zondagse ritueel? Haar programma staat vast. Eerst naar de kerk, aansluitend in de Luifel koffiedrinken en als daar de pot leeg is samen met Alie Blauwhof naar Gré Stokman voor de volgende ronde. En dat gaat al heel veel jaren zo. Atie heeft veel zien veranderen. Ten goede vindt ze. “Neem de Herbergmaaltijd. Die sla ik nooit over, we hebben mooie koren, de stoelen in de kerk zitten lekker en pastor Fons Litjens doet het prima.”

Nel Karremans

2014 nr. 392

“Ik heb geen keukentafel”, bekent Nel Karremans lachend wanneer ze de deur opent. In huis echter hangt al wel de heerlijke geur van vers gezette koffie. En die smaakt prima, ook al is het op de bank.

Met haar respectabele leeftijd van 91 jaar – op 1 november wordt ze 92 - is Nel Karremans de op één na oudste parochiaan. Een afspraak maken met Nel is niet zo eenvoudig; haar hoge leeftijd weerhoudt haar er niet van nog heel actief bezig te zijn. Je zou het een erfenis van het verleden kunnen noemen.

Haar man Jan kwam op jonge leeftijd te overlijden waardoor Nel de niet geringe taak kreeg hun drie kleine kinderen in haar eentje groot te brengen. Nel had er ineens de nodige taken bij en ze vond het belangrijk contact te houden met volwassenen. Contacten die ze altijd heeft gekoesterd.

In mei 1958 kwamen Jan en Nel vanuit Bolsward in Vijfhuizen wonen. Zeven jaar later overleed Jan plotseling. Het huis aan de d’Yserinckweg – ze woont er nog steeds – was net klaar. Aan de overkant van de straat liepen de koeien en daarachter was akkerland. Zover als ze kijken konden. “Een rasechte Friezin, getrouwd met een rasechte Brabander die in Vijfhuizen komt wonen. Het was behoorlijk wennen”, herinnert Nel zich.

“Jan was agent bij de Rijkspolitie en wilde liever bij de gemeentepolitie. Haarlemmermeer kreeg net een dergelijk korps. Jan solliciteerde en werd aangenomen als wijkagent voor Vijfhuizen. Op de fiets deed hij zijn rondes. Later kreeg hij een brommer. En een dikke leren jas tegen de kou. Jan had een sociale functie. Ik was zijn klankbord. Het vrijwilligerswerk dat ik na zijn overlijden ben gaan doen was mijn therapie om zijn sterven en de opvoeding van de kinderen aan te kunnen.”

Niet alleen het kleine Vijfhuizen was wennen voor Nel. Ook de Augustinuskerk zag er héél anders uit dan ze gewend was. Vanuit een nieuw gebouwde en goed verzorgde kerk van de paters Franciscanen kwam ze in ‘een oud zaakje met hoge treden naar het altaar en voorin een grote kachel’. Een grote verandering voor haar. Maar over meer verbaasde zij zich. “Doordat ze in Bolsward redeneerden dat iedereen zich in Gods huis welkom moet voelen was het systeem van vaste plaatsen afgeschaft. In Vijfhuizen nog niet. De eerste de beste zondag dat ik naar de kerk ging werd ik van mijn plaats gestuurd. Dit is mijn plaats, kreeg ik te horen. Ik ging ergens anders zitten en wéér werd ik weggestuurd. Ik schaamde me rot. Je bent nieuw, je kent niemand en dan word je op die manier ontvangen. Dat vergeet je nooit meer. Ik wilde die verschutting niet meer. Jan is naar A.P. Stokman van het kerkbestuur gegaan en die zorgde ervoor dat we een vaste plaats kregen. Voor 28 gulden per jaar. Toen later Actie Kerkbalans werd ingevoerd werden de vaste plaatsen afgeschaft.”

Ook al had Nel het met drie kleine kinderen thuis erg druk, van het vrijwilligerswerk heeft ze nooit spijt gehad.

Ze heeft 45 jaar geleden de ouderensoos, nu in het dorpshuis, helpen oprichten en is er vele jaren gastdame geweest. Toen er onder invloed van het Vaticaanse concilie parochieraden werden opgericht, werd Nel lid ervan. Vanuit die raad kwam in de parochie een ziekencomité, de voorloper van de huidige bezoekgroep en de ontmoetingsdag. Met Tine van Baarsen als voorzitter en Nel als penningmeester. Ook is ze lange tijd secretaris geweest van de oudercommissie van de basisschool. Brieven typen met carbonpapier ertussen. Later kwam de elektrische schrijfmachine en nu heeft ze haar tablet en skipt ze met het grootste gemak met haar kleinzoon in Amerika.

Sociale contacten, Nel vindt ze nog steeds belangrijk. Voor bridgen kun je haar wakker maken. En wat koffiedrinken na afloop van de viering betreft: “Ik hou ervan en geniet ervan.”

Henk en Pop Hulsbosch-de Bruin

2014 nr. 391

Hij noemt zich een bevoorrecht mens. Leuk huis, leuke vrouw, goede gezondheid en ook nog eens een begenadigd penseelkunstenaar. Henk Hulsbosch van de Cruquiusdijk. Zijn geboorte en die van onze parochie vonden in hetzelfde jaar plaats.

De wieg van gekke Hein, zoals hij later genoemd werd, stond aan de Zuid-Schalkwijkerweg dat in zijn geboortjaar 1929 niet tot Haarlem, maar tot de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude behoorde. Via Haarlem-Noord kwamen Henk en Pop in 1959 in Vijfhuizen wonen. Met dank aan zijn broer Piet. "Op een mooie zomeravond in 1958 komt Piet bij me met de mededeling dat aannemer Schenkel uit Cruquius op de dijk twee 2-onder-1-kappers gaat bouwen. Als een speer ga ik een babbeltje maken. Het huis moet 16.000 gulden kosten, er zit 5.000 gulden subsidie op. Er blijken al 40 liefhebbers te zijn. Een verkeken kans dus.

Maar dan staat vlak voor kerst Schenkel op de stoep met de vraag of ik nog interesse heb", kijkt Henk terug. Nog niet zolang getrouwd en bij uitgeverij Spaarnestad een salaris van 75 gulden per maand en dan een huis kopen. "Gelukkig zorgde mijn schoonvader voor een fraaie aanbetsaling." Henk op de Cruquiusdijk aan de ene kant van het dorp, Piet op de Vijfhuizerdijk aan de andere kant. Hulsbosch en Hulsbosch, de toegang tot Vijfhuizen is in goede handen.

Zoals zovele anderen moest ook Henk als dienstplichtig soldaat naar Indië. Hij was er in 1949 en 1950 en heeft er naar eigen zeggen, een leuke tijd gehad. Bovendien, het land bracht meer leuks. "Toen later de onveiligheid daar toenam kwam ook een gezin De Bruin vanuit Medan naar Nederland.

Vader en moeder gingen in 1961 terug, hun vier kinderen bleven hier." Vervelend vond hij het niet want laat Henk nou toch verkering krijgen met hun dochter Pop. Met haar is hij in 1957 getrouwd.

Vóór hun terugkeer hebben haar ouders een paar maanden bij het jonge gezin Hulsbosch ingewoond. In die tijd deed Henk een nare ervaring op met de pastoor. "Mijn schoonmoeder ging mee naar de kerk", vertelt Henk. "Blootshoofds, zoals in Indië gebruikelijk. Zegt die pastoor Van der Burg ten overstaan van iedereen: 'ze komen tegenwoordig zo maar zonder hoed in de kerk'. Het goede mens stond op, liep de kerk uit en zei 'Onze Lieve Heer, buiten kan ik beter met u praten dan binnen. Je werd in die tijd geleefd door allerlei geboden en verboden." Niet veel later kwam er een correctie, zo leek het. Henk: "In die tijd was het postkantoor van Cor Dijkzeul nog aan de Kromme Spieringweg 523. Geen stoep zoals nu maar langs de weg een stinkende prutsloot met een bruggetje. Zijn vrouw was bevallen en Van der Burg kwam op kraamvisite. Op de terugweg verloor hij op de brug zijn evenwicht en viel de stinkende sloot in."

Direct nadat hij in Vijfhuizen was komen wonen werd Henk verzekeringsagent. Hij verwierf in het dorp en wijde omgeving een uitstekende naam. "Hij had zijn kwekkel bij zich", mengt Pop zich in het gesprek. Ze is net klaar met werken in de tuin, haar grote hobby.

Ook zij komt met een herinnering van lang geleden. “We woonden hier pas en op een hete dag gingen mijn buurvrouw en ik de Ringvaart in voor een beetje verkoeling. Politieagent Karremans kwam langs en hij beval ons uit het water te komen. Het gaf geen pas in die tijd. Karremans was erg aardig. Hij heeft mij nog schaatsen geleerd.”

Ondanks zijn drukke agentschap vond Henk nog tijd voor het kerkbestuur en voor het schoolbestuur. En voor Toneelclub Vijfhuizen -regisseur Frits Duker - waar hij ruim 10 jaar lid van is geweest. Een stuk dat hij nooit meer vergeet is ‘Wie kust de mummie’. Met tinteling in zijn ogen vertelt hij: “Jaap Zuurbier was de mummie. Doodstil moest hij blijven liggen. Ook nadat een medespeler stiekem een stinkbommetje naast hem had gelegd. Jaap ging zowat echt dood in die kist.”

Jan en Aga Huijg-Meijer

2014 nr. 390

“Je bent mooi op tijd, de koffie is net klaar”, zegt Jan Huijg als de keukendeur openzwaait. Zoals het vroeger in een dorp, dus ook in Vijfhuizen, heel normaal was, ga ik maar gewoon achterom. Jan brengt de door hem gezette koffie binnen en we praten over koetjes en kalfjes. Jan is veehandelaar geweest, tenslotte.

Aga en Jan zijn net dieseltjes. Ze moeten even op gang komen maar daarna is er geen houden meer aan. “Je laat je koffie koud worden”, zegt Aga enigszins bestraffend. Maar wat wil je ook. Er is geen tijd om het op te drinken. Er moet geschreven worden. Over de IJweg waar Jan (1928) is geboren en getogen en waar zijn geboortehuis moest verdwijnen voor de aanleg van de Polderbaan. Over de Vijfhuizerdijk nummer 3, het ouderlijk huis van Aga (1931) dat onder het pannendak niet alleen het woonhuis van de familie Meijer herbergde, maar ook de winkel in galanterieën van haar broer David én café Sportlust van vader Jan. Later wordt het pand verkocht aan draadkunstenaar Bob Kion die het laat slopen en op de plek een landhuis in Engelse stijl laat bouwen. De latere Ouwe Meerpaal.

Jan en Aga leren elkaar kennen in 1947 tijdens het schaatsen op de Ringvaart. Aga: “Jan kwam er speciaal voor van de IJweg. Om indruk op me te maken ging hij springen en zwieren. Ik zag in het begin niks in hem. Hij kennelijk wel wat in mij.” Om in de na-oorlogse periode van grote woningnood aan een huis te komen moest je getrouwd zijn.

Dat doen ze – voor de wet - op 30 december 1953 en krijgen de bovenverdieping van het huis van de oma van Jan die in Zwanenburg woont, tot hun beschikking. De vreugde wordt direct getemperd. Wat is het geval?

Aga is kleuterleidster van beroep en richt op verzoek van pastoor Van der Burg in de parochie de St. Monica-kleuterschool op.

Aan de hand van het doopboek bezoekt ze ouders die dolblij zijn met het initiatief en als op 3 mei 1953 de kleuterschool de deuren opent zijn er al 32 kinderen. Haar ja-woord zo'n acht maanden later betekent tevens een 'nee' voor haar baan. Ze krijgt ontslag. Een getrouwde vrouw hoort thuis te zijn. Zo was dat in die tijd. En om die reden moet ze ook van handbal bij DSOV en van gym af. Om soepel te blijven gaat Aga thuis gymen. En dat doet ze nog steeds. Elke ochtend. Terugkijkend zegt Aga: "Eigenlijk ben ik hartstikke gek geweest. Getrouwd en dan niet werken en sporten? Moet je nu eens zien."

In maart 1956 verhuizen Jan en Aga naar het leeggekomen huis aan de Kromme Spieringweg 342 om in 1964 een oud huis op nummer 322 te kopen. Het wordt gesloopt en er komt een nieuw huis voor in de plaats. Het huis waar ze nog steeds met veel plezier wonen. Het enige minpunt is dat de ogen van Aga slecht worden. Maar ze weigert te capituleren. Ze wandelt veel en gaat met de benenwagen naar de bakker en iedere zondag naar de kerk. Jan houdt z'n hart wel eens vast. "Maar ik kan haar moeilijk vastbinden." Hij hoopt maar dat haar engelbewaarder een beetje oplet. Zo'n beschermer, daar gelooft hij in.

"Ik reed eens midden in de winter over de Vijfhuizerweg met een wagen tjokvol schapen naar de veemarkt. Het was donker en spiegelglad. Ik raakte in een slip, draaide een volle slag in de rondte, maar bleef op de weg. Niets geraakt. Na drie keer diep ademhalen durfde ik weer verder."

Beiden hebben DSOV in het hart gegraveerd staan. Jan heeft 30 jaar bij de veteranen gevoetbald "de derde helft was toen ook al belangrijk" en Aga zou je Moeder Handbal kunnen noemen. Samen met Burry Bernhard blies ze ooit de ter ziele gegane afdeling nieuw leven in. Heel lang speelde ze zelf, was scheidsrechter en leidde de jeugd op.

Op 18 augustus 1954 trouwden Jan en Aga 'voor de kerk'. In de Augustinus. Toen was het pas echt. Die datum houden ze aan. Tijdens de viering op zondag 17 augustus herdenken ze die heuglijke dag van toen. Na afloop is er aangeklede koffie.

Jan van der Vlugt

2014 nr. 389

Hij woont wat verscholen onder aan de Vijfhuizerdijk. Maar volg je het weggetje langs tenniscentrum De Nieuwe Brug dan kom je vanzelf bij het huis van Jan en Jeanne van der Vlugt. Oorspronkelijk hun zomerresidentie, hún Castel Gandolfo waar de kerstkrans de buitendeur nog steeds siert. Omdat het zo gezellig staat, zegt Jan wanneer de deur gastvrij openzwaait. Ze wonen achter het witte huis De Zandplaat waar Jan in 1928 geboren is en waar het gezin tien jaar vóór deze blijde gebeurtenis vanuit Heemstede was komen wonen. Dit omdat vader Dirk er een tuinderij ging beginnen. In 1918 stelde het buurtschap niet veel voor. Geen riolering, geen straatverlichting en een weg langs de Ringvaart met in de herfst en winter kuilen vol met water of ijs. Voor Jans moeder voelde de verhuizing van het Heemsteedse herenvolkje naar de polder nog erger dan emigreren.

De tuinderij van Dirk was 100 meter breed en 900 meter lang, die loopt van de dijk tot de Liedetocht net achter het huidige tuincentrum De Oosteinde. Werk genoeg dus. Ook voor Jan die al jong aan de bak moest. De verkoop van land voor de aanleg van de Schipholweg eind jaren '40 gaf wat financiële lucht. Later werd grond verkocht aan Henk Breij die een varkenshouderij begon. En weer later verrees op die plek het huidige tenniscentrum.

Jan mag dan wel 'op leeftijd' zijn, hij is nog steeds actief. Doet klusjes en rommelt graag in de tuin.

Hij is gezegend met een zwarte haardos, “eigen kleur hoor”, een donkerbruine stem en pretoogjes. Die stem was voor Dirk van der Eerden, destijds eveneens lid van de Verwelkomingsgroep van de parochie, aanleiding Jan te vragen voor ‘zijn’ Gemengd Koor.

Jan heeft ruim 25 jaar gezongen en ten bewijze daarvan heeft de Gregoriusonderscheiding een mooi plaatsje in de woonkamer gekregen. Ook Thérèse Stokman-Breij, dochter van Henk, was lid van die groep. Of zij juist voor die twee andere eigenschappen was gevallen, dat vermeldt de historie niet.

De komst naar het koor betekende voor Jan een hernieuwde kennismaking met de parochie. Aangezien het vanuit zijn huis het net zover lopen was naar de St. Annaschool als naar de St. Franciscusschool in de Nagtzaamstraat in Haarlem en omdat zijn ouders vonden dat daar vollediger onderwijs werd gegeven dan in Vijfhuizen ging Jan, net als zijn broers en zussen, dáár naar school. En naar de kerk. Zijn Eerste Communie deed Jan in de Augustinuskerk. Dat weer wel. “Net als mijn plechtig aannemen zoals dat vroeger heette. Ik was 12. Na de wekelijkse voorbereidingen ging ik als een speer op de fiets naar school terug.” Kerkelijk bleef Jan Haarlem trouw en later Bloemendaal nadat hij er in 1958 met Jeanne Veldhuijzen was getrouwd.

Jan kon vroeger goed voetballen. Hij speelde bij TYBB en toen hij 11 was werd hij gevraagd eens mee te doen met DSO dat later DSOV ging heten.

“Ik speelde met jongens als Bert en Piet de Koning. Ze wilden me graag hebben, maar ik bleef mijn cluppie trouw”, zegt Jan die later opnieuw met Bert in aanraking kwam. “Om de slachtoffers van de watersnoodramp te helpen werd in februari 1953 in Parijs een benefietwedstrijd gespeeld tussen Nederlandse voetballers in buitenlandse dienst en het Franse nationale team. Een kaartje kostte 25 gulden en er waren 5000 Nederlanders. Bert en ik gingen er samen heen”, lepelt hij op. Namen herinnert Jan zich bijna feilloos. Voor de weinige keren dat hij er even een kwijt is heeft hij een Cruijffiaanse wijsheid: “Als je het loslaat schiet het straks naar boven.”

Bisschop Punt

2014 nr. 388

In het bisschopshuis aan de Haarlemse Nieuwe Gracht schenkt monseigneur Punt voor zijn bezoek de koffie in alvorens in te gaan op de vraag hoe hij persoonlijk de ontmoeting met paus Franciscus tijdens het werkbezoek van de Nederlandse bisschoppen afgelopen december heeft ervaren. Om juist nu bij de bisschop koffie te gaan drinken heeft ermee te maken dat we onderweg zijn naar Pasen, feest van de hoop. Hoop die ook de paus uitstraalt én omdat het 13 maart één jaar geleden was dat Franciscus tot paus werd gekozen.

“De paus is een spirituele man, heel eenvoudig, communicatief zeer goed en hij staat dicht bij de mensen. Ook letterlijk en dat geeft de beveiliging wel eens grijze haren”, steekt de bisschop van wal. “Natuurlijk hebben we gesproken over secularisatie, vergrijzing en krimp. Maar vooral ook wilde de paus weten hoe wij als bisschoppen er mee omgaan, hoe het met onszelf gaat en hoe wij hoop en moed houden. De paus die uit Zuid-Amerika komt is niet belast met onze West-Europese problemen en ziet dat wereldwijd de Kerk groeit. Het is verfrissend om te zien hoe hij dit alles in een breder perspectief plaatst.”

Op de Wereldjongerendagen (WJD) in Rio de Janeiro heeft Franciscus de jeugd opgeroepen de boel binnen de Kerk op te schudden en daarbij vooral geen angst te hebben voor veranderingen. Mgr. Punt glimlacht. “Mooie uitspraak hè?. De paus heeft bedoeld te zeggen dat hij aan de wezenlijke dingen van het geloof niet komt, maar dat vormen en structuren kunnen veranderen. Ik ben het roerend met hem eens. Parochies en bisdommen moeten dankbaar gebruik maken van de jongeren die vol enthousiasme van de WJD terugkomen. Ze ruimte geven en proberen nieuwe vormen te vinden voor deze zoekende jonge mensen. Iets anders creëren naast de zondagse eucharistie- of woord-communieviering.

Ik begrijp best dat het voor jongeren moeilijk is om op zondag tussen een vergrijzende groep mensen te zitten. We werken hier daarom aan specifieke activiteiten voor hen. Evangeliserende bijeenkomsten op andere momenten.”

De paus wil een dynamische rol voor de lokale bisschoppen. Besluiten nemen op een zo laag mogelijk niveau, goed luisteren naar de basis. In ons bisdom lijkt Franciscus op zijn wenken te worden bediend. Bisschop Punt: “Afgelopen najaar hebben we de Diocesane Pastorale Raad nieuw leven ingeblazen. Inmiddels is deze twee keer bij elkaar geweest. In de raad zitten onder andere vertegenwoordigers van parochiebesturen, jongeren en nieuwe katholieken. Die laatste groep is heel belangrijk omdat zij een heel ander beeld van de Kerk hebben en daardoor met frisse ideeën komen waarvan we dankbaar gebruik maken. We zijn samen kerk en samen staan we voor een uitdaging. Welke dat is? De vreugde in het geloof zien terug te vinden. Vreugde die moet uitstralen in onze gemeenschappen”, stelt de bisschop die wel eens een beetje jaloers kan worden op de Filippijnen of op Afrika. “Kon ik maar een beetje van het enthousiasme daar naar hier halen.”

Volgens bisschop Punt is paus Franciscus op precies het goede moment gekomen. "Juist in dit deel van Europa hadden we deze paus nodig. In Italië is het Franciscus-effect merkbaar. Het kerkbezoek is er behoorlijk toegenomen en zelfs zijn veel Italianen voor het eerst van hun leven gaan biechten toen Franciscus daartoe opriep." Met zijn nieuwe stijl, informele karakter, oprechte zorg voor de kwetsbaren en grote toegankelijkheid lijkt de paus de Kerk weer dichterbij de mensen te willen brengen. Hij blaast als het ware het stof eraf waardoor de kern, de essentie weer zichtbaar wordt.

Monseigneur Punt: "Franciscus weet de klemtoon te verleggen. Hij is een zegen voor de Kerk."

Gré Stokman-Out

2014 nr. 387

In deze aflevering staat de koffie letterlijk klaar aan de Groeneweg 14. Bij de 91-jarige Gré Stokman-Out. Tante Gré, zoals velen haar noemen.

Als zij het eerste bakkie heeft ingeschonken en het deksel van de koektrommel heeft gehaald komt al snel haar verhuizing naar Vijfhuizen aan de orde. We schrijven 1955. Gré, een boerendochter uit de Purmer strijkt neer aan de Kromme Spieringweg nadat ze is getrouwd met Arie Stokman, een boerenzoon uit de Haarlemmermeer.

Het jonge stel betreft een nieuw huis dat op nummer 301 is gebouwd naast de familieboerderij 't Stokpaard. Het boerenbedrijf werd gesplitst. Wim bleef op de boerderij wonen, compagnon en broer Arie ernaast. Voor Gré is het behoorlijk wennen. "Katholiek, hervormd, gereformeerd, het was streng gescheiden hier. De bloedgroepen leefden apart en soms werd er door de schooljeugd onderling een stevig partijtje gevochten.

Dat kende ik niet. Bij ons was alles één. Iedereen ging met elkaar om, welk geloof je ook had", vertelt Gré die de lijn uit de Purmer doortrok. "In die tijd kwamen de middenstanders nog aan de deur. Wij keken niet naar welke kerk zij 's zondag gingen. Kemp was onze kruidenier, Van der Putten de slager en Buis en Van der Woude de groenteboeren. En vanuit Zwanenburg kwam Henk Maliepaard met werkkleding. Je hoorde er in het dorp weleens over praten, maar daar trokken we ons niks van aan."

Het Vijfhuizen van toen zag er heel anders uit dan het Vijfhuizen van nu, vertelt Gré. Het bestond uit slechts een paar straten. Geen trottoirs, maar sloten met daaroverheen bruggetjes. De sloten fungeerden als riool met alle stinkende gevolgen van dien.

Het is ook de tijd van de grote gezinnen. “Groot, Van Rijn, Stokman, Olsthoorn om maar eens een paar namen te noemen; de kinderen kwamen lopend of op de fiets langs als ze naar school gingen. Het gaf een gezellige drukte.”

Arie Stokman overlijdt in 1991. Normaal gesproken al een dag die je nooit meer vergeet, maar voor Gré komt het dubbelhard aan. “Het was op 27 oktober, onze trouwdag. We waren 36 jaar getrouwd. Plotseling sta je er alleen voor. Het viel niet mee, maar ik heb het gered hoor.”

In het voorjaar van 1994 gaat voor Gré de zon weer een beetje schijnen: ze krijgt een seniorenwoning aan de Groeneweg toegewezen. Voor haar een lot uit de loterij. “Geen trappen meer, heerlijk alles gelijkvloers. En met de vrouwen De Graaf, Beuseenberg en Smit als lieve burens om me heen. Ze zijn weggetrokken omdat er destijds plannen waren om de woningen te slopen voor de bouw van een kleine zorgvoorziening maar dat is er nooit gekomen. Nu ben ik nog de enige senior in ons rijtje. Je wordt een museumstuk, zegt de jeugd om me heen.”

Het dorp én de parochiegemeenschap, het bevalt Gré uitstekend. Al bekend ze dat ze er wel erg aan heeft moeten wennen dat er niet iedere zondag dezelfde voorganger is.

Waar Gré heel blij mee is dat zijn de koren. “We kunnen er trots op zijn dat we hier drie mooie koren hebben. Of ik een voorkeur heb? Zonder de andere twee ook maar iets tekort te doen ga ik voor de Gregoriaanse Cantorij. Het is de muziek van mijn jeugd, ik ben er mee opgegroeid en vind het nog steeds mooi.”

Het koffiedrinken na de viering, Gré is er altijd bij. Dat moet ook wel, verklaart ze. “Onder de koffie spreken Atie van der Raadt, Alie Blauwhof en ik af met wie we mee naar huis gaan voor het volgende bakkie. Het is altijd heel gezellig en aan gesprekstof hebben we geen gebrek.”

Jan Engele

2013 nr. 386

In deze aflevering haalt Jan Engele herinneringen op uit een tijd die wel oud, maar niet altijd goed was zo blijkt als Jan eenmaal goed op dreef is in de woonkeuken van de Nicolaas Hoeve aan het eeuwenoude polderweggetje tussen Vijfhuizen en Schalkwijk.

Gebouwd in 1858, een paar jaar nadat de Haarlemmermeerpolder een feit was. Hij is er geboren. Tachtig jaar geleden inmiddels maar wie Jan zondags in de kerk ziet lopen naar zijn vertrouwde plekje rechts voorin zou hem die leeftijd niet geven. Ondanks dat hij op jonge leeftijd al aan het werk moest.

Zijn ouders die in 1928 op de boerderij kwamen, konden de handen van Jan en zijn twee jaar jongere broer Leo goed gebruiken en nog op de lagere school hielpen ze al mee op de boerderij waar met ruim 20 koeien het werk voor het opscheppen lag. Doorleren was er niet bij. Hooien, stallen schoonmaken, voeren en melken wél. Betrekkelijk kort geleden heeft Jan zijn melkkoeien verkocht. Hij heeft nu nog wat jong vee. Twee keer per dag de dames van hun volle uier afhelfen werd toch wat te veel voor hem.

Jan herinnert zich nog goed dat er zondags twee vieringen waren. Een om half acht en een om tien uur. De vroegmis werd vooral bezocht door de koeboeren uit de parochie, vertelt hij. “Om half vijf op, melken en dan naar de kerk. Grote gezinnen, ook bij de eerste mis zat de kerk vol. We hadden vaste plaatsen vroeger.

De voorste banken, daar zaten de boeren waarvan er de nodige in het kerkbestuur zaten. Bert Olsthoorn, Nico Olsthoorn die met een kapwagen vol kinderen naar de kerk kwam en paard en wagen stalde bij de boerderij van Dirkie Duinhoven. Karel Schoorl die steeds op het nippertje binnenkwam, Dim Schoorl, Nico Stokman die altijd ruim op tijd was, Gerrit Rutte, Arie Willemse, de kolenboer. Ik zie ze zo nog voor me."

Alsof het gisteren was, zo kan Jan nog vertellen over gebeurtenissen in de oorlog die uitbrak toen hij een ventje van bijna zeven was. Maar wat wil je ook, als je weg moet voor het water. "In de oorlog bestond stadsdeel Schalkwijk nog niet. Van de Ringvaart tot het Spaarne, het was één groot veenweidegebied. Met het idee de vijand tegen te kunnen houden zetten de Duitsers in maart 1944 de hele polder onder water. Dat gebeurde middels een sluis tegenover Willemse Dierenvoeders. Alles en iedereen moest weg. Wij konden onze koeien kwijt bij Cazander aan de Vijfhuizerdijk, de ouders van mijn moeder." Het woonhuis van de familie Engele is oorspronkelijk gebouwd als herenhuis. Het staat op een zandplaat en ligt hoger dan de stallen en de schuren die er later werden bijgebouwd.

Tijdens de inundatie bleef het huis droog, maar de stallen stonden onder water. Bij boerderij 'Engelenzicht' aan de overkant van het weggetje stond het water zelfs tot aan de raamkozijnen. Zoveel lager ligt dat pand. Pas anderhalf jaar later, in augustus 1945, kon iedereen weer naar huis. "Het was groot feest", kijkt Jan terug. "Bij de molen stonden grote Amerikaanse pompen die de waterplas weer droog hebben gemaakt. En wat kwam er veel vis tevoorschijn. Vóór de pompen lagen echt hele bergen. We waren er blij mee want het eten dát er was, was op de bon."

Pastors kwamen en gingen, de banken maakten plaats voor losse stoelen, de kerk werd verbouwd, de Luifel kwam en de lagere school werd kinderopvang. Jan heeft veel zien veranderen. Maar dik tevreden is hij over hoe het er in de parochie aan toegaat. "We moeten zuinig zijn op wat we hebben. Oppassen dat het niet verloopt. Pas je op tijd aan want alles gaat voorbij, zei mijn moeder altijd."

Pastor Fons Litjens

2013 nr. 385

In deze eerste aflevering van 'op de koffie bij...' bijt onze pastor het spits af. Zijn sabbatverlof zit erop. Hoogste tijd om hem te vragen naar zijn ervaringen.

Een paar maanden geen zorgen om de beide parochies heeft hem goed gedaan. Het sabbatverlof heeft hem in staat gesteld 'de zaag te slijpen' zoals hij dat noemt. Pastor Fons Litjens legt uit: "Het gereedschap van een timmerman is een hamer, een zaag en nog veel meer. Ze hebben onderhoud nodig. Een pastor heeft veel minder gereedschap. Het enige instrument dat wij hebben is onze eigen persoon. Ook daar moet af en toe aandacht aan gegeven worden. Ik heb tijd en ruimte gekregen voor mijn eigen geloof.

Je bent dan wel pastor, maar je bent ook maar een gewoon gelovig mens met ook veel vragen. Tijdens mijn verlof ben ik op zoek gegaan naar mijn eigen binnenkant en heb ik plekken opgezocht die mijn geloof zouden kunnen versterken. En dat is gelukt."

Tijdens het verlof heeft pastor Litjens weer eens ervaren dat de Kerk groter is dan de eigen parochie, groter is dan Nederland. Het gaf hem een gevoel van ruimte. "Veel mensen, ik ook, krijgen het snel benauwd in het kerkelijk bedrijf vanwege alle reorganisaties en regeltjes en problemen die er spelen. Dankzij het verlof heb ik wat kunnen relativiseren waardoor ik nu anders naar mijn eigen wereld kijk. Ik vond het leuk om weg te gaan, maar ik vond het ook hartstikke fijn om weer terug te komen.

Dankbaar ben ik voor Ton Overgaag die al die tijd beschikbaar was als eerste aanspreekpunt. Aan de ene kant een hele geruststelling, maar aan de andere kant heb ik mij ernstig afgevraagd of ik, door met verlof te gaan, mensen niet zou opzadelen met extra werk.

Hier en ook in Halfweg is het prima gegaan. Het is heel luxe dat je er zo lang tussenuit kan. In welk ander bedrijf is dat mogelijk? Bij terugkomst had ik het prettige gevoel: het gaat zonder mij ook door. En dat kan doordat de parochies worden gedragen door enthousiaste vrijwilligers waarvan je alleen maar kunt hopen en bidden dat ze enthousiast blijven. En over benauwd gesproken: je kunt het ook benauwd krijgen van het idee dat alles van jou afhangt. Ook dat was de les van het verlof."

Met name in het buitenland heeft pastor Fons bijzondere ervaringen opgedaan. Het meelopen in een klooster bijvoorbeeld was heel indringend. Ook al omdat in zo'n gemeenschap het geloof een heel centrale plaats inneemt. Op het wereldberoemde Franse rotseiland Mont Saint Michel was pastor Litjens mede-voorgegaan in vieringen. "Daar merk je nog eens duidelijk dat de Kerk internationaal is.

Het mooie is dat je, mede door de vaste rituelen, elkaar begrijpt. Je voelt je op zo'n moment echt Samen Kerk. Toen ik daar was heb ik in toenemende mate aan de kloosterlingen gemerkt dat ze heel moe worden van die hordes toeristen die doorgemoedereerd het altaar oplopen om foto's te maken. Je moet er maar tegen kunnen."

Op de vraag of hij nu anders tegen bepaalde zaken aankijkt, schenkt de pastor eerst nog eens koffie in. Zelf gezet. Dan: "Ik ben helderder gaan zien wat ik in mijn werk echt belangrijk vind. In de eerste plaats: ik wil mensen ontmoeten. Letterlijk de straat opgaan zoals de paus terecht zegt. Laten zien dat de Kerk gastvrij is, dat ieder mens welkom is. Ik heb plekken opgezocht waar ik sterk het gevoel kreeg dat ik er welkom was. En dat voelde zó ontzettend goed."

Er is meer dat pastor Litjens belangrijk is gaan vinden. "Dat is dat je als parochie momenten moet aanbieden waarbij mensen geraakt worden in hun geloof.

Vieringen met diepte middels overweging, muziek of zelfs stilte. In velerlei vormen kun je er een eigentijdse invulling aan geven.

Routine is de dood in de pot. Van harte wil ik meewerken aan vieringen waarbij iets te beleven valt. Vieringen waar mensen van zeggen: het is fijn om er te zijn".

Geen spijt van het sabbatverlof? was de laatste vraag. Pastor Fons: "Absoluut niet. Ik kijk met plezier en met dankbaarheid op dit verlof terug. Dankbaar voor de ruimte die ik heb gekregen, dankbaar dat ik heb kunnen genieten van al die gastvrijheid.

En ook dankbaar dat ik weer eens heb kunnen ervaren wat ik al wist: dat een gastvrije Kerk ontzettend belangrijk is".

Op Bezoek bij...

In de periode sep 2009 tot maart 2012 heeft de toenmalige penningmeester Arno Ruiter een nieuwe rubriek bedacht. Hij schreef een verslag van zijn bezoek aan een persoon, activiteit of een groep vrijwilligers. De rubriek kreeg de naam: OP BEZOEK BIJ...

(Oudere) parochianen die nog eens willen vertellen over de parochie en het Vijfhuizen van toen kunnen dit de redactie laten weten.

In het jubileumboek dat in oktober 2004 is verschenen bij gelegenheid van het 75-jarig bestaan van onze parochie is veel geschiedenis opgetekend. Maar veel ook niet. En het zou jammer zijn als verhalen verloren gaan. Om dat te voorkomen is de nieuwe rubriek ook bedoeld.

Wie durft het aan?

Ad Jacobs, organist

2012 nr. 374

Iedere maand krijg ik als penningmeester keurig een declaratie van de organist. Begin dit jaar zijn de vergoedingen aangepast en die vergoedingen zijn gekoppeld aan het aantal jaren dat de organist speelt. Het maximale tarief is voor 5 jaar of meer en ik twijfelde er niet aan dat onze organist meer dan 5 jaar ervaring heeft. Uit nieuwsgierigheid vroeg ik hem hoeveel jaren hij eigenlijk al organist was. Hij ging tellen en kwam uit op 40 jaar! Hoogste tijd dus voor een bezoek aan Ad Jacobs, de organist van onze parochie.

Bij Ad thuis in Breda stond vroeger een piano, waarop hij en zijn zus veel speelden. In de kerk had Ad daardoor extra belangstelling voor de organist, en als hij als jongetje van een jaar of 10 na de viering bij de organist keek, mocht hij af en toe ook even spelen. Dit leidde tot orgellessen van de kapelaan, die elke zondag om 12 uur een mis met orgelspel opluisterde. In 1970, toen de kapelaan een keer niet kon, werd Ad gevraagd of hij het orgelspel kon overnemen. Ad was toen 15 en deed dit tot volle tevredenheid, waardoor hij door de kapelaan steeds vaker werd gevraagd de viering over te nemen.

Ad wilde echter meer en sloot zich ook aan bij een nieuw gestart middenkoor. Dat is een koor met mensen in de leeftijd tussen 18 en 40 jaar en Ad was hierbij met zijn 15 jaar de jongste. Hij repeteerde met het koor, had 1x in de 3 weken uitvoering en speelde langzamerhand elke zondag om 12 uur, totdat deze derde mis op zondag kwam te vervallen.

Toen ging Ad in Ulvenhout de stille mis van half 12 met zijn orgelspel verrijken.

In 1980 stopte de pastor in Ulvenhout en verviel daar de mis van half 12. Voor Ad was deze wending aanleiding om tevens te stoppen met het middenkoor en te beginnen met een conservatorium opleiding. En hij verhuisde naar het Westen.

Maar een opleiding alleen was het toch ook niet helemaal en in 1982 begon het toch weer te kriebelen om het geleerde in praktijk te brengen. Leo Aarts in De Kaag zocht een organist en dat werd Ad. Hij viel daar met zijn neus in de boter want hij mocht beide vieringen begeleiden, het gemengd koor dirigeren en andere vieringen zoals uitvaarten begeleiden.

In 1995 maakte Ad de overstap naar Hoofddorp. Hij stopte met dirigeren en werd organist voor alle vieringen. Dat betekende regelmatig om half 10 in de KSH spelen en dan na afloop snel naar de Joannes de Doper voor de viering van 11 uur.

In 2010 was Ad toe aan een nieuwe stap en kwam hij terecht in Vijfhuizen. Ad had meerdere mogelijkheden maar door de sfeer, de mensen, de liederen die gespeeld werden, de uitdaging van nieuwe partituren en bovenal het enthousiasme van Dirk van der Eerden koos hij voor Vijfhuizen. Een keuze waarvan hij tot op vandaag geen moment spijt heeft gehad.

Af en toe is Ad nog te beluisteren in Hoofddorp en sinds kort in de gereformeerde Morgensterkerk in Vinkeveen, nu hij ook een opleiding voor protestantse orgelmuziek heeft afgerond.

Ondanks al zijn ervaring gebruikt Ad graag een vrij uurtje op zaterdag om de viering van zondag alvast in de kerk op het orgel voor te spelen. Partituren en dergelijke wil hij van Marina Kuiper en Dirk van der Eerden 3 weken van te voren al hebben zodat hij ze eerst thuis en daarna in de kerk kan oefenen.

Want thuis klinkt toch anders dan in de kerk en Ad wil zeker weten dat het goed is. Of, zoals hij het zelf treffend formuleerde: "De uitvaart van Bert de Koning was zo vreselijk mooi, met die twee koren samen die zo ongelooflijk hun best doen, dan denk ik: 'Dat moet men van elke viering kunnen zeggen'."

De houten vloer...

2012 nr. 373

Wie de afgelopen maand op het kerkplein is geweest, kan het niet ontgaan zijn: de bouwhekken.

De kerk, het kinderdagverblijf en de pastorie hebben een houten vloer, die van onderaf door vocht is aangetast. Op sommige plekken waren de zwammen terug te vinden.

De slechtste plekken (bij het kinderdagverblijf) worden vervangen en de vloer wordt geïsoleerd om verdere vochtaantasting te voorkomen. De vloer onder de kerk was voor de kerst al volledig geïsoleerd en bij één lokaal van het kinderdagverblijf waren de slechte plekken vervangen. Kort na het nieuwe jaar zijn de werkzaamheden vervolgd.

De kosten voor deze werkzaamheden worden geschat op €70.000. Voor een investering van die grootte was goedkeuring vanuit het Bisdom nodig. Het verkrijgen hiervan ging niet zo snel, dus toen de goedkeuring kwam was de situatie dusdanig, dat langer uitstel niet verantwoord was. Daarom vinden de werkzaamheden in deze periode al plaats.

Oorzaak voor de vochtproblematiek kan niet anders dan het hoge grondwaterpeil zijn. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de gemeente Haarlemmermeer. De gemeente is ook aansprakelijk gesteld maar heeft deze aansprakelijkheid nog niet geaccepteerd. Hierover is nog contact met de gemeente.

De redactie

2011 nr. 372

Ja, als je bij vrijwilligers langs gaat moet ook de redactie van het AugustinusNieuws er eens aan geloven. Dus op een mooie donderdagochtend, vlak voor de deadline, schoof ik aan bij de eerste vergadering over dit nummer dat u nu leest.

De huidige redactie bestaat uit Dalva Marçal da Cruz en Myra van der Eerden. Dalva was het eerst bij de redactie. Vanaf wanneer? Dalva duikt meteen in haar archief en jaargangen Voortvarend komen op tafel. Na wat zoeken is het artikel gevonden waarin Dalva zich voorstelt.

Het julinummer van 2004. Dalva weet het nog goed. Vanaf januari 2004 draaide ze mee als opvolgster van Anneke Olsthoorn, die kort daarvoor was gestopt. Ze werd ingewerkt door Toos de Lange. De eerste avond werd Dalva opgehaald door haar partner, die meteen aan het werk gezet werd om te knippen en te plakken omdat het nummer nog niet af was.

Zo ging het zeven jaar geleden nog, met de hand geschreven briefjes overtypen en plaatjes zelf uitknippen en inplakken.

Myra kwam vijf jaar geleden bij de redactie maar heeft het knip- en plakwerk niet meer meegemaakt. Door het tijdelijk wegvallen van Dalva werd Myra al snel voor de leeuwen gegooid, en toen Dalva weer terugkwam stopte Toos de Lange en werd het huidige team gevormd.

Het team werkt als volgt: afgesproken wordt wie begint en die maakt al een grove indeling en opmaak. Eigenlijk kan diegene beginnen nadat de deadline voor copy is afgelopen. Daarom is het van belang dat alle copy op tijd wordt ingeleverd (hierbij kijken beide dames me indringend aan). Als de eerste klaar is, wordt het werk nagekeken en gecorrigeerd. Myra laat alles ook nog door haar man Dirk nakijken op taalfouten etc.

In totaal wordt het AugustinusNieuws dus door 3 mensen nagekeken voordat het naar de stencilgroep gaat. Daarom geeft copy die te laat binnenkomt zoveel extra werk (en weer die blik van beide dames). Maar het werk zit niet alleen in het samenvoegen van de copy. De kaft moet worden aangepast, het eerste stukje van de redactie moet worden geschreven en internet wordt afgespeurd naar leuke aanvullingen.

En de redactie heeft ook nog de website onder haar hoede.

Daar schrijven anderen voor, maar we vergeten nog wel eens om te delen wat we doen en met internet moet dat delen nog snel gebeuren ook. De redactie ziet het ook als haar taak om de site actueel te houden. Dus wellicht vragen ze u ook eens om iets te schrijven...

Al met al heb ik veel geleerd op deze ochtend en het kost me even om dit in een stukje te verwerken. Dus die deadline...

Zouden ze daarom met die blik naar me hebben gekeken?

Kinderwoorddienstgroep

2011 nr. 370

Een lange reeks van jaren hebben ze de kinderen begeleid tijdens hun eigen kinderwoorddienst. Op de laatste zondag van juni hebben Carolien Blom, Wilma Schoorl en Ineke Willemse afscheid genomen. "Het is tijd voor nieuwe inspiratie. Tijd voor nieuwe inzichten."

Ze hebben het niet precies bijgehouden, maar als Carolien, Wilma en Ineke tijdens de voorbereiding van hun laatste kinderwoorddienst aan het rekenen gaan komen ze er al snel uit dat Carolien 13, Wilma 12 en Ineke 11 jaar leiding hebben gegeven aan de eigen viering van de kinderen. Aantallen waar je mee thuis kan komen. Zelf zijn ze er heel bescheiden over. "Als je iets met plezier doet kijk je niet op een jaartje. De kinderen vonden het leuk en wij ook. Maar nu onze éigen kinderen de leeftijd van de kinderwoorddienst ontgroeid zijn dragen wij graag het stokje over aan ouders die nu kinderen in die leeftijd hebben", klinkt het boven de versgezette koffie.

Voor alle drie geldt dat ze aan de kinderwoorddienst begonnen zijn omdat ze het belang ervan inzagen en nog steeds inzien.

"In onze ogen is het belangrijk dat de kinderwoorddienst blijft bestaan. Op speelse wijze steken de kinderen iets op van het verhaal dat die zondag in de kerk wordt verteld. Een uur stilzitten valt niet mee op die leeftijd. Tijdens de kinderwoorddienst zijn ze lekker bezig en vliegt de tijd om. En daarbij vinden ze het leuk om wat ze gemaakt hebben in de kerk te laten zien en daarna mee naar huis te nemen. De reacties van de ouders en zelfs van grootouders waren steeds heel leuk."

Aan herinneringen geen gebrek. Gevraagd naar de leukste, hoeven ze geen seconde na te denken. "Dat was de ijscowagen", zeggen ze in koor. "We hebben eens het seizoen afgesloten door op ijs te trakteren. Direct na de kerkdienst stond er op het plein een heuse ijscowagen klaar. Groot feest was het." Maar ook die keer dat ze versterking nodig hadden zijn ze niet vergeten. Wilma kon die zondag niet, Ineke en Carolien stonden er alleen voor. "Het was een moeilijk werkje en er waren veel kinderen.

Wil Hendriks was aan het koffiezetten en die hebben we uit de keuken gehaald. Wil, gezegend met een paar creatieve handen, ging fluitend aan de gang. We waren dolblij en Wil vond het nog leuk ook."

Er zijn jaren geweest dat er wel 20 tot 25 kinderen meededen. Aantallen die niet meer gehaald worden. Wilma, Ineke en Carolien vinden dat jammer. "Het valt of staat bij de motivatie door de ouders." Verheugend vinden ze het dat een nieuwe groep ouders de schouders eronder wil zetten. Een groep met nieuwe ideeën en nieuw elan. "En ach, zo moeilijk is het allemaal niet hoor", zeggen ze. "Ze zullen gerust hun eigen weg weten te vinden. Net als wij destijds gedaan hebben. Wij wensen onze opvolgers veel succes toe."

De Eerste-Communiegroep

2011 nr. 369

Nou ja, groep. In 2008 maakte Julia op 't Root voor het eerst deel uit van de eerste-communiegroep, toen nog samen met Sylvia Ras. Sinds enkele jaren coördineert ze het eerste communie traject alleen. Op bezoek bij Julia op 't Root dus.

En zo zat ik op een zomerse dinsdagmiddag eind april in een mooie tuin in Stellinghof. U leest dit waarschijnlijk in juni, maar de deadline voor dit nummer van het AugustinusNieuws was 20 mei (voor de eerste communie viering). En omdat er in mei ook nog een week vakantie was, was mijn bezoek al eind april.

Misschien denkt u in juni dat het eerste communie traject al is afgerond, maar dat is niet waar. Zaterdag 25 juni is er nog een terugkomdag voor de eerste communicanten en dan wordt het traject afgesloten. De zomervakantie is dan voor Julia eerste communie-vrij maar eind augustus vraagt ze de lijst met parochianen die volgend jaar mogelijk hun eerste communie willen doen alweer op bij de ledenadministratie.

In september wordt de planning opgesteld. Hierbij moet niet alleen rekening worden gehouden met de vakanties en feestdagen maar ook met bijvoorbeeld het Berenweekend en de GP5 (de eerste keer dat Sylvia en Julia de communie deden was de GP5 in eerste instantie tegelijk met de eerste communie gepland). In het najaar bepaalt pastor Litjens ook al het thema. Dit jaar was dat de Barmhartige Samaritaan met als thema 'met elkaar voor elkaar'.

Dan gaan de 'buitenstaanders' merken dat het eerste communie traject weer is begonnen. Parochianen worden aangeschreven, kinderen worden aangemeld en in december wordt de planning verstuurd. In die planning staan de data van de 6 bijeenkomsten voor de eerste communicanten, die allemaal op zondag tijdens de viering zijn. In die planning staan ook de data van de twee bijeenkomsten voor de ouders, die de eerste keer kunnen kennismaken maar de tweede keer ook een taak > moeten kiezen (meehelpen aan de viering, aan de versieringen of aan de lunch). En er staan nog meer data in voor bijvoorbeeld de afsluiting en voor het maken van de foto's die in de kerk hangen. Bij de foto's moet de hulp van Monique Vinke en Lilian Zwart even genoemd worden.

Als de foto's in de kerk hangen, wordt dat altijd gewaardeerd. Maar Julia vindt het nog mooier wanneer de kinderen samen een groep vormen. Dat ze open praten over het geloof en iets opsteken van de bijbehorende symboliek en zo samen toegroeien naar het feest.

En dat de eerste communie dan ook echt een feest is. Dat de eerste communicanten dit jaar hetzelfde gevoel hebben dat wij allemaal bij onze eerste communie hadden. Dat probeert Julia te bereiken en daar haalt ze haar motivatie uit.

Als u dit leest, weet u of het Julia ook dit jaar weer gelukt is!

De sneeuwruimer...

2011 nr. 366

Meestal ga ik langs bij werkgroepen of bij mensen die een bepaalde taak op zich hebben genomen. Er zijn echter ook genoeg dingen waarvoor geen aangewezen persoon of groep is, maar die wel gedaan worden.

Een goed voorbeeld hiervan is sneeuw ruimen. Begin december viel het me op dat ondanks alle sneeuw het kerkplein zo mooi schoon was geveegd. Ik ging maar eens op zoek wie dat gedaan had.

Dat was nog niet eens zo'n makkelijke zoektocht. Er was wel iemand gezien op een shovel, maar dat was een open shovel en degene die er op zat had zich met de kou onherkenbaar ingepakt.

Maar Vijfhuizen blijft een dorp en uiteindelijk ontdekte ik dat Gerry van den Raadt de bestuurder van de shovel was. Dus ging ik op bezoek bij Gerry om te vragen hoe je nu ineens sneeuwruimer op het kerkplein wordt.

Toen ik dit aan Gerry vroeg begon hij eerst te lachen. Vervolgens kwam hij met een mooi verhaal waaruit bleek hoe dit gegaan was.

Gerry was bij hem thuis met de shovel sneeuw aan het ruimen toen Anton Stokman langs kwam. 'Mooi apparaat heb je daar', zei Anton. 'Ja hè', antwoordde Gerry. 'Heb ik pas nieuw. En hij is heel erg handig!'. En vervolgens vertelde en toonde Gerry vol trots aan Anton dat de shovel hydraulisch werkte, hoe makkelijk hij draaide en hoeveel kanten hij op kon draaien, en details zoals de shovel een tweede differentieel had waardoor hij nog beter door de sneeuw ging dan de tractor.

'Goh, dat is handig allemaal', zei Anton. 'Dan zou je met die shovel zeker wel goed het kerkplein kunnen schoonvegen...'. En zo is het dus gekomen.

Nu wist ik hoe het kerkplein schoon kwam begin december. Maar toen wilde ik eigenlijk ook nog wel weten waarom het weekend voor kerstmis, toen er weer veel sneeuw gevallen was, het kerkplein niet door hem was schoongeveegd. Gerry legde me uit dat hij het nog wel geprobeerd had schoon te vegen, maar dat de onderste laag sneeuw door auto's al teveel was vastgereden en dat hij die niet meer los kreeg. De losse sneeuw die er op lag weghalen zou tot een ijsbaan leiden en dat was niet verantwoord.

Weer een raadsel opgelost en wat geleerd. Als het gesneeuwd heeft mag je pas met de auto naar de kerk als Gerry het plein heeft geveegd!

De Bloemversiergroep

2010 nr. 365

Kerstmis komt er aan. Dat betekent dat de kerk ook steeds meer in kerstsfeer gebracht wordt. Denk aan de bloemen, de adventskrans, de kerstbomen en de kerststal. Het leek me dan ook toepasselijk om deze keer op bezoek te gaan bij de Bloemversiergroep.

Ik was te gast bij Marianne Klaver. Samen met Marian Gieske en Agnes Olsthoorn vormen zij de Bloemversiergroep. En het beeld dat ik had van de activiteiten van die groep wordt meteen door Marianne gecorrigeerd. De Bloemversiergroep is wel verantwoordelijk voor de bloemen en de adventskrans, maar niet voor kerstbomen of de kerststal. Die worden geregeld door de werkgroep Kerststalplaatsen. Weer iets geleerd.

Marianne begint het gesprek met de opmerking dat ik niet moet vragen hoe lang ze al bij de Bloemversiergroep zit want dat weet ze niet. Ze weet dat de groep werd gevormd door Marian Gieske en Ria Beelen. Toen Ria hiermee stopte heeft Marianne Klaver haar plaats overgenomen. Wanneer dat precies was is dus niet duidelijk, maar in ieder geval meer dan 10 jaar geleden. Later is Agnes Olsthoorn er ook nog bij gekomen. En bij feestdagen als Kerstmis en Pasen was er nog hulp van Henny Gieske en Greet Stokman, maar hoewel dat heel gezellig was helpen deze dames vanwege hun leeftijd al enige jaren niet meer.

Wat doet de Bloemversiergroep precies? Eigenlijk het verzorgen van de bloemen op het priesterkoor (liturgisch centrum, red.). Dat betekent niet alleen zorgen dat bloemen op tijd vervangen worden, maar ook dat ze op tijd water krijgen. Bij oasis kan dat om de dag water geven zijn, bij bossen bloemen kan dat één keer per week zijn. Dat wisselt dus een beetje.

De Bloemversiergroep komt bijna nooit bij elkaar. Meestal zit één van de leden in de kerk en vindt dan dat er iets moet worden vervangen. Dan wordt er even gebeld (om te voorkomen dat twee dames tegelijk gaan vervangen) en regelt de initiatiefneemster nieuwe bloemen. Soms worden die gekocht, maar Marian en Agnes hebben elk een bloementuin en daar worden ook bloemen uit gehaald.

Qua kleuren zie je met Pasen meestal wit-geel, met Pinksteren oranje-rood en met Kerstmis rood. De Bloemversiergroep blijkt hier niet alle vrijheid in te hebben want er blijkt een boek te zijn dat als leidraad moet dienen voor welke kleuren wanneer in de kerk mogen. Dit boek is te vinden in het Documentatiecentrum.

Ook zijn er voorschriften waar bloemen niet geplaatst mogen worden. Zo heeft het Bisdom bepaald dat er niets op het tabernakel mag worden geplaatst. Daar is het tabernakel te heilig voor. Een kerk versieren met bloemen is dus nog behoorlijk aan regels gebonden!

Maar als u met Kerstmis in de kerk zit, en u kijkt naar boven, weet dan dat daar twee dames twee uur in het koude schuurtje naast de kerk mee bezig zijn geweest, beginnend met een fietswiel, omdat ze alleen vanaf daar de krans van alle kanten goed kunnen bekijken.

Zalig Kerstfeest!

De Doedag

2010 n. 364

Om precies te zijn: ik was op bezoek bij de mannendoedag. De mannendoedag was op 25 september en de vrouwendoedag op

1 oktober. Maar op 26 september was de deadline voor dit exemplaar van het AugustinusNieuws, waardoor de dames zullen moeten wachten tot een andere keer. Maar ik zal ze niet vergeten.

Goed, de mannendoedag dus. Hoe gaat zo'n dag nu in zijn werk? Op zaterdagochtend om een uur of 9 verzamelen de vrijwilligers voor de Doedag zich bij de kerk. Mathé Vink heeft dan al een lijst gemaakt met dingen die gedaan moeten worden. Voor de 25ste was regen voorspeld dus hij had voor de zekerheid ook een slecht weer programma. In totaal telde de lijst zo'n 30 punten. Aan het begin van de ochtend geven alle aanwezigen aan wat ze willen doen en wordt het werk verdeeld. Daarna kan iedereen aan de gang.

Met de lijst in de hand maakte ik een rondje. Iedereen was immers bezig dus ik moest de lijst met klussen maar nalopen om te kijken wie aanwezig was en wat hij aan het doen was.

De eerste twee kwam ik tegen achter bij het kinderdagverblijf. Daar waren Peter Post en Anton Stokman bezig. Ondanks het slechte weer durfden ze het aan om de dorpels van de kozijnen te schilderen. Anton ging voorop om te schuren en Peter kwam er met de kwast achteraan. Het geheel werd begeleid door de tamboerijn van het Shantykoor dat aan het repeteren was.

Wie ook kon genieten van de tamboerijn was Rob van Haaster. Hij stond even verderop de sloot leeg te halen en Rob kon de stemmen van het Shantykoor ook horen maar niet verstaan. Ik heb hem niet gevraagd of hij dat erg vond.

Rob zou later die dag worden afgelost door Gerry van de Raadt, die nog op de boerderij bezig was. Als Gerry verder ging met de sloot, kon Rob de bomen snoeien.

Cees Willemse stond wel droog te werken. Hij schilderde de kozijnen onder het dak van de fietsenstalling. Binnen vond ik Mathé hoog op een ladder om de hoge spanten en het plafond van de kerk schoon te maken. Jan van de Veldt hield de ladder op zijn plaats. Hij was net klaar met het vastschroeven van alle loszittende leuning van de stoelen in de kerk.

Willem Brink liep ook nog rond. Voor wie hem niet kennen: Willem is geen medeparochiaan maar bleek de lampen te hebben gemaakt die in de kerk hangen. Hij vond het leuk om 'zijn' lampen na te kijken en pakte meteen ook een aantal andere lampen mee.

Ik had bij mijn speurtocht inmiddels alle mannen ontdekt maar er bleek ook nog een vrouw aanwezig te zijn. Corry Brocke verzorgde de catering op de mannendoedag weer tot in de puntjes en dat mag ook vermeld worden.

Wanneer je als man wilt meehelpen op de Doedag, meld je dan aan bij Mathé Vink (023-5402882). De datum van de volgende Doedag is nog niet bepaald, maar Mathé brengt je dan in ieder geval op de hoogte.

Wanneer je als geëmancipeerde vrouw dit stukje maar rolbevestigend vindt (want jij kan die klussen ook), doorbreek dan dat rolbevestigende en meld je aan bij Mathé Vink!

Of je nu graag wilt schuren, schilderen, snoeien of schroeven, er is voor ieder wat wils. En je hoeft er niet handig voor te zijn, maar je kunt er wel handig van worden.

Evelien, ontwerpster voorpagina AugustinusNieuws (2010-2017)

2010 nr. 363

Een volledig vernieuwd parochieblad. Daar moest ik in deze rubriek natuurlijk op inspelen. Dus ging ik deze keer op bezoek bij de ontwerpster van de vernieuwde omslag, Evelien Weijmer-Ruizendaal. Hoe word je ontwerpster van de omslag van het vernieuwde parochieblad? Evelien werd gevraagd door pastor Fons Litjens. Er heeft ook een oproep in de Voortvarend gestaan, maar daar kwam geen reactie op. Evelien kreeg drie woorden mee voor het ontwerp: schip, Haarlemmermeer en vissers. En de manier waarop het parochieblad gemaakt wordt gaf nog een beperking mee. Ze kon niet grafisch met kleur werken, het moest een zwart/wit tekening worden. Oost-Indische inkt leende zich daar het beste voor.

Met die drie woorden heeft ze drie ontwerpen gemaakt voor de voorkant. De uiteindelijke keuze is gevallen op het ontwerp waarin het schip, de Haarlemmermeer en de vissers getoond worden in een soort glas in lood raam.

Voor sommigen zal Evelien Weijmer een onbekende zijn, maar wellicht dat een aantal van u haar al kennen. Ze stond op de kunstmarkt 'Vijfhuizen toont kunst' tijdens de feestweek vorig jaar en heeft toen ook geëxposeerd in het dorpshuis. Daarnaast zijn er van haar exposities geweest in de bibliotheken van Zwanenburg en Badhoevedorp.

Of misschien kent u haar van het kinderatelier, waarin kinderen van de bovenbouw van de basisschool in een aantal sessies leren tekenen naar waarneming en kennis maken met verschillende materialen. Evelien is daarmee gestart in najaar 2009 en dat was uiteindelijk zo'n succes dat de kunstwerken uit het kinderatelier in april en mei te bewonderen waren in het dorpshuis. In het najaar zal er een nieuwe groep starten.

De kans dat u Evelien Weijmer van de kerk kent, is niet zo groot. Evelien is vrij opgevoed en kan zich goed vinden in de normen en waarden die in de bijbel en de kerk worden uitgedragen.

Mocht u nieuwsgierig zijn geworden, dan kan ik u dus beter doorverwijzen naar www.evelienweijmer.nl

De Ansichtkaartengroep

2010 nr. 362

Mij wordt wel eens gevraagd hoe ik elke keer bepaal bij welke groep ik op bezoek ga. Daarop kan ik eigenlijk geen antwoord geven. Eerlijk gezegd neem ik me meestal voor ergens op bezoek te gaan maar eindig ik bij een hele andere groep. Zo kwam ik deze keer bij een beetje 'een vreemde eend in de bijt' terecht. Ik heb ze maar de Ansichtkaartengroep genoemd.

Op een donderdagochtend heb ik mijn zoontje naar het kinderdagverblijf gebracht als ik twee dames in de Luifel zie zitten. Omdat ik de dames niet ken en ook niet weet wat er in de Luifel aan de gang is, loop ik nieuwsgierig naar binnen.

De dames binnen blijken mevrouw Teeuwen en mevrouw Officier te zijn. Normaal gesproken zitten ook mevrouw Ligtenberg en de schoonzus van mevrouw Teeuwen erbij, maar die waren vanochtend verhinderd. Met z'n vieren zitten ze elke donderdagochtend van 9 tot 12 ansichtkaarten te maken.

Ieder heeft zijn eigen spullen meegenomen en knipt en plakt ansichtkaarten in elkaar. Deels voor eigen gebruik, maar als de voorraad te groot wordt worden de kaarten tijdens de feestweek ook voor het goede doel verkocht.

Voor mij was het bestaan van deze groep een verrassing. En eigenlijk zie ik ook het verband met de kerk niet. Dus ben ik wel benieuwd hoe deze groep is ontstaan. Nou, voor vragen over vroeger was ik bij deze dames aan het goede adres! Ze wonen elk al zo'n 40 jaar in Vijfhuizen, dus al snel komt het ene verhaal na het andere op tafel. Ik zal ze hier niet allemaal herhalen, maar wel kort de geschiedenis van deze groep schetsen.

Mevrouw Teeuwen is als eerste bij deze groep gekomen, al een hele tijd terug, toen het nog een breiclub was. De groep werd toen geleid door mevrouw van Benthem, van wie mevrouw Teeuwen meende dat ze ook de breigroep had opgericht. De breiclub maakte in eerste instantie dingen die werden verkocht en waarvan de opbrengst naar de kerk ging. Vandaar waarschijnlijk de link met de kerk.

Op een gegeven moment werd mevrouw Teeuwen gevraagd om de groep te leiden. Ze had ook al een handwerkclub op de soos in het dorpshuis geleid, maar deze was al gestopt omdat steeds minder mensen gingen handwerken. En er werd ook veel minder gebreid. Dus werd begin jaren 90 overgestapt van het breien op het kaarten maken.

Ergens in de loop der jaren is de opbrengst niet langer meer voor de kerk bestemd maar voor andere goede doelen. En zo is de band tussen de groep en de kerk eigenlijk verloren gegaan. Daarom noemde ik ze aan het begin van dit stukje een beetje 'een vreemde eend in de bijt'. Maar als u tijdens de Feestweek een kraampje met zelfgemaakte ansichtkaarten ziet staan, herinnert u zich misschien dit verhaal weer.

De Bezoekgroep

2010 nr. 361

De titel lijkt misschien wat grappig maar ik ben niet de enige in de parochie die op bezoek gaat. Er is zelfs een Bezoekgroep, bestaande uit Myra van der Eerden, Thérèse Stokman, Trydy Witteman, José van Lieshout en Nettie Kester (in willekeurige volgorde).

Deze vijf dames vormen niet alleen de Bezoekgroep maar zijn tevens de organisatoren van de 65+ dag. De 65+ dag wordt jaarlijks georganiseerd en is met bijna 100 deelnemers de laatste keer uitgegroeid tot een evenement. Bij dit gesprek met Nettie Kester heb ik me beperkt tot de bezoeken.

Wie bezoekt de Bezoekgroep zoal? Allereerst de oudere parochianen. Iedere parochiaan van 80 jaar of ouder kan rekenen op een attentie met zijn of haar verjaardag en bij Pasen en Kerstmis. Meestal is dit een bloemetje of een bloemstukje. U moet trouwens niet denken dat u vanaf u 80e minimaal 3x per jaar aan de Bezoekgroep vastzit, want er wordt eerst geïnformeerd of het bezoek wel gewenst is, en als het niet (meer) gewenst is kunt u dat eenvoudig aangeven. De Bezoekgroep wil zich zeker niet opdringen. Meestal merken ze echter dat ze zeer welkom zijn.

Niet alleen oudere maar ook langdurig zieke parochianen worden bezocht. Dat kan zowel thuis als in het ziekenhuis zijn. Tenslotte worden parochianen waarvan de partner is overleden in het eerste jaar na het overlijden in ieder geval met Kerst en Pasen bezocht. Ook zij ontvangen dan een attentie.

Hoe komt de Bezoekgroep aan haar informatie? De oudere parochianen zijn via de ledenadministratie eenvoudig te achterhalen. Maar overleden partners zijn alleen zichtbaar in de administratie wanneer de overleden partner ook parochiaan was. En zieken zijn helemaal niet terug te vinden.

Dus is de Bezoekgroep ook afhankelijk van informatie die ze van derden krijgen. Nu is Vijfhuizen niet zo'n groot dorp en dus komt de meeste informatie wel door, maar mocht u iemand weten die nog niet is opgemerkt door de Bezoekgroep maar wel in aanmerking komt, geef het dan even aan één van de leden van de Bezoekgroep door. Zij kunnen die persoon dan benaderen.

Op dit moment bezoekt de Bezoekgroep zo'n 30 personen. Iedereen in de groep heeft zijn eigen personen, maar soms worden de personen opnieuw verdeeld, bijvoorbeeld als de samenstelling van de groep wijzigt.

De Bezoekgroep vergadert gemiddeld zo'n 6x per jaar, maar daar zitten ook de vergaderingen voor de 65+ dag bij. Soms is ook pastor Fons Litjens daarbij aanwezig. Af en toe neemt hij een bezoekje over of draagt hij nieuwe personen aan.

De Bezoekgroep staat altijd open voor nieuwe leden. Wie het wat lijkt, kan contact opnemen met één van haar leden.

Aktie kerkbalans

2010 nr. 360

Een moeilijk dilemma voor me deze keer. In mijn ijver ging ik op bezoek bij de liturgiegroep terwijl ik me daarna realiseerde dat deze Aktie Kerkbalans de laatste grote actie van onze penningmeester was. De laatste kans kon ik niet laten lopen, maar de liturgiegroep wilde ik niet teleurstellen. Daarom staat het verslag van mijn bezoek aan de liturgiegroep op de site en beloof ik bij deze nog een keer terug te komen en dat verslag in dit blad op te nemen.

Het is dus op bezoek bij de Aktie Kerkbalans geworden, hoewel er niet eens echt sprake was van een bezoek. De penningmeester is de spil van de Aktie Kerkbalans en in het kader van de overdracht loodste Gerard Broersen mij in zijn kielzog door alle stappen heen.

In november begint de penningmeester eigenlijk al. In die maand stelt hij de begroting op voor 2010 die begin december door het parochiebestuur is goedgekeurd. Die begroting wordt daarna verwerkt in de brief die iedereen in januari krijgt.

In december levert de ledenadministratie ook een lijst op die door Gerard volledig wordt gerubriceerd naar hoofdbewoners, medebewoners en deelnemende jongere medebewoners. Ook deelt hij de wijken in. Tenslotte belt Gerard in december vrijwilligers om in alle wijken de brieven rond te brengen.

Het is hem ook dit jaar weer gelukt om voldoende bezorgers te vinden. Met hulp van Peter Post, José Moison, Marian Gieske, Hans Groot, Anneke van Ruiten, Corry Brocke, Lenie Hendriks, Ton Mesman, Corrie Duffels, Nettie Paardekoper, Piet Beelen, Julia op 't Root, Jan v/d Veld, Hans Hartog, Frans Witterman, Mathieu Stokman en Ton Overgaag worden bijna alle brieven rondgebracht. De laatste twee wijken zijn voor Gerard en voor mij.

Nu deze hulptroepen zijn geregeld maakt Gerard de brieven voor dit jaar af en worden ook deze goedgekeurd door het parochiebestuur. Op vrijdagochtend worden de sets geraapt die 's avonds aan de bezorgers worden uitgereikt. Dit gebeurt door Corry Brocke en mij en ook nog door Gerard, die ondertussen de brieven in orde maakt die per post worden verstuurd en ook nog zijn toespraak aan het oefenen is. Welke toespraak denkt u nu misschien. De toespraak die Gerard de eerstvolgende zondag in de kerk houdt ter vervanging van de preek en als startsein voor de Aktie Kerkbalans binnen de parochie.

Twee weken later worden op vrijdagavond alle geretourneerde enveloppen door de lopers teruggebracht. Nadat alle enveloppen zijn verzameld maken Gerard en Piet Beelen nog dezelfde avond de balans op.

Dat betekent niet alleen toezeggingen verwerken, want ook een aantal administratieve wijzigingen komen naar voren en die worden ook meteen doorgegeven. Het resulteert aan het eind van de avond in een tussenstand (niet alle enveloppen zijn al retour gekomen en ook per post is nog niet alles terug) die gelukkig in de lijn ligt met de begroting.

Voor Gerard is hiermee de Aktie Kerkbalans bijna afgerond. Als hij zondags de tussenstand in de kerk heeft gemeld is hij zo goed als klaar.

Voor Piet Beelen begint het pas. Als financiële administrateur mag hij vanaf nu controleren in hoeverre de toegezegde bedragen ook daadwerkelijk binnenkomen.

Voor mij was dit alles nieuw, maar na 8 jaar doorloopt Gerard met grote routine al deze stappen. Ik hoop dan ook dat zijn organisatorische kwaliteiten op een andere manier binnen de parochie behouden blijven.

Bedankt voor de lessen en ik hoop dat het volgend jaar weer zo goed gaat.

De Ledenadministratie

2010 nr. 359

In iedere Voortvarend staat voorin vermeld: Ledenadministratie: Matthieu Stokman. En elke keer denk ik dan: 'Zoveel verandert er toch niet in deze parochie? Wat doet de ledenadministratie dan?'. Dus ging ik op zoek bij Matthieu Stokman.

Op een mooie witte vrijdagochtend krijg ik uitleg. Die uitleg begint met SILA. SILA staat voor Stichting Interkerkelijke Leden Administratie. De kerken in Nederland hebben zich verenigd in één administratie. Iedereen die in SILA staat heeft in het bevolkingsregister van de gemeente een markering.

En iedere wijziging in het bevolkingsregister van iemand met een markering wordt doorgegeven aan SILA.

Ik vond het een mooi idee, dat de kerken zich hebben verenigd in één administratie. Maar het blijkt dat de kerken wel elk hun eigen systeem gebruiken. De bisdommen gebruiken een programma dat Navision heet. Matthieu werkt er nu bijna anderhalf mee en is er wel tevreden over. Als hij inlogt krijgt hij direct de wijzigingen te zien die verwerkt moeten worden.

Uiterekend de ochtend dat ik kom is Navision uit de lucht. Matthieu laat me het een en ander zien via een demo. Ook laat hij mij Kerkhulp zien, het systeem dat de administratie deed voordat Navision kwam.

Matthieu houdt zelf de administratie in dit systeem ook nog bij, om een administratie beschikbaar te hebben als Navision niet bereikbaar is (zoals vanochtend). Daarnaast heeft Matthieu nog een papieren archief en bewaart hij ook nog de gegevens van de mensen die de uit de administratie gaan door verhuizing of andere reden.

Dat zijn dus al 3 administraties los van het archief.

Als er nieuwe mensen in de parochie komen wonen, worden Frans Witteman en Peter Daas aangestuurd. Zij vormen het welkomstcomité van de parochie en geven aanvullende informatie door aan Matthieu, die dit weer verwerkt.

Alle wijzigingen moeten ook worden doorgegeven aan de bezorging van de Voortvarend. De bezorging verwerkt het dan weer in haar eigen administratie. Daarnaast maakt Matthieu ook uitdraaien voor bijvoorbeeld de Aktie Kerkbalans.

Het duizelt mij een beetje van de administraties. Tegelijkertijd vraag ik me af of sommige dingen niet eenvoudiger kunnen. Zo heeft pastor Litjens kennelijk een eigen administratie omdat hij geen werkende toegang voor dit systeem heeft. Ook blijkt Navision bezorglijsten per wijk te kunnen uitdraaien, maar zowel de bezorging van de Voortvarend als de Aktie Kerkbalans maakt hier geen gebruik van. Het zijn natuurlijk maar vragen, want na één ochtend kan ik hier niet over oordelen.

Wat jammer is, is dat in Navision niet kan worden bijgehouden wat mensen kunnen en wat ze graag willen doen.

Een parochie draait namelijk niet alleen op de financiële bijdrage maar ook op de inspanningen van parochianen. Nu is lang niet altijd bekend wat mensen kunnen/willen, en de mensen niet weten wat er gevraagd wordt. Ik denk daarbij niet aan de openstaande vacatures, maar bijvoorbeeld aan de kerstkaart. Die had nog een voorkant nodig. Iemand herinnert zich Laura Schwencke van de kunstmarkt uit de feestweek. Het resultaat is schitterend maar wel toevallig op zo'n manier tot stand gebracht. Een administratie zou dit vergemakkelijken.

Terug naar Navision. Dat gaat van naam wijzigen in Microsoft Dynamics NAV en wordt uitgebreid met een begraafplaatsmodule.

Matthieu, succes op de cursus!

De Stencilgroep

2009 nr. 358

Maandagochtend 12 oktober. Het loopt tegen negenen als ik bij het documentatiecentrum aankom. In de kamer ernaast is de stencilgroep aan de gang. Een briefje aan de trap zegt me dat ik een pak papier mee moet nemen als ik naar boven ga.

De stencilgroep bestaat uit Agnes Hoefsmit en Simone Stokman. Als ik binnenkom is Agnes aan het stencilen. Simone kijkt de gestencilde stapels papier na of er geen exemplaren tussen zitten met vouwen. De dames zijn voor acht uur al begonnen om de pagina's van 360 Voortvarends in orde te maken. Agnes mag met wit papier beginnen en stencilt de ene kant van iedere bladzijde. Rond negen uur wordt er gewisseld van rol en gaat Simone de achterkanten stencilen. Wel een verschil met wat ik op mijn werk gewend ben. Daar komt met één druk op de knop alles dubbelzijdig uit de printer!

Terwijl Simone stencilt komt Piet Beelen binnen. Piet is verantwoordelijk voor het functioneren van de machines. De stencilmachine blijkt niet op de hoogste snelheid te kunnen werken. Dan komt het meeste papier er met vouwen of verkreukeld weer uit. Ook Corry Brocke komt nog even langs met het nieuwtje dat er gekeken wordt naar een andere vouw- nietmachine. Als ze klaar zijn met stencilen demonstreren Simone en Agnes de werking van de vouw- nietmachine. De klap die dit apparaat maakt voor twee nietjes is zo hard, dat ik alleen maar kan hopen dat er niemand van de familie Litjens meer in bed ligt! Agnes bezorgt de Voortvarend ook en kan zo meteen 'haar wijk' meenemen.

Even na tien zijn de dames klaar met stencilen en gaan we weer naar huis. De stapels liggen klaar voor de volgende groep vrijwilligers die het vergaren en nieten doet.

Fietsend naar huis zie ik het beeld voor me van de kerkgemeenschap als een machine waarin alle vrijwilligers radertjes zijn die nodig zijn om de machine draaiende te houden. De stencilgroep is dan een radertje waarvan iedereen weet dat die in de machine zit zonder dat iedereen precies weet hoe en wat. En dat terwijl Simone dit werk al ruim 3 jaar doet en Agnes al meer dan 25 jaar!

Momenteel oriënteer ik me op de functie van penningmeester en oriënteert het parochiebestuur zich op mij. Maar dat betekent voor mij dat ik me ook wil verdiepen in alle radertjes van onze kerkgemeenschap. En als ik dat toch doe, waarom zou ik het dan niet met u delen? Zo is dit stukje ontstaan, en ik hoop dat er nog velen volgen.

P.S. De vouw- nietmachine is inmiddels vervangen en daarmee de nachtrust van de familie Litjens wat dit betreft veilig gesteld.